דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ג', י"ב בכסלו תשל"ה, 26 בנובמבר 1974 ● גליון 15146

היום 12 עמודים ● המחיר 1.05 ל"י

קרא ב„דבר":
- אחרי הפסגה בולאדיבוסטוק / חגי אשד
- לו קמה ממשלת ליכוד / אשר מניב
- שבחי הרכבת / אהרן מגד
- קריאת ביניים / חיים איזק
- דיור לסטודנטים ערבים / יוסי ביילין
- ארץ ההבטחה / דני שביט
- נאה דורשים / חנה זמר ודני בלוך
- מדור כלכלה ומשק / עמ' 9
- מדריך לבידור, ברידג', ביקורת קולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

התבהרות

מעונן חלקית עד בהיר. בבוקר ייתכן גשם.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 12—16 מעלות, הגולן 11—16, נהריה 15—23, צפת 12—15, חיפה 16—23, טבריה 14—23, עפולה 8—23, השומרון 12—16, תל־אביב 12—23, עזה 11—23, באר שבע 7—23, אילת 13—26 ומפרץ שלמה 16—25 מעלות.

קיסינג'ר: דמשק הסכימה להארכה

ויתרה על תנאיה ותסתפק בקריאה לכינוס ז'נווה; הנושא סוכם לפני הפיסגה ללא שיתוף ברה"מ ומצרים; ואלדהיים אצל אסד

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — סוריה הסכימה, למעשה, להאריך את מנדט כוח או"ם בגולן לששה חדשים נוספים וויתרה על דרישותיה להכניס שינויים בגודל הכוח ובתפקידו — נמסר אתמול מוואשינגטון.

ההסכמה הסורית הושגה במגעים בין ארה"ב ושלטונות דמשק. על פי מידע שמסר ד"ר קיסינג'ר לעיתונאים המלווים אותו בביקורו בסין, לא היו מצרים וברה"מ שו־ תפות למגעים אלה.

כתב „אסושיאייטד פרס" באווירון הנילווה אל קיסינג'ר, מסר אמש, כי ההבנה עם הסורים הושגה עוד לפני שהחלה הפיסגה בולאדיווסטוק וכמובן עוד לפני שיצא מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים למזרח התיכון. קיסינג'ר ניהל את המגעים עם הנשיא אסד באמצעות השגרירות הסורית בוואשינגטון וחלק מן התשדורות שלו הועבר ממטוס של הנשיא פורד „הרוח של 76".

ואלדהיים קופץ הפירות בדמשק

ביקורו של ואלדהיים לא בא לפרקך, אלא כדי לקטוף את פירות ההצלחה של הדיפלומטיה האמריקאית. ואלדהיים קיים אמש שיחות עם הנשיא אסד ועם שר החוץ עבד אל חלים חדאם והיום יבוא לישראל.

לדעת המקיפים בוואשינגטון, החליטה סוריה לסגת מדרישותיה לשינויים במנדט כוח או"ם, לאחר שהסתבר לה, כי ארה"ב איננה מתכוונת כלל להציע לישראל להסכים לשינויים כאלה. הסורים הסיקו שאי הארכת המנדט תוביל לחידוש הלחימה בעיתוי שאיננו נוח לא להם ולא למצרים.

מועצת הבטחון תיקרא לכנס ועידת ז'נווה?

מקורות בדמשק אמרו, כי הסורים עשויים להסתפק עתה בכך שמועצת הבטחון, האמורה להתכנס ביום ו', תצרף להחלטתה על הארכת המנדט גם פניה להידוש ועידת ז'נווה „בהקדם האפשרי". ברוח ההודעה המשותפת פורד־ברז'נייב בולאדיווסטוק.

כוננות אווירית

בתוך כך נמסר אתמול השבועון האמריקאי „אוויאישיין וויק" כי חיל האוויר הסורי מקיים מספר מוגבל של פטרולים אוויריים קרביים מעל דמשק בימים האחרונים. הפטרולים נערכים במטוסי „מיג 21" ו„מיג 23". הצופרים מרוחק מן המרחב האווירי של רמת הגולן. עם זאת מציין העתון, כי היו שמועות שבני מטוסי „מיג (המשך בעמוד 2, טור 7)

(המשך בעמוד 2, טור 7)

ברה"מ מזהירה מהפעלת כוח במזרח התיכון

מוסקווה, (יופ"י). — ברה"מ הזהירה אתמול מפני הפעלת כוח במזרח התיכון, בציינה, כי השימוש בכוח לא יביא לפתרון הבעיה הערבית־ישראלית. מוסקווה קוראה שוב לכנס בהקדם את ועידת ז'נווה.

הבטאון הסובייטי „פראבדה" מציין, כי תולדות הסכסוך הערבי־ישראלי, מוכיחים, שאפשר להגיע לידי הסדר אך ורק באמצעים מדיניים קונסטרוקטיביים ולא בעזרת הרפתקאות ומעשי שוד צבאיים.

„תל־אביב" — סופו הבטאון הסובייטי — „רוצה לכפות את רצונה תוך הפעלת כוח על העם הפלשתינאי והחזרת ההכרה באשי"ף".

להגיון: המזהיות — אבן הבוחן

ה„טיימס", ה„גרנשל טיימס" וה„דיילי טלגרף" כתבו ביבתיים, כי המזרח התיכון ישמש אבן בוחן לכוונות הסובייטיות לגבי דטאנט.

„מייפס" כתב במאמר מערכת: „הדטאנט אינו ניתן להלוקה. את המחויבות שמנויות יש לבחון לא רק בשיחות סאל"ט, כי אם גם במזרח התיכון, במרכז אירופה ובמעמקי הבזון האנרגטי".

„פיננשל טיימס" כתב במאמר מערכת: „...יש לשער כי הבעיות המסובכות ניתנות לפתרון, בתנאי שקיים הרצון הפוליטי... אולם הכורים הסופי יוכתר בהצלחה רק אם שני הצדדים יוסיפו לפעול למען הבנה בתחומים אחרים: בעיקר במזרח התיכון".

ערפאת לפגישה עם ברז'נייב

דמשק, (ע"ר וע"ק). — מנהיג המחבלים יאסר ערפאת יצא אמש למוסקווה בראש משלחת בת 18 אנשים, לשיחות עם המנהיגים הסובייטיים. הוא ייפגש, כנראה, הפעם גם עם ליאוניד ברז'נייב עצמו.

עם חברי המשלחת נמנים — חאלד אל־פאהום, יו"ר המועצה הלאומית הפלשתינאית, זוהיר מוחסין, מ„סאעיקה", העומד בראש הזרוע הצבאית של אש"ף, נאיף חוואתמה, ראש „החזית הדמוקרטית" וואצף אבו־סיתה, העומד בראש המחלקה לשטחים הכבושים של אש"ף.

הסתדרות פועלי הבנין

מודיעה

שטכס הקדשת יער פועלי הבנין
שנפלו במלחמת יום הכיפורים
שנועד להתקיים היום אחה"צ

נדחה

בגלל מזג האוויר הגשום.

על מועד חדש נודיע.

מפלגת העבודה הישראלית - המרכז
מחוז המושבים

ישיבת מועצת מחוז המושבים

שהיתה אמורה להתקיים מחר, יום רביעי ה־27.11.74
בהשתתפות שר הבטחון שמעון פרס

נדחית

על מועד חדש תבוא הודעה.

מחוז המושבים

ביום חמישי 28.11.74, י"ד כסלו תשל"ה,
יום השלושים לפטירתו של יקירנו

שמואל וינטרשטיין ז"ל

נעלה לקברו לגלוי המצבה ולהתייחד עם זכרו
בשעה 3.00 אחה"צ.

רסיה (קריגר)
הבנים
וקיבוץ בית זרע

יחידת מילואים נוטה אהלה ברמת־הגולן, ליד מעבר או"ם בקרבת קוניטרה. צילום: „סטארפוטו"

מקורות בקאהיר: קיסינג'ר יבוא לבירות המזה"ת בינואר

„היוזמה האמריקאית חיה וקיימת; נסיגה נוספת בסיני עודה על הפרק"

מאת מרים גנבר, סופר „הג'ואיש פרס" במצרים

קאהיר, (ה. פ.). — שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר יבוא לביקור נוסף בבירות המזרח התיכון, כבראה בינואר, להניע לסיכום על פתרון הבו"ם בנוגע לנסיגה ישראלית הלקית נוספת בסיני — אמרו אמש מקורות דיפלומטיים בקאהיר. הם הדגישו, כי „היוזמה האמריקאית חיה וקיימת והנסיגה הישראלית נוספת בסיני עודנה על סדר היום".

המקורות הוסיפו, כי קיסינג'ר יוסיף לפעול בשיטת הדיפלומטיה הצלילית של במזרח התיכון אף הקריאה לחידוש ועידת דנווה „בהקדם האפשרי", אשר פורסמה בתום פגישת פורד—ברז'נייב בולאדיווסטוק.

המקורות הדיפלומטיים הוסיפו, כי מצרים וארה"ב אינן רואות סתירה כלשהי בין המשך יזמת התיווך של קיסינג'ר לבין חידוש ועידת דנווה. המקורות טענו, „קיסינג'ר ודנווה משלימים אחד את השני", שכן שר החוץ האמריקאי „סולל את הדרך בשלבים לועידת השלום".

המקורות הוסיפו ואמרו, כי אם לא יתרחשו הפתעות אזי עשויה כליאת ועידת דנווה לשוב ולהתכנס בפברואר, בעקבות יזמתו החדשה של קיסינג'ר ולאחר ביקורו המתוכנן של הנשיא סאדאת בוואשינגטון.

סאדאת אמר לסנאטור קנדי כאשר הלה ביקר בקאהיר לפני שבוע, כי בדעתו לצאת לארה"ב בסוף ינואר או בימים הראשונים של פברואר.

המקורות הדיפלומטיים ציינו, כי שורות „אכזבה מסוימת" במצרים, נכח העדר התקדמות מספקת בתחום הסיוע הכלכלי האמריקאי ויש בצרים הרוצים גם על הרוח המסבשת בעיתונות האמריקאית. בין היתר צויינו המכשולים בקשר לערובות שילוו אספקת כורים גרעיניים למצרים ולישראל והדיבורים בקונגרס באישור המילווה בסך רבע מיליארד דולאר שהבטיחה ארה"ב למצרים.

המקורות אמרו, כי התבטאויות שונות בעתונות המצרית בגנותה של יזמת קיסינג'ר אינן משקפות בהכרח את עמדתו של הנשיא סאדאת עצמו, אשר שיבח את „קיסינג'ר בפומבי, כאשר הלה ביקר לאחרונה בקאהיר.

קולבי: מלחמה במזה"ת — בהחלט אפשרית

וואשינגטון, (י.ט.). — מנהל סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב ויליאם קולבי אמר, כי מלחמה נוספת בין ישראל לערבים היא „בהחלט אפשרית".

קולבי רואיין בשבועון „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט".

תידחה חתימת ההסכם הכלכלי עם ארה"ב

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — התחימה על הסכם לשיתוף פעולה כלכלי בין ארה"ב לישראל תידחה מראשית החודש הבא — לשנה הבאה, לכל המוקדם בפברואר.

נראה, שהסיבה איננה מדינית, אלא נובעת בחילוקי דעות בין משרדי האוצר, המסחר והחוץ בארה"ב לגבי סעיפים חשובים בבקשות ישראל.

בין היתר לא השלימו האמריקאים הקמת מועצה ציבורית לעידוד השקעות בישראל.

בגוף הכלכלי למנהלת ארה"ב עם מצרים — ההתקדמות מוגבלת עד יותר מזו שהושגה עם ישראל.

בינתיים נאבקת ישראל להגדלת הקצבת האשראי שתקבל מארה"ב לקניית מוצרי מזון ותיתכן פניה לנשיא פורד בענין זה.

בניתוח ראשון מסוגו: ברנארד שתל לב שני בחזהו של אדם בן 58

יוהאנסבורג, (י.ט.). — אזרח דרום אפריקאי בן 58 הלך אמש בבבדות, סביב מיטתו בבית החולים „גרוטה סחור" ביוהנסבורג לאחר שצוות המנתחים בראשותו של פרופ' כריסטיאן ברנארד שתל בחזהו לב שני. זו פעם ראשונה בהיסטוריה של הרפואה שבוצע ניתוח של שתילת לב נוסף.

בצד הימני של החזה ובבאורך מסביר, כי אם ידחה הגוף את הלב הזר — ניתן לסלק את הלב השני ואף להחליפו מחדש.

הניתוח נמשך שמונה שעות. הלב השני נלקח מילדה צבעונית בת 10 שנהרגה בתאונת דרכים זמן קצר לפני כן. החולה סבל ממחלת לב קשה והדברי בארנארד היה לבו המקורי „במצב גרוע מכל מה שראיתי בחיי".

„אני באושר", אמר אתמול האיש ששמו נאסר לפירסום ואילו בארנארד הודיע, כי כך צבו של החולה „מצויין".

כידוע, היה בארנארד חלוץ החלפת הלבבות לפני שבע שנים ולדבריו עדיפה השיטה שבחר עתה. הלב השני נשתל

הרופאים „הפעילו" את הלב השני בתוך גופה המת של הילדה עד שהחל הניתוח העיקרי, שבו נסתייע בארנארד באחיו, מאריס, ובשני מנתחים אחרים ארגנטינאי ותורכי. כן סייע לבארנארד רופא בלגי דאק לוסמאן, שזכה אמש לשבחים רבים מפי המנתח הכי פורסם.

בארנארד הבכיר, כי ביצעו ניתוחים של שתילת לב נוסף בחיות ולא היה שום מקרה של כשלון הדגים. כי בחלל החזה יש מקום כספיק ללב שני. המחובר באמצעים מלאכותיים למערכת הדם של הילה.

עם זאת הזהיר בארנארד בסיבת עתונאים שבינגם, כי „מוקדם לנחש" מה תהיה משמעות החידוש הרפואי האחרון שלו. כידוע, שניים מבין האנשים שברנארד החליף את ליבם — עודם חיים.

רבין שולל ממשלת חירום

הסתייג מדברי יריב

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

ראש הממשלה יצחק רבין הביע בימים האחרונים דעה נגד הקמת ממשלת חרום לאומית בתנאים הקיימים. הוא אמר דברים ברוח זו לכמה אישים ששוחחו עמו בנושא זה ובכן רמז על כך בשיחתו אתמול עם ראשי ליע, כאשר הביע ספק, אם מוכרות מפלגת העבודה ישנו עמדתם נגד צירוף הליכוד לממשלה.

בינתיים גברה הפעילות במפלגת העבודה נגד הרחבת הממשלה, ובהנהלת סיעת המערך בכנסת נמתחה אתמול ביקורת חריפה על הצהרת שר ההסברה אהרון יריב בנושא זה. גם ראש הממשלה הביע תרעומת על הצהרת יריב ובישיבת הממשלה הסתייג רבין מההצהרה ואמר, כי לא נאמרה על דעתו.

אליאב ההר בו

בינתיים הודיע הח"כ אריה אליאב, שכבעבר תמך בהרחבת הממשלה, כי הוא נגד ממשלת ליכוד כיום. אליאב ציין, כי „מינסר הארבעה", (עליו חתם עם הח"כ לוין מהמערך, אברמוב והלוי מהליכוד) היה מבוסס על התנגדות לקיצוניות לאומית־דתית, ובעד הדרה לשפיות מדינית על בסיס מצע פרגמטי, שיסודו פשרה טריטוריאלית עם שכנינו. לצערו, דוהה

(המשך בעמוד 2 טור 2)

דיון ב„עבודה" — רק בשבוע הבא

מאת דן פתיר, סופר „דבר" לענייני מפלגות

מפלגת העבודה לא תדון לפני השבוע הבא בעמדתה לגבי התביעות לצירוף הליכוד לממשלה, ומניחים, כי דיון ראשון בנושא זה ייערך תחילה במסגרת הלשכה, או במשותף עם הסיעה בכנסת, לפני שיוחלט אם יובא לדיון ולהכרעה במרכז המפלגת.

אף כי יש תביעה מצד תשעה חברי כנסת מסיעת העבודה לדון בהקמת ממשלת ליכוד לאומי — עדיין לא נתגבשה נטיה כזו בקרב אישי הצמרת במפלגת העבודה. נודע, כי גם ראש הממשלה יצחק רבין עצמו לא ייתן פומבי לעמדתו לפני שייערך הדיון בנושא זה במוסדות המוסמכים.

בינתיים האיצו שתיים ממפלגות הקואליציה, ל"ע ומפד"ל, את מגעיהן למען הרחבת הממשלה. אתמול נפגשה משלחת צמרת ל"ע עם רבין והביעה מישאלתה להקמת ממשלת ליכוד לאומי, על בסיס החלטות מרכז מפלגה זו בשבוע שעבר. משלחת המפד"ל

(המשך בעמוד 2, טור 8)

„דבר" מפרסם מדי יום הצעה של קורא לחסכון וייעול (ראה עמ' 8). אם יש לך הצעה או עצה מועילה לפרט או למשק — שלח אותה למערכת „דבר" במעטפה המסומנת „הצעות חסכון". בין בעלי ההצעות הטובות יוגרלו פרסים.

„העבודה" שוקלת הקמת 17 סניפים בישובים ערביים

מאת אהוד יערי, סופר „דבר"

במפלגת העבודה נבחנת עתה תכנית להקמת 17 סניפים ראשונים בישובים הערביים הגדולים במדינה, כבוועצת השנתיים הבאות. הבנית זו הוכנה על רקע הבירורים המתקיימים עתה בקשר לביצוע החלטת לשכת המפלגה ממאי אשתקד בדבר קליטת חברים ערביים בקנה־מידה גדול.

כמו כן מתכננים ארגון מחדש של המחלקה הערבית, בהנהלת רענן כהן, לצורך ההיערכות להקמת הסניפים וקליטת חברים בבני המיעוטים. המדובר הוא בארגון המחלקה במסגרת של שבעה מחוזות — הנגב, המשולש הדרומי, המשולש הצפוני, הגליל המזרחי, הגליל התחתון, הגליל העליון והעיר נצרת.

פריסה כזו עשויה, בין היתר, להכשיר גמישות רבה לבגוד הערבי במפלגה, למקרה שאכנם יוחלט על מבנר לשיטה בחירה חדשה על בסיס אזורי.

ההצעה היא להקים סניפים בישובים, שבכל אחד מהם יש לפחות 2000 בעלי זכות בחירה. בהקמת 17 הסניפים הראשונים כוללת ישובים בהם יושבים בסך הכל כ־45% אחוז מכלל בעלי זכות הבחירה במגזר הערבי.

התכנית היא לשלב את הסניפים הערביים במפלגה בצורה אורגאנית תוך הכללתם במחוזות המפלגה הקיימים במגזר היהודי ואולם מובן, שתהיה גם מסגרת מיוחדת לטיפול בבעיות הספציפיות של המיעוטים.

תכנית זו היא, למעשה, נסיון ראשון לגשת למימוש החלטה הישנה של לשכת מפלגת העבודה בדבר שילוב חברים ערביים. זה שנים אחדות שקיימת נגמה ברוח זה בכיוון זה, אשר עד כה לא ניתרגמה למעשים.

כובן מאליו, שתכנית זו עומדת בניגוד לרעיונות אחרים, שהושמעו מדי פעם בדבר כינון מפלגה אחת ערבית למפלגת העבודה או יצירת הסיעה נפרדת בתוך המפלגה.

בצפים, שהתכניות החדשות של מפלגת העבודה לגבי המגזר הערבי יתבחנו בדרג גבוה — ויביאו לכלל סיכום — בפורום הקבועות הקרובים.

ברגע האחרון

דמשק, (א.פ.). — מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים הבהיר לאחר שיחה אמש אחר חצות, כי הוא משוכנע שמנדט כוח או"ם בגולן יוארך בששה חדשים.

הוא דיבר לאחר שיחה של שעתיים וחצי עם הנשיא האסד אסד.

ואלדהיים עומד להגיע אחר הצהריים מדמשק לישראל דרך קונייטרה. בסיום ביקורו יצא ממצרים לקאהיר.

מת או תאנט

ניו־יורק, (א. פ.). — כי שהיה מזכיר או"ם או תאנט מבורמה מת אמש בגיל 65 בבחולת הסרטן.

תאנט נותח לפני כשבועיים אך הניתוח נכשל והוא לקה גם בדלקת ריאות קשה.

תאנט, לשעבר שר החוץ של מולדתו, נבחר למזכיר או"ם ב־1961.

שמועה על מות ברזאני

מולה מוסטפה ברזאני

אנקרה, (יופ"י). — שגריר עיראק בתורכיה טען אמש, כי מולא מוסטפא בראזאני, מנהיג המורדים הכורדים, מת בבית חולים בטהראן.

השגריר לא מסר פרטים נוספים ולא נתקבלה תגובה לידיעה זו ממקורות איראניים או כורדים.

ח"כ זילברברג בהנהלת המערך בכנסת:

בנק ישראל העלה ב־25% השכר אצלו: הטבות מופלגות לבכירים

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

ביקורת חריפה על הסכם השכר החדש לעובדי בנק ישראל הושמעה אתמול בישיבת הנהלת סיעת המערך בכנסת.

ח"כ א. זילברברג אמר כי ד' דברים אצלנו בשתי שפות, לזולת ולעצמנו. אנו מהדקים את חגורת הזולת, בשעה שנגיד בנק ישראל מעלה את השכר לעובדיו. ועל סיעת המערך לעשות משהו כדי לעצור את המגיפה הזאת.

לפי הנתונים שהביא זילברברג מגדיל ההסכם החדש את הוצאת השכר בבנק ישראל ב־5 מיליון ל"י — כ־25 אחוז, וזאת מלבד תוספת היוקר שישולמו ב־1975.

בהסכם נכללות הטבות מופלגות לעובדים בכירים עד 1500 ל"י ברוטו לחודש כתוספת גלובאלית בעד שעות נוספות, דמי ייצוג של עד 500 ל"י החזר ניכוי דמי ביטוח לאוטו לעובדים תוך גילומו כתוספת נטו לשכר היסוד. כן כלליה בהסכם תשלום נטו של שכר חימד תיכון לילדי העובדים הבכירים והכפלת גובה השי לחגים לעובדים.

הנהלת בנק ישראל סירבה עד כה לדבר על פרטי ההסכם, בטענה שהוא חסוי. לפי דרישת זילברברג הוטל על יו"ר סיעת המערך מ. רוזמן לברר את העניין.

נושא זה הועלה גם בוועדת הכספים של הכנסת, כשאלה שהפנה ח"כ עוזי פיינרמן לשר האוצר י. רבינוביץ, שהשיב כי יבקש מנגיד בנק ישראל להמציא לו פרטים על הסכם שכר זה.

פקידים ושכבי המינהל הציבורי תיים מ. ברגיל אמר אתמול כי ההסכם שנחתם בין הנהלת בנק ישראל ובין עובדי הבנק הוא אחרון ההסכמים שנחתמו לשנת 1974 בגוף הבנקאות, והוא תואם את המדיניות המקצועית של ההסתדרות ואת ההסכמים שנחתמו בגובו לשנת 1974 עם הבנקים המסחריים האחרים („ספחות", בנק לפיתוח התעשיה).

הודעת ברגיל באה בתגובה על ידיעות בעתונות שלפיה נגיד בנק ישראל יוזמן לממשלה כדי להסביר את ענין חתימת ההסכם בבנק ישראל.

הטבות השכר הגדולות לעובדי בנק ישראל הועלו גם בישיבת הממשלה שלשום.

ברג'יל: ההסכם תואם את המדיניות המקצועית של ההסתדרות

המזכיר הכללי של ההסתדרות הי

היום דיון בשכר מנהלי חברות ממשלתיות

מאת א. גבע, סופר „דבר"

ועדת השרים לענייני שכר, בראשות שר העבודה מ. ברעם, תדון היום בשכורות המנהלים בכמה חברות ממשלתיות, ויש להניח שהיא לא תאשר את כל המשכורות המוצעות.

כבה שרים הופתעו כאשר נודע להם על שכרם של כמה מהמנהלים. הם סירבו למסור פרטים אך אמרו כי כמה מהמשכורות מוגזמות מאוד.

בניהום שבדיון היום ישתתף הר כונה על הוועדת הממשלתיות י. סלמן.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח (המח"ד)
בשיתוף
נציבות שירות המדינה, השירות להדרכה ולהשכלה

הסמינר המרכזי לפעילים
מחזור ז'

יתקיים ב„מגדל דניאל" בהרצליה, בימים 27—30 בנובמבר 1974.

תכנית הסמינר

יום רביעי לפנה"צ	לקחים בביצוע הסכם השכר לשנים 1972—74 המדיניות המקצועית לשנת 1975	בהשתתפות: יו"ר ברוך בן־ישראל יו"ר הועדה לעניני האקדמאים בהסתדרות
אחה"צ	התכנון כלכלי לטווח ארוך	בהשתתפות: מר שמחה [illegible] מנהל הרשות לתכנון כלכלי
יום חמישי לפנה"צ	עתידו של המשק הישראלי בהתפתחות העולמית	בהשתתפות: מר חיים בר דב שר המסחר והתעשיה
אחה"צ	בעיות פילוסופיות באנתרופולוגיה	בהשתתפות: גבי פרידה פרנקל האנתרופולוגית הארצית במשרד הבריאות
יום שישי לפנה"צ	הסכמי עבודה והשלכותיהם על כוריגות הדרדה	בהשתתפות: הה' אברהם אחיעזרא מנהל המרכז לבטחון סוציאלי בהסתדרות
אחה"צ	בטחון ישראל — בעיות השעה	בהשתתפות: קצין בכיר בצה"ל
יום שבת	הסתדרות המח"ד בין ועידה לועידה	בהשתתפות: מרדכי בנר המזכיר הכללי של הסתדרות המח"ד

התחלת הסמינר: מחר, יום רביעי, בשעה 10.00 לפנה"צ.
משתתפי הסמינר מתבקשים להגיע למקום בכוחות עצמם.

חברי המחלקה לאיגוד מקצועי של ההסתדרות

הוקדמה
ישיבת מליאת המחלקה

ותתקיים ביום ג', 26.11.74 בשעה 8.30 בבוקר בבית ההסתדרות המורים קומה 7.

על סדר היום:
1. אינפורמציה.
2. מועדי בחירות לאיגודים מקצועיים.
3. הסכמי עבודה 1975.
4. שונות.

בשורה נעימה לשומרי משקל

פרטים בקרוב

מה אומרים?

כמה מלים

נתבקשתי לצאת לשירות־מילואים במושך. לאחר היסוסים, לא ימלתי לסרב. „דבר" פתח זה לא כבר מדור הזוב ומאיים — „באה דורכים", והוא בגדר „בומרנג" היוצא מידינו והבא, כן, לא פעם אל פנינו. כתבתי, זה לא כבר בשבח ההתנדבות לצבא הקבע הרעב לאנשים. כעבור כמה ימים פנה אלי קצין בכיר אחד: זכה עליך? בלית ברירה אמרתי, גם אני אם רוצים אהם באחד כבוני.

באחד הימים סקר קצין צעיר את סביבת גבור אדם (דמיה) בפני אורחים שעבדו שם ואמר: יכנס פה שלושה גשרים. על האחד אשר לפניכם מתנהלת תנועת הנוסעים והסחורות לירדן. השני נהרס ב„שבת הימים". את השלישי אינכם רואים כאן. הוא פוצץ כב„ליל הגשרים", בזמן, בימים הפלמ״ח או „הכומר" או המכבים...

אנשים צחקו ואני חכיתי עצמי בן אלפיים.

קשה לסרב כאשר אומרים לך: בוא, אנחנו צריכים לך. אני הולך, איפוא, להדסים־שלושה, להיות עם החיילים. שרות מילואים מיוחד. ככה זה. זה דופק לי כמה תכניות ופוגע בכמה סוגי נחות. כולנו זכאים למנוחה.

אי לכך איעדר מן המדור הזה. כאשר אשוב יהיו עמי כמה סיפורים. אכמה לספרם לקורא היקר.

*

בשנת 1970 יצא לאור ב„עם־עובד" ספר בשם „מנוחה לא בראתי", המוקדש לאבי, ישראל גורי, ז״ל. איש הגוף ויבר ותמים־דרך. איש צנוע, בהסתפק במועט. „סוס עבודה לא נורמלי", כמו שנאמר.

שם הספר נלקח מ„אלו ואלו" של עגנון. אביא בפני הקורא כמה שורות שהן בגדר פנינה: „עלה משה למרום וקיבל את הלוחות האחרונות. כשהגיעה שעתו לרדת אמר משה לפני הקדוש־ברוך־הוא, ריבונו של עולם, יש בטבורנתי זקן כשר וירא אלוקים. בבקשה ממך, אם אתה רוצה לעשות לי טובה, המצא לו לאותו זקן קצת מנוחה. אמר לו הקדוש־ברוך־הוא לכתה, בן־עמרם דבר שאי־אפשר אתה מבקש. אמר משה, חס וחלום שיש תשות כוח למעלה. כלום לא כתבת בתורתך: היד ה׳ תקצר. אמר לו הקדוש־ברוך־הוא למשה, כל מה שבראתי, בראתי לששה ימים, ואילו מנוחה לא בראתי".

מה שאמור בו באותו זקן, באותה שכונה אמור, כנראה, בנו, בכל בני ישראל בדור הזה.

עוד כמה מלים בשעטנז הסגנון.

אומרים לי אנשים, כי בארץ־ישראל ניכרת בזמן האחרון תנועה הנכונה בפיהם: „הציונות והחרשה". כוונתם, כנראה, לאותה תופעה שיש בה מן ההזדהות הכאובה הנלהבת עם הזהות הישראלית דווקא בהיותה מאויימת נוראות ומגודפת בשער בת־רבים. הם מבינים זאת כראשית מהפכה רוחנית, רצון להתעבר, לתקן את ישראל לשוב אל עיקרי אמונה, שיש בהם כדי להעניק תהודה אחרת ותובנה אחרת לאדם מארץ־ישראל.

אני סבור שהערבים שגו קשות בסירובם להכיר בנו ולהתפשר. משגתהי זהב, יהודים והכצבים סבורים הם כי הגיעה שעתם. אולי בשל כך. גאותו של ערפאת היה ביטוי לקשות אליבה זו שאינה תופסת מהי ישראל. אהרן בגד הפליא לכתוב על כך. אנשים שחשים איפוא כי באיבים על היקר להם התחשב להם מכל. לכן הם מכתנים הולכים בעת הזאת. גם את התופעה הזאת אנסה לבדוק מקרוב, כמידת האפשר. להתראות.

ה—גי

שר החוץ של תוניסיה חביב שאטי סקר במסיבת עתונאים את השלבים האחרונים של חטיפת המטוס הבריטי. לצידו שר הפנים טאהר בלחוג׳ה (משמאל) ומנהיג „פתח" אבו־איאד (מימין). צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

אש״ף תובע מתוניסיה הסגרת חוטפי המטוס

ביירות, (יונפ״א, ע״ר די ע״ן). — אש״ף דרש אמש מממשלת תוניסיה להסגיר לידיו את ארבעת חוטפי המטוס הבריטי, והבטיח לנקוט צעדים כדי לשים קץ להתקפות מסוג אלה.

אש״ף הודיע, כי ינקוט צעדים כדי שהחוטפים „ישלמו תמורת פשעם", וכי הקים ועדת חקירה מיוחדת מטעמו, אשר תיסע לתוניס לחקור את ארבעת חוטפי המטוס, ולגלות את זהות שולחיהם ומניעיהם.

ארבעת החוטפים הכריזו לפני כניעתם לשלטונות תוניסיה, כי אחד התנאים העיקריים שלהם — הוא שהם לא יוסגרו לידי אש״ף.

בעבר כבר נמסרו מספר פעמים מחבלים קיצוניים לידי אש״ף — למשל קבוצת המחבלים שתקפו אשתקד את שגרירות סעודיה בחרטום, והחמישה אשר פוצצו את מטוס „פאן אמריקן" בנמל התעופה של רומא בדצמבר אשתקד. אולם, אש״ף מעולם לא הודיע, כי הענים חוטפי מטוסים או אנשים שלקחו בני ערובה.

ארבעת המחבלים שיחררו במרקר את שלושת אנשי הצוות של מטוס „בריטיש איירווייס", לאחר שניתנה להם הבטחה, כי יוכו לי מקלט זמני בתוניסיה. המחבלים הסגירו עצמם למשטרה יחד עם שבעה חבריהם, שאת שיחרורם הישיגו במהלך מרים דרמתי שנמשך 83 שעה.

השלטונות התוניסיים העבירו את חוטפי המטוס תחת משמר למקום בלתי ידוע.

שר החוץ התוניסי חביב שאטי, ציין, שלגבי המחבלים — יציאה בחתונים לא באה בחשבון, מאחר שידוע כי אף מדינה ערבית אינה מוכנה לקרות את פניהם. במסיבת עתונאים ציין שאטי, כי תוניסיה היא תחליטה מה יהיה גורל חוטפי המטוס, שרצחו בדם קר את אחד מבני הערובה — בנקאי מערב גרמני.

עם זאת ציין, שר החוץ כי שבעת המחבלים הפלשתינאיים, שהגיעו לתוניס ממצרים ומהולנד, לפי דרישת החוטפים — חופשיים לצאת כרצונם.

פניית ארה״ב

ואשינגטון (יופ״ע). — ארה״ב קראה אמש לכל הארצות לא להעניק מקלט לארבעת המחבלים שחטפו את המטוס הבריטי.

בהודעה של משרד החוץ נאמר: „אנו מאמינים כי על הקהילה הבין־לאומית להבהיר שיום מדינה אינה צריכה לאפשר לבצעיהם של מעשה זדוני אחר זה. וכן אותם פושעים שיחררו הועברו לידיהם, יימלטו מהתוצאות של פעולתם הפושעת".

הדובר ציין במיוחד, כי כבשלה בצרים סירבה לבסור לחוטפים שמונה מחבלים ערבים העצורים בהקשר עם הרצח של שני דיפלומטים אמריקאים ובלגי בחרטום אשתקד. אולם, הוא הוסיף, „אנו מצטערים שההסכם הכופי כלל את שיחרורם של פושעים אחרים אשר רצחו אמריקאים ואחרים ואשר הטילו טרור על הקהילייה הבינלאומית".

ההודעה תוקנה פעמיים: האינטרסים הלגיטימיים של הפלשתינאים הוכללו בה

ואשינגטון, (ע״ן). — הבית הלבן תיקן שלושם פעמיים את נוסח ההודעה האמריקאית־סובייטית, כדי לכלול בה לבסוף התייחסות ל„אינטרסים הלגיטימיים של העם הפלשתינאי".

בגירסה שנמסרה לעתונות האמריקאית בייד לאחר הפיסגה בולדיבוסטוק לא התייחס הסעיף המזרח תיכוני כלל ולכלל לאינטרסים של הצדדים — וזאת בניגוד לגירסה הסובייטית שפורסמה במוסקווה.

לעתונאים שהיו במטוס, שבו טס הנשיא פורד לארה״ב, נמסרה אחר הצהריים הודעה, כי משפט אחד נשכח בטעות בקטע של ההודעה הדן במזרח התיכון. נאמר לעתונאים, כי בהודעה יש להוסיף, שהתידה לפתרון במזרח התיכון צריכה להיעשות „על יסוד החלטה מספר 338 של או״ם, תוך התחשבות באינטרסים הלגיטימיים של כל עמי האזור ותוך כיבוד זכותן לקיום עצמאי של כל המדינות באיזור".

דובר משרד החוץ אמר, כי ד״ר קיסינג׳ר שלח מברק לממוסר של הנשיא, כדי לתקן „טעות של מכונה".

ואולם כמה דקות לפני שמטוסו של הנשיא נחת בואשינגטון, הודיעו לעתונאים על שינוי נוסף. לפי גירסה זו נאמר באותו קטע „תוך התחשבות באינטרסים הלגיטימיים של כל העמים באיזור, כולל העם הפלשתינאי ותוך כיבוד זכותן לקיום עצמאי של המדינות באיזור".

העתונאי ישראל נוימן - למנוחות

עורכת „דבר": הבית הזה אהב אותך והעריך אותך והוקיר אותך בחייך - ולא ישכח אותך במותך

בחלקת העתונאים בבית־העלמין בחולון הובא אתמול למנוחות העתונאי חבר מערכת „דבר" ישראל נוימן ז״ל, שמת שלשום באופן פתאומי בעת עבודתו.

בלוויה, שיצאה מחצר הלוויות הציבורי בת״א, השתתף קהל רב: עורכי עתונים, דיפלומטים משגרירות צרפת וגרמניה, ח״כ א. אליאב, יו״ר הוועדה הכלכלית של הכנסת ויו״ר הועד המפקח הארצי של קופ״ח א. בקר. ציבור גדול של עתונאים מקומיים וכתבי־חוץ, יוצאי צ׳כוסלובקיה, ועובדי בית „דבר" על שלוחותיו השונות.

ש. שמגר: ישר, הגבוה ועקביות בעתונאותו

לאחר תפילת „צידוק־הדין" אמר הבן „קדיש". במעמד זה, בבית ההלוויות הציבורי, נפרד מן המנוח יו״ר אגודת העתונאים בתל־אביב ש. שמגר, בשם ציבור העתונאים בתל־אביב. שמגר הדגיש את יחסו של המנוח למקצוע, את יושרו ואת תבונתו וכן את דרכו המיוחדת והעקבית בעתונאות. כן עמד על פעילותו הציבורית בקרב עתונאי תל־אביב והדגיש את פעילותו במסגרת הועדה לאתיקה מקצועית.

ההלוויה בבניית המלווים, עם גוידת בעשרה בראשה, עברה דרך שדרות שאול המלך ורחוב הבעיאים, אל בית „דבר", שם חיכה קהל גדול לארון.

חנה זמר: הבית הזה יתגעגע בחסרונך

בחצר כבית הלוויה בבית „דבר" נפרדה לבסוף עורכת העיתון, חנה זמר:

„בבית הזה שהיה ביתך יותר מבתי מגוריך, המעטות מדיו בבית הזה שלו תרמת הרבה, צלל הרבה הבנה; בבית הזה עבד שבעת סיפוק, ולפעמים גם רוגזה; — בבית הזה שאהב אותך, אנו נפרדים ממך — עדיין הכותבים, עדיין לא תופסים את המשמעות הכואבת של מה שאירע אתמול באפוטות מדהימה כזאת.

„הבית הזה יתגעגע בחסרונך, כי שב שהוא הרגיש בנוכחותך. לא היתה זאת נוכחות כופרנת או מבלטת; לא נוכחות של כפיית את עצמה, היא, פשוט — היתה. היא היתה מפני שידענו כי אפשר להזכות אליך ולשאול, כי יש לך התשובות, כפי שיש באנציקלופדיה. היא היתה, מפני שידענו שאפשר להיכנס ולבקש תשובה, בחוץ לכל „מיכתב" ומכבר להתחם ההודה, היא היתה, מפני שידענו, כי אפשר לסמוך עליך שתעשה הכל בצורה הטובה ביותר והאפשרית, בנבות הכשרונות שנפלו בחלקך והתבשלת שהטלת על עצמך.

„הבית הזה יתגעגע בחסרון הדוף שלך, לסדרהמנים שלך, להומור שלך, התשובות שלך. הבית הזה יתגעגע בחסרונו של האדם שהיית בהתנהגותך ובשבר הזה כעתונאי בבוחן החוב של הרגש. העתונאי בעל השקפת עולם בגוברית ובתכופה, בעל מצפון אנושי והברתי ולאומי. בעל תרבות מובהקת ובעל מיומנות מקצועית גבוהה.

„הבית הזה, חברי ואני, מבקשים ממך סליחה ומחילה אם פגענו בך. אף אם פגענו, ודאי לא כוונו רצון רע — כי הבית הזה אהב אותך והעריך אותך והוקיר אותך בחייך והוא לא ישכח אותך במותך. בני משפחתך אשר אהבת ושאהבו אותך, ביד בני משפחת „דבר" — אמרה חנה זמר.

דן פתיר: דמות מופתית של עתונאי רב־צדדי

מסע הלוויה המשיך מבית „דבר" בדרכו לבית־העלמין בחולון. ליד הקבר הפתוח נפרד מן המנוח, בשם ציבור העתונאים, דן פתיר, יו״ר האיגוד הארצי של עתונאי ישראל.

„משפחת העתונאים איבדה את אחד מטובי בניה ומחשובי מומחיה" — אמר. „י. נוימן ז״ל גילם את דמותו המופתית של העתונאי הרב־צדדי, עקבי ונאמן לדעותיו, ידען ומומחה בעניני עולם ומדינה; רבגוניות בעבודת המערכת וההדה, שכשעבודתו רבות התיעניתו הדריכו את פעילותו העתונאית, וריעות איפיינה את יחסיו עם עמיתיו לעתון ולמקצוע".

השתתפות באבל

למערכת „דבר" הגיעו מברקי השתתפות באבל על מותו של ישראל נוימן. מזכ״ל ההסתדרות ירוחם משל כותב: „אתכם בצערכם העמוק על מותו המוקדם של ישראל נוימן, ידיד וריע לההסתדרות ותנועת העבודה העברית לאומית. עתונאי מכובד וישר דרך. תנחומים למשפחה האבלה ולבית „דבר".

כן נתקבלו מברקים ממנהל לשכת העתונות הממשלתית דוד לנדוי, מעורך „על המשמר" ברוך נבו, מדובר ההסתדרות שמואל סולר ומדובר ביטנ״ה ל. קופר שמיין.

רבין שולל

(המשך מעמוד 1)

ראש הממשלה בזמנו את היזמה, אך „מה שנשכה עכשיו וזא היסטריה ולא ליכוד לאומי". ומשום כך הוא בכל באחד „נגד המהלך השפות ההיסטורי הזה".

בישיבת הנהלת סיעת המערך בכנסת נבט הח״כ צבי גרשוני להקדים את הבירור במפלגת העבודה בנושא זה, כדי להבהיר בבירור את עמדת המפלגה. הוא מתח ביקורת חריפה על הופעתו של ידיב. גם שר העבודה משה ברעם אמר, כי ידיב הביע רק דעה פרטית ומתח ביקורת על הופעתו באופוזיציה שאין זה הולם את שר הממשלה. גם הח״כ מ. תזויש הודיע קה בהמשך מלמול ביקורת חריפה על הופעה של השפרה.

השמש: דעה פרטית

יו״ר הסיעה מ. ורשבק הביע להסתפק בהבהרה שהבהרת ידיב היתה בגדר הבעת דעה פרטית ולא דעת הממשלה.

מזכ״ל מפ״ם מאיר תלמי, הכיר בינתיים בתשובה לשאלה, כי ההחלטות שקיבל ריכוז מפ״ם בשאלה ממשלת ליכוד לאומי, לא דנו בעתיד המערך, וכי בדברים שנמסר לרדיו לא התייחס כלל לשאלת המשך קיום המערך, במקרה שתקום ממשלה עם הליכוד.

הח״כ חביב שמעוני מסיעת המערך אמר בריגר אצבאל עם ראש הממשלה כדי להביע התנגדות להקמת ממשלת ליכוד לאומי, גם משום ההתנגדות סיכוי לשלום וגם משום שהביא לבדיקות אנטי־סוציאליות.

שריד: לשים סוף

ח״כ יוסי שריד קרא אתמול בתכנית „היום הזה" „לשים סוף לדמגוגיה הליכוד". הוא אמר, כי בימים האחרונים ישנו גורמים שדינם במפלגה העבודה ליצור רושם כאילו חל שינוי בעמדתה של המפלגה נגד ממשלת ליכוד לאומי. ביצוע מבוטל זה — אמר — בהמשך לחיים בכל פעם, שהוא יכול לנצל רגשות לאומיים, ולרתום אותם למרכבתו הפוליטית. למצב דברים כזה עלולה להיות דינאמיקה משלו — ורצוי מאד לשים סוף — בהחלטה מחודשת ודחופה — לרושם המוטעה ולגלי השמועות. לפני שהם ישטפו חלקים בתנועה, אמר.

סיימון: אין קנוניה להעלות מחיר הסוכר

ואשינגטון, (י. פ.). — שר האוצר האמריקאי וויליאם סיימון אמר אמש, כי לא מצא הוכחה, שבריה״מ או מדינות הנפט הערביות עשו קנוניה להעלות את מחירי הסוכר. הוא דחה השערות בעניין זה שהעלו באזניו בקונגרס.

קולק: ביצוע תכניות הממשלה לגבי מעלה אדומים וענתות מותנה בסלילת כבישים אליהם

ראש עיריית ירושלים התריע לראש הממשלה, לשר השיכון ולשר האוצר כי אפשר יהיה לבצע את תוכניות הממשלה לגבי מעלה־אדומים וענתות רק אם יוחל מיד בסלילת כבישים למקום.

פניה זו באה בעקבות סיור של שר התחבורה גד יעקבי במשבצת הכבישים הנמצאים בתהליך פיתוח בירושלים כאשר ראש העיר. ראש העיר אמר לשר כי התיכנון התחבורתי לשנת 1985, שלפיו עובדים כיום, אינו ריאלי. נראה שההתקציבים הדרושים לתכנון ולבניית המערך התחבורתי לצרכי ירושלים בעוד עשר שנים, לא יעמדו לרשות העירייה המפעלה.

יעקבי אמר כי יש לבטות את הפער הצפוי בין הוצאות הכבישים להקמת התשתית התחבורתית ובין הכבוצתית על ידי היטל מיוחד על רכב או דלק או על ידי קשירת נושאים אלה לביצוע הפיתוח האורבני. הוא הביע תקווה שהממשלה תקבל את הצעתו לאיחוד הטיפול בדרכים עירוניות ובין־עירוניות.

נודע כי שדרות הרצל בירושלים יהיו המסלול הראשון במדינה שיהיה פתוח לתחבורה ציבורית בלבד.

מסו״ת: הליכים נגד חברות הדלק; האוצר אישר צמצום האשראי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הממונה על המחירים במשרד המסחר והתעשיה פתח בהליכים משפטיים נגד מנהלי שלוש חברות הדלק הגדולות „פז", „דלק" ו„סונול", לאחר שהן הודיעו לחברת החשמל, לקואופרטיבים לתחבורה ולצרכנים החקלאיים על קיצוץ דראסטי באשראי בעקבות העלאת הכלו הדרישה האוצר לשלם אותו בעת האספקה ממוצרי הדלק.

פקחי משרד המסחר והתעשיה אספו באחוזה זאתמל בפגמה להגיש תביעות משפטיות נגד חברות הדלק. לפי טענת משרד המסחר והתעשיה קיצוץ האשראי לא אושר מהממונה על המחירים, והוא עבירה על התקנות, האוסרות שינוי בתנאי מכירה ללא אישור.

צעד זה עורר מורת רוח בקרב מנהלי חברות הדלק והם טוענים כי האשראי צומצם בידיעתו ובאישורו של מינהל הדלק באוצר. יתר על כן: מינהל הדלק הוא הקובע את מחירי כל סוגי הדלק, פרט לשביבים, ובעבר נעשו שינויים בתנאי המכירה בידיעתו ולעיתים בעידודו. בבאגון יש להתמה על התערבות משרד המסחר והתעשיה בפרשה זו. המנהלים מזכירים שמטרתם הוא המשנה המייקד על חברת החשמל, וכי חברת החשמל קיבלה עד כה באשם באשראי ל־75 יום, ועתה הוקטן האשראי ל־10 ימים.

עד לפיחות הגיע היקף האשראי שנתנו חברות הדלק ללקוחות ל־240 מיליון ל״י בחודש. מנהלי החברות אומרים כי אין הם יכולים להמשיך בהיקף אשראי זה בתנאים שהיו קיימים לפני הפיחות, שמשמעותם הגדלת סכום האשראי ל־360 מיליון ל״י. החברות אינן יכולות לגייס אשראי נוסף ממבנקים, על כן הן נאלצות לקצץ באשראי לכל הלקוחות.

בעקבות ההתפתחויות אלה ולהצרכנים הגדולים — הקואופרטיבים לתחבורה, חברת החשמל, מגני הקניות וכד׳ — הוחלט לקיים פגישה בדרג בכיר לבירור בעית האשראי לצרכני הדלק. בפגישה ישתתפו שר האוצר, שר המסחר...

כלבים חיפשו חשיש אצל פמליית פרנג׳יה

ביירות, (א.פ.). חשיש, ולא גינגני סקס, היה הסיבה להתקרית הדיפלומטית שהניעה את נשיא לבנון סולימאן פראנג׳יה לדחות ברוגז את הזמנתו של הנשיא פורד לפגישה בבית הלבן.

העתון הביירותי „אל־בייראק" מוסר, כי כאשר הגיעו חברי המשלחת הלבנונית בבבים בניו־יורק הובאו כלבים לגילוי חשיש להריחו במטענם. זאת לאחר שהאמריקאים קיבלו מידע מוקדם לפיו ייעשה נסיון להבריח חשיש במטוסו של הנשיא. האמריקאים הודיעו לפראנג׳יה לפני ביקורו בארה״ב, כי יבוצע חיפוש. אך הלה דרש, שהחיפוש ייעשה רק בידי אנשי בטחון לבנוניים. אלה הבהירו, כי המטען איננו כולל סחורה אסורה, אבל האמריקאים לא הסתפקו בכך, וכך החלה התקרית.

דיון בחיפה בהרחבת הקואליציה בעיריה

מאת כתב „דבר" בחיפה

בעיית הקואליציה בעיריית חיפה הוזן ביום ה׳ בהחלטה של ראש העירייה יוסף אלמוגי, לכונן קואליציה מקיפה במועצת העירייה.

במועצת עיריית חיפה 25 חברים, מהם 19 בקואליציה העירונית המורכבת מ־15 נציגי המערך, 3 נציגי מפד״ל ונציג אג״י ול״ע. באופוזיציה 6 חברי סיעת „הליכוד". נראה שאלמוגי מתכוון להציע ל„ליכוד" משרה של סגן ראש עירייה. נציגי מפ״ם במערך עדיין לא הודיעו רשמית מהו עמדתם לגבי צירופה של סיעת „הליכוד" לקואליציה.

נושאת מטוסים של ארה״ב במפרץ הפרסי

ואשינגטון, (א. פ.). — בפעם הראשונה מאז 1948 נכנסה אתמול נושאת מטוסים אמריקאית למימי המפרץ הפרסי. המדובר הוא בנושאת המטוסים „קונסטליישן" ובשתי משחתות מצוידות בטילים מונחים המלוות אותה.

דובר הפנטאגון וויליאם בייצ׳ר אמר אמש, כי הוספת השייטת האמריקאית החזקה במפרץ הפרסי תואמת את המדיניות המוצהרת של הממשל לקיים נוכחות תכופה יותר במרחבי האוקיינוס ההודי.

ה„קונסטליישן" השתתפה בימים האחרונים בתמרונים הימיים של בריה״ס(?) נאט״ו מול חופי מפרץ קאראצ׳י ומטרת ביקורה במפרץ הפרסי תוארה כ„סיור היכרות והתמצאות". בין היתר יבדקו צוותי נושאת המטוסים את תנאי הטיסה והמים וגורמים אחרים שיש להם חשיבות במבצעים ימיים־אוויריים.

נושאת המטוסים לא תעגון בשום נמל במפרץ הפרסי אך תתעכב, כנראה, לא הרחק מבחריין ושם יערכו הטייסים את אימוניהם.

המימשל יזם מחקר על האפשרויות להתערבות

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה״ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — הממשל האמריקאי יזם באחרונה מחקר על האפשרויות הצבאיות לכיבוש מדינות הנפט הערביות ומעצבי מדיניות בכירים בארה״ב מדברים באחרונה בגלוי על אפשרות של שימוש בכוח להרתעת מדינות הנפט — טוען השבועון „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט".

לדבריו, נשקלת אפשרות של פעולה אמריקאית כלפי לוב, כוויית או סעודיה.

הערכת מומחים היא, כי יידרשו שלוש דיוויזיות כדי להשתלט על שדות הנפט באחת ממדינות אלה. יש ארבע דיוויזיות אמריקאיות המסוגלות לעשות זאת, כאשר יצר יידו ללוחמת מדבר. חלק מחיילי יחידות אלה כבר התנסה בתנאי מדבר באימונים בקליפורניה ובמזרח הרחוק.

את הכוחות אפשר להוביל במטוסי הענק „סי־5" וסיוע אווירי יינתן להן על־ידי יחידות הצי הששי בים התיכון או במפרץ הפרסי.

גם „ביזנס וויק" טוען, שמדינאים מערב אירופיים תומכים בפעולה צבאית אמריקאית. אך מודים שאינם מוכנים להזדהות עם פעולה כזו בגלוי ויעשו ככל יכולתם לשמור על קשריהם עם הערבים לאחר הפעולה.

סיכוי לגלות זהב בסעודיה

ג׳דה, (א. פ.). — ראש הצוות הגיאולוגי האמריקאי בסעודיה תור קילבגארד הכריז אמש, כי יש סיכויים טובים לגלות בארץ זו מרבצים גדולים של זהב, נחושת, ניקל, כסף ומתכות ומחצבים יקרים אחרים.

לדבריו, נמצאו כבר מרבצים גדולים של עפרות ברזל וחברות אמריקאיות חשפו מכרה זהב עתיק, מימי המלך שלמה, והחלו בהפעלתו.

ארה״ב הודיעה לפורטוגל שמלחמה עלולה לפרוץ במזה״ת

הערבים מציעים סיוע בתנאי שליסבון תמנע מעבר רכבת אווירית לישראל

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה״ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — שגרירות ארה״ב בפורטוגל הזהירה את ממשלת ליסבון שעלולה לפרוץ בהקדם מלחמה חדשה במזרח התיכון. נראה, כי האזהרה נועדה לפתוח אפשרות לשימוש מחודש בבסיס האמריקאי באיים האזוריים לצורך אספקת נשק לישראל.

נציגי הצבא בפורטוגל, לוחצים על הממשלה להסכים להצעות לסיוע ממדינות נפט ערביות. הערבים מוכנים לסייע לפורטוגל, בתנאי שתמנע שימוש בבסיס האמריקאי באיים האזוריים לצורך אספקה לישראל בזמן מלחמה.

„ואשינגטון פוסט", המוסר על כך מוסיף, כי ממשלת פורטוגל מאשימה את שר־החוץ קיסינג׳ר ב„סחבת" באישור סיוע כלכלי אמריקאי לפורטוגל, בשל החשש שממשלתה נוטה להשפעה קומוניסטית.

אלעד פלד שגריר בצרפת?

מאת סופרו המדיני של „דבר"

מנכ״ל משרד החינוך והתרבות אלוף (מיל.) אלעד פלד מוכר כמועמד לשגריר ישראל בצרפת, במקום אשר בן נתן, המסיים בקרוב את כהונתו.

פלד שימש כמפקד אוגדה במלחמת ששת הימים ומילא תפקידים בכירים בצה״ל. הוא התמנה למנכ״ל משרד החינוך והתרבות בעת כהונתו של יגאל אלון כשר החינוך והתרבות.

ג. מאיר: ישראל תסרב להיות צ׳כוסלובקיה

„ישראל תסרב בכל כוחה — ויש לה יותר כוח מאשר מאמינים רבים — לקבל את גורלה של צ׳כוסלובקיה בתקופת הסכם מינכן", אמרה אמש גולדה מאיר, בישיבת האכסקוטיבה של התנועה העולמית „פיונייר וויבן" — מרכז הפועלות.

„כולנו רוצים, שלעולם יהיה תם בתנוך ושיחיו ברמת חיים גבוהה, אך בתנאי שגם אנו נהיה כאן, כחלק מהעולם. זאת על אויבינו וגם על ידידינו לדעת", אמרה.

ר״מ צרפת יבקר בעיראק

בגדאד, (ע״ן). — ראש ממשלת צרפת, ז׳אק שיראק, עומד לבוא בשבת לביקור בן ארבעה ימים בעיראק.

קיסינג׳ר

(המשך מעמוד 1)

ב־25 חודר מעט לתחום האוויר הישראלי בגובה רב.

השבועון האמריקאי מוסיף כי חיל האוויר הישראלי שרוי ב„כוננות מסוליים" וכוננות זו היתכנה. ישראל, מוסיף השבועון, עוקבת אחר 16 האניות הסובייטיות הפורקות מטענים בנמל לאטאקיה ויש ברשות ישראל עדויות להצבת טילי קרקע־אוויר ליד דמשק. ההערכה היא, שהמטענים הנפרקים בלאטאקיה כוללים חלקי חילוף וחלקים של טילים „ס.א.־6" ואולי גם 20—30 טילי קרקע־קרקע מדגם „סקאד".

ההודעה בעניין אש״ף

עוד נודע שישראל הודיעה לממשל מספר פעמים בתקופה האחרונה, שדעתה אינה נוחה מהצירוף שנוקטת ארה״ב בהודעותיה בנוגע לאש״ף.

במשרד החוץ האמריקאי השיבו, שארה״ב איתנה ברצונה לראות משלחות אש״ף יבטיחות גורם פלשתינאי מתון, אך שיבוטו של תהליך הוסיף להיות בבקום אש״ף. הדובר הסביר את הצירוף בהתבטאויות ברורות של ארה״ב בשיבוצה גלוי עם כל מדינות ערב.

ישראל טוענת, שמדיניות זו מעוררת גורמים שונים לצפות להכרה אמריקאית קרובה באש״ף.

מבקר ראש המטה ההודי בבגדאד

בגדאד, ע״ן. — גנראל מאר־והה, ראש המטה של הצבא ההודי, הגיע אתמול לבגדאד לביקור בן שבוע.

לא נמסר מה מטרת הביקור.

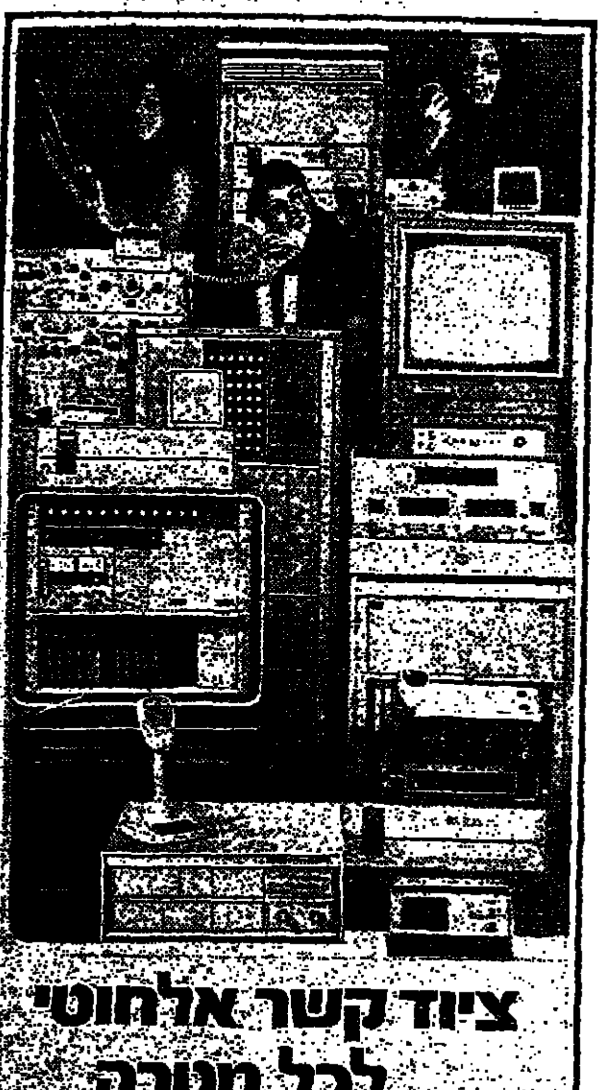

יתרות מט״ח גדלו ב־162 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מאז הפיחות גדלו יתרות המטבע חוץ ב־162 מיליון דולאר, והן ממשיכות לגדול בקצב של 20 מיליון דולאר ליום — אמר אתמול ד״ר צבי זוסמן, מנהל מחלקת המחקר בבנק ישראל, בדיון שהתקיים באוניברסיטת תל אביב על תכנית החירום הכלכלית.

ד״ר זוסמן אמר כי הגידול ביתרות עדיין אינו מעיד על הצלחת הפיחות. הון רב יצא מהמשק לפני הפיחות, ועתה הוא חוזר אליו. לפי הערכתו יצאו כ־600 מיליון דולאר מהארץ לפני הפיחות. מאז תחילת 1974 היו ארבעה גלים ספקולטיביים, ובכל גל כזה יצא הון רב מהארץ. הפיחות הוא היסוד מסובך, והצלחתו אינה מובטחת לגמרי. להצלחתו דרושים שני תנאים: צימצום הביקוש ופעולה בנושא תוספת היוקר. אם לא ייעשה בשבועות הבאים מאבק בתחום המוניטארי ולביקור הסף תוספת היוקר נמצא את עצמנו במצב כמו בפיחותים קודמים.

לדעת ד״ר זוסמן יהיה מאזן התשלומים הבעיה המרכזית גם בשנתיים הבאות. גם אם יצליח הפיחות יהיה הגרעון במאזן התשלומים גדול ב־200—300 מיליון דולאר מהגרעון בשנה זו. הפתרון בטווח הקצר הוא עידוד מאסיבי של היצוא והגדלת הריזרוות של ב״י אחוזים לשנה לעומת השוק המקומי וצימצום הביקוש בשוק המקומי כדי ומעבר לדרוש להצלחת המדיניות של הפיחות.

אמהות לא־נשואות לא ישותפו בתחרויות היופי

לונדון, (יופ״ע). — מעתה לא יוכלו אמהות לא־נשואות להשתתף בתחרויות על תואר „מיס תבל" — הודיעו מארגני תחרות זו. עם זאת לא יבוטל התואר שניתן להלן מורגן בת ה־22, מבריטניה, רווקה ואם לילד בן 18 חודשים.

הלן מורגן לא הסתירה את העובדה שהיא אם לפני שנגשה להתמודדות עם שאר המועמדות לתאר מלכת היופי של העולם.

נגד בחירתה של העלמה מורגן מיוחה מיס שלומבה בת ה־18, שהתאוננה על „מוסר כפול". היא הצביעה על העובדה, שבשנה שעברה סולקה „מיס אמריקה" מרגיזו ולאם, בת ה־20, על רקע הפירסום שניתן ליחסיה עם הזמר תום ג׳ונס ועם שני כוכבים מעולם הספורט.

דיון ב„עבודה"

(המשך מעמוד 1)

עומדת להתקבל היום אצל רבין כדי לדון באותו נושא. מחר תיפגש משלחת המפד״ל, לפי יוזמתה, גם עם נשיא המדינה. לעומת זאת נתגבשה עמדה כמעט אחידה במזכירות המצומצמת של מפ״ם אתמול נגד הקמת ממשלת ליכוד.

מזכירות לשכת מפלגת העבודה, שדנה בסדר יומה של ישיבת מרכז המפלגה, המיועדת להיערך ביום ה׳ השבוע, החליטה, כי מושב זה יוקדש — כפי שנקבע מראש — רק לדיון במדיניות הכלכלית, וכפי הנראה, תכונס ישיבת מרכז נוספת בשבוע הבא להמשך הדיון הזה.

בפגישת לי״ע — רבין השתתפו השרים מ. קול וג. האוזנר וח״כ ה. זיידל וג. אליעד והמזכ״ל י. ברקאי. ראש הממשלה, נמנע מלהביע עמדה חיובית או שלילית לגבי תביעת לי״ע, והדגיש, כי לא ישיב על כך לפני שמוסדות מפלגת העבודה ידונו בנושא זה. ראשי לי״ע הודיעו לראש הממשלה בפגישה זו כי ברצונם גם להיפגש עם ראשי מפ״ם ור״צ לשכנעם בצדקת הקריאה לכונן ממשלה מקיר לקיר, ובכוונתם גם להיפגש עם ראשי הליכוד ולהציע להם הצטרפות לממשלה על בסיס קווי היסוד של הממשלה הנוכחית.

המזכירות המצומצמת (ריכוז) של מפ״ם, שדנה אתמול בנושא זה, גיבשה עמדה כמעט אחידה, השוללת לחלוטין הקמת ממשלת ליכוד לאומי. יש להניח כי סיכומיה של המזכירות המצומצמת יובאו כהמלצות בפני ההנהגה המדינית של מפ״ם הנועדת להתכנס מחר בתל אביב. מזכ״ל מפ״ם ח״כ מ. תלמי, אמר אתמול כי בכוונתו להמליץ בפני מוסדות מפלגתו לנקוט עמדה מפורשת, לפיה תפרוש מפ״ם מן הממשלה אם יצטרף אליה הליכוד.

כן נודע, כי ראשי מפ״ם עומדים להיפגש לפי יוזמתם עם ראש הממשלה, וכן עם אישים בכירים, לרבות שרים במפלגת העבודה, כדי לחזק את העמדה השוללת הליכוד במפלגה.

הנהלת „מוקד" החליטה אמש לקיים בימים הקרובים שורה של שיחות עם גורמים ואישים שונים במגמה „לחזק את המערכה הציבורית נגד הקמתה של ממשלת ליכוד לאומי". כן פנתה הנהלת מוקד אל מפ״ם במבוקשה בו היא מבקשה לקיים פגישה דחופה כדי להכשיל צירוף הליכוד לממשלה.

שמן ללא שמן!
פרטים בקרוב

דבר DAVAR دافار
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו״ל — „דבר" בע״מ
נדפס בדפוס „דבר" בע״מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת״ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים)
סניפים: תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141. ירושלים, מערכת ומנהלה, רח׳ הלל 16, טלפונים 3-231251־2. חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3-2-642111.

בר־לב יעקובי והלל בכנסת

רוויזיה בדרכי הפיקוח על חברות ממשלתיות; תתכן השבתה חלקית של רכב פרטי; דרושה רשות לתכנון לפיתוח ולאחזקה בתחבורה; 40,000 מתנדבים במשמר האזרחי

מאת יהושע תדמור, סופר „דבר" בכנסת

שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב דיבר אתמול בגילוי לב במליאת הכנסת, שאילתות בשפע בענייני המדיניות הכלכלית והפיקוח על מנהלים ומפעלים הופנו אליו מספסלי האופוזיציה והקואליציה.

השר הציג גישה חדשה בעיקר בשני נושאים: הצורך בבדיקת נוהגים ושיטות פיקוח לגבי החברות הממשלתיות, והישגי התיעוש והתכנון של המשק הקיבוצי.

לשאלת האופוזיציה איך מתבצע הפיקוח על החברות הממשלתיות השיב בר־לב כי הוא מתבצע בעזרת יחידת מעקב ניתוח דו"חות ודו"שים ומגע עם מנהלים עם גישה ישירה של השר לדירקטורים של החברות ולמועצות המנהלים שלהן. „הנסיון לא עלה עד כה ב־100 אחוז" — אמר בר־לב — „ולפיכך דרושה בדיקה. הנעשית עתה תוך נכונות לשינויים בשיטות הפיקוח".

בתשובה לשאילתה של יצחק מודעי על חילופי ידע וניצול מידע בין התעשיה הצבאית והמשק האזרחי הזכיר בר־לב כמה פרוייקטים המנוצלים במשק ובתעשיה האזרחית בעקבות ידע שהועבר אליה מן התעשיה הצבאית. משרד המסחר והתעשיה נעזר בכך בפרופ' יצחק יעקב, המדען הראשי של המשרד, שנתמנה באחרונה ושעסק 15 שנים בתחום המחקר והפיתוח הצבאי.

צל"ש לתעשיה הקיבוצית

בתשובה לשאלת י. תמיר אמר בר־לב שמספר המפעלים התעשייתיים בקיבוצים הוא 250, ותפוקתם הגיעה ל־1.124 מיליארד ל"י — 4.6 אחוז מכלל התפוקה במשק בשנת 1970. היצוא הגיע ל־45.4 מיליון ל"י — 7.6 אחוזים בכלל היצוא התעשייתי של המדינה. מספר המועסקים בה הגיע ל־11,199 — 9.8 אחוזים בכלל המועסקים. ההשקעות במפעלים אלה הן 9.3 אחוזים בכלל ההשקעה בתעשיה הישראלית. התעשיה הקיבוצית מתרכזת בענפי היצוא הפריון בה עולה על הממוצע במשק ויצואה הוא 8.9 אחוזים מכלל היצוא הישראלי. בהשוואה לאחוז שמהווים חברי הקיבוצים באוכלוסיה אלה הישגים ראויים לציון.

יעקובי: תיתכן השבתה חלקית של רכב פרטי

ייתכן שיידרש הידוק חגורה נוסף בתחום התחבורה, לרבות השבתה חלקית של רכב פרטי — אמר שר התחבורה גד יעקובי בדיון על פעולות משרדו.

יעקובי אמר כי ראוי שהאחריות להיכנון כבישים וסלילתם תהיה בידי שר התחבורה.

יעקובי אמר כי הוא עלה לשטח ראשי העיריים בגוש דן נוסח מוסכם של זכרון דברים בענין הקמת רשות התחבורה המטרופוליטנית בגוש דן.

הילל: 40,000 איש התנדבו למשמר האזרחי

שר המשטרה שלמה הילל אמר בסיום הדיון על פעולות משרדו כי כ־40,000 איש התנדבו עד כה למשמר האזרחי. ועשרות אלפי תלמידי תיכון רוצים להשתלב בו. השר הילל אמר כי 40 אחוז מהפניות למשטרה הם הודעות על אנשים וחפצים חשודים או אירועים בטחוניים אחרים, ורובן אזעקות שווא.

ישיבות הכנסת נפתחו בדברי יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו על דוד בן־גוריון.

משרד העבודה יממן מניעת פיטורין

מאת נבע, סופר „דבר"

משרד העבודה מתכוון לשלם לבעלי מפעלים סכומי כסף כדי למנוע פיטורי פועלים אם יהיה צורך בכך.

5 אחוזים מקרן האבטלה, שהצטברו בה כ־1.8 בילארד ל"י, מיועדים למניעת אבטלה. ייתכן שמשרד העבודה יגדיל את השיעור כדי לממן את העסקתם של עובדים במקומות עבודתם, בעיקר באזורי הפיתוח.

המכון לפריון עבודה יבדוק את המפעלים שיקבלו כסף מקרן האבטלה כדי לייצבם ולהעמידם על בסיס כלכלי בריא יותר.

במקרה של אבטלה יופעלו תכניות בניה שיצרכו הרבה ידים עובדות, ואזורי הפיתוח יזכו לעדיפות ברורה.

בישיבת ועדת השרים לענייני עבודה, שהתקיימה אתמול בירושלים, אמר שר העבודה שיש לדאוג קודם כל לאזורי הפיתוח ולמשפחות מרובות ילדים.

מנהל שירותי התעסוקה ד. כוכבי אמר אתמול בוועדת השרים כי כמה פקידים שפוטרו פנו להשיה, וכי לפי שעה אין סימנים לאבטלה.

רבינוביץ': בשלב הבא - רפורמה במערכת השכר ההכנסות והמסים

מאת סופר „דבר" בכנסת

שר האוצר יהושע רבינוביץ' אמר אתמול בוועדת הכספים של הכנסת, כי השלב הבא במדיניות הכלכלית של הממשלה יהיה רפורמה במערכת השכר, ההכנסות והמיסים, שייכללו בה הורדת שיעורי המס והיטב כל סוגי ההכנסות בתשלום מס־הכנסה.

יו"ר ועדת הכספים י. קרגמן העיר שכל הסדר בענין מיסים טעון אישור של ועדת הכספים. הוא הציע לשר האוצר לא להביא בפני הוועדה דברים מוגמרים, כדי שהיא לא תיאלץ לומר לו שהם אינם באים בחשבון.

שר האוצר אמר, כי לאחר השינויים הדראסטיים בכמוצרי היסוד אין בדעת הממשלה לשנות שוב את מחיריהם.

לפי דרישת כמה מחברי הוועדה הודיע ח"כ קרגמן שוועדת הכספים תדון בענין הפטור ממס הכנסה לתוספת־היוקר מבחינה עקרונית.

בישיבה קודמת של הוועדה הודיע נציב מס־הכנסה י. תמיר, בתשובה לשאלה של י. קרגמן, כי הפסדי „סולל בונה" מהחפקדות בחברות של מיכור רוזנבאום אינם ניתנים לקיזוז ממס הכנסה, מאחר שההפקדה אינה חלק מהלך העסקים הרגיל של החברה.

מסתמנת התייצבות בהמרות הדולארים

בימים הראשונים אחרי הפיחות היו המרות של 600 מיליון דולאר, ועתה מסתמנת התייצבות בנושא זה בשוק הכספים — אמר אתמול שר האוצר יהושע רבינוביץ' בישיבת מזכירות מפלגת העבודה במחוז חיפה.

רבינוביץ' אמר כי היה חשש שבגלל הפיחות יהיו המרות דולארים בהיקף גדול, אך נתברר שרוב ההמרות זרמו לבנקים, שיפרו את מצב הנזילות ותרמו לרכישת אגרות צמודות. בעקבות הצעדים הכלכליים שננקטו ביולי חלה האטה במימוש הכנסה בנייר־ערך צמודים, ועתה חלה עלייה מחודשת ברכישת אגרות אלה. עליה זו תאפשר לממשלה להפסיק לשאוב כספים מבנק ישראל.

צפויה החזרת 400 מיליון דולאר

לדעת רבינוביץ' עשויה המדיניות הכלכלית החדשה לתרום לשיפור מאזן התשלומים ולצימצום האינפלאציה אם תצמוד הממשלה בלחצים. אם תיכשל הדתכנית יהיה בארץ חוסר־עבודה שלא ידענו כמוהו. הוא ציין, כי בעקבות הפיחות יתייקר היבוא ב־24 אחוז, ודבר זה עשוי להביא לחסכון של 200 מיליון דולאר. התמורה בצד היצוא הגדל ב־18 אחוז ותוסיף 150 מיליון דולאר. לפי ההערכה יחזרו לארץ 400 מיליון דולאר של גורמים שציפו לפיחות. אם תחזית אלה יתאמתו מצפים להטבה של 700 מיליון דולאר במאזן התשלומים.

ח"כי הקואליציה הסכימו לוותר על מחצית תוספת היוקר

מאת סופרי „דבר"

כל סיעות הקואליציה בכנסת הסכימו לוותר על מחצית תוספת היוקר שתשולם מינואר ולהמירה באגרות חוב.

קודם לכן החליטו חברי ועדת הכספים של הכנסת לוותר על התשלום מלוא תוספת היוקר בזמנים ולקבל במקומה אגרות חוב בלתי סחירות לחמש שנים.

בעקבות היוזמה של ועדת הכספים החליטו גם שרי הממשלה לוותר על מחצית תוספת היוקר.

עובדי מועצת פועלי נתניה החליטו אתמול לוותר על תשלומי אש"ל למשך שלושה חדשים.

שלושה פקידים בכירים במדינת עיריית נתניה החליטו, מידים, לוותר על תשלום עבור ביגוד לשנת 74—1975, המגיע להם לפי הסכם העבודה.

תומכים בעיקור חלק מתוספת היוקר

מועצת עובדי הפקולטה לחקלאות החליטה פה־אחד, לתמוך עקרונית בעיקור חלק מתוספת היוקר לכלל העובדים, בהתאם למדיניות הממשלה.

מוותר על מכונית

מזכיר מפלגת העבודה במחוז חיפה, אורי אגמי, החליט לוותר על מכונית ה„ברוזיליה", שהועמדה לרשותו ולהסתפק במכוניתו הפרטית, המסנית תימסר.

כינוס ועד עובדים שנערך אור ליום אתמול באשדוד החליט לבקש ממזכ"ל ההסתדרות י. משל לקבל לפגישה משלחת של נציגיו כדי להביע בפניו תמיכה במאבק ההסתדרות והתנגדות לעיקור הרפסת היוקר ולאי חידוש הסכמי העבודה. הכינוס הכחיש את הידיעה ב„דבר", כאילו מטרתו היתה לעקוף את מועצת הפועלים.

להט סוגר היחידה הקהילתית בשכ' התקווה

מאת סופר „דבר"

ראש עיריית תל אביב ש. להט, החליט לסגור את היחידה הקהילתית המטפלת בשכונת התקווה.

ראש העיר החליט על קיצוצים בתקציב הנרחב של העיריה. הקרבן הראשון הוא העבודה הסוציאלית בשכונת התקווה.

החלטה זו עוררה התמרמרות בקרב העובדים הסוציאליים. השתגים כי הסכון זה עלול לעלות ביוקר. מאחר שסגירת היחידה הקהילתית תגביר את העבריינות וההתפרצויות בכבונה.

ידלין: אין מקום לעריפת ראשים ב„סולל בונה"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

השגיאות נעשו, היה חוסר זהירות וכל זה נכתב בדו"ח מבקר ההסתדרות ועדת המבקר. יש לטפל את מועצת המנהלים, את ההנהלה ואת מנכ"ל „סולל־בונה", אבל אין מקום לעריפת ראשים — אמר אמש מנכ"ל קופת חולים ומי שהיה מזכיר חברת העובדים אשר ידלין בתשובה לשאלתו מהי עמדתו לגבי דו"ח מבקר ההסתדרות על מעורבות „סולל־בונה" בעיסקות רוזנבאום.

ידלין אמר, שוועדת המבקר לא הציעה לערוף את ראשו של מנכ"ל „סולל־בונה", כאשר שיש מרחק גדול בין שגיאה וחוסר זהירות ובין הצעד הקיצוני הזה. ידלין הצביע על הישגי „סולל־בונה" בשמונה וחצי שנות ניהולו של רכטר, שמונה לתפקיד זה על ידו.

יש מקום לטיפול בשרשי הבעיה, כפי שהציעה ועדת המבקר — אמר ידלין. יש להביא לכך שתפקידי המנכ"ל יוגדרו ברור, מועצת המנהלים תקבל סמכויות ולא תהיה החתימת יחיד על התחייבויות כספיות. זאת לא רק הבעיה של „סולל־בונה". והוועדה המרכזת והוועדה המנהלת אינן צריכות להיות קיצוניות יותר מוועדת המבקר. ידלין תמך בהצעת מזכיר חברת העובדים הנוכחי אפרים ריינר בישיבה, ואמר כי לדעתו לא מגיע לרכטר העונש החמור ביותר.

הערבים דרשו למכור המניות הישראליות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הגורמים הפינאנסיים הערביים במפרץ הפרסי שניהלו מו"מ לרכישת הקונצרן הפינאנסי הבריטי „סרייטר אינווסטמנטס טראסט", השותף ב„בנק הבין־לאומי הראשון" הישראלי, דרשו שהמניות הישראליות יימכרו לפני שתבוצע עיסקת הרכישה של הקונצרן — על כך נודע אתמול, בעקבות כשלון המו"מ למכירת הקונצרן.

הגורמים הערבים היו הקונים הרציניים ביותר שהתעניינו ברכישת הקונצרן האנגלי. הם הגישו הצעה לרכישת כל הקונצרן, חוץ מהמניות של „הבנק הבין־לאומי הראשון", ודרשו שהמניות הישראליות יימכרו לפני שתיחתם עיסקת הרכישה. בחדשים האחרונים ניהלו המנהלים המסוכים של הקונצרן מו"מ על מכירת חבילת המניות הישראלית, בידיעת הבנק הממלכתי האנגלי, אשר דאג להזרמת האמצעים הכספיים למניעת מפלת מיידית. המו"מ מתנהל גם עם גורמים ישראלים וגם עם מוסדות פינאנסיים אירופיים ואמריקאים.

מהתעודות הפינאנסית הבריטית מתברר כי לא השותפות ב„הבנק הבין־לאומי הראשון" היתה הגורם לכשלון השיחות עם הגורמים הערביים. וכי הערבים, שניהלו את המו"מ באמצעות בנק אנגלי מפורסם העמידו צורה של תנאים לגבי המימון שנתן הבנק האנגלי ל„לירדס". הבנק דחה את דרישתם, וביום ה' התברר סופית שאי אפשר להגיע להסכם מכירה. אילו היתה עיסקת המכירה יוצאת לפועל היה צורך לסגור את המניות ב„בנק הבין־לאומי הראשון" תוך ימים ספורים. עתה תהיה לכונסי הנכסים האנגליים של הקונצרן שהות לבחור בהצעה המטיבה ביותר מבחינת המחיר.

שריד: תלמידי השרות הלאומי אינם נשלחים לישובי ספר

ידלין: ההוראה יצאה מגורמי הבטחון

מאת סופר „דבר" בכנסת

בישיבת ועדת החינוך של הכנסת אמר אתמול ח"כ יוסי שריד כי מאז אפון מעלות לא נשלחים תלמידים לישובי ספר במסגרת השירות הלאומי, הלדעתו אנחנו מתכחשים בכך לפתרונות ולאזרחות לא טובה.

שר החינוך א. ידלין אמר כי ההוראה לא לשלוח תלמידים לישובי ספר יצאה לא ממשרדו אלא מגורמי הבטחון. ח"כ יצחק בן־אהרן אמר כי לא ייתכן שישובי הספר יישארו „מחוץ לתחום" לגבי השירות הלאומי. והודיע כי הוא יעלה השבוע את הנושא בוועדת החוץ והבטחון.

שריד אמר כי אם לא יחודש בקרוב השירות הלאומי בישובי הספר הוא יעלה את הנושא שוב בוועדת החוץ והבטחון ובוועדת החינוך, בהנחה שכל הוועדה תתבע ביטול האיסור על היציאה לישובי קו העימות.

קצין הנדסה ראשי תא"ל יצחק בן דב חושף את דרגות החניך המצטיין בקורס קציני הנדסה שהסתיים אתמול, סג"מ שמואל פימן. „צה"ל וחיל־ההנדסה נמצאים כיום בתקופה קשה ומיוחדת־במינה בתקופה של הכנות, ההתכוננות לקראת הבאות" — אמר תא"ל בר־דב בטקס הסיום של הקורס. צילום: מנחם אדלר

נחשפה רשת מחבלים של „צאעיקה" בגדה

בין 28 העצורים: 2 ערבים ישראליים

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

זרועות הבטחון חשפו ביהודה ושומרון רשת מחבלים של ארגון „אל־צאעיקה", הפועל בהשראת סוריה.

ברשות חלק מהעצורים נמצאו נשק וחומרי חבלה. חקירת אנשי הרשת, אשר תכננו ביצוע פיגועים נוספים בישראל ובשטחים המוחזקים, נמשכת. שני הערבים הישראלים הם מאזור באר שבע ומהמשולש הקטן.

כוחות הבטחון עצרו 28 מאנשי הרשת. בהם שני ערבים ישראליים שאחד מהם השתתף בפועל בהנחת רימון בנתניה־בקיץ־שעבר.

זרועות הבטחון מייחסים לאנשי הרשת הנחת רימון בלשכת העבודה בחברון ב־23 באוגוסט השנה הנחת רימון בנתניה ב־12 באוגוסט השנה. רימון זה הונח על־ידי אחד משני הערבים הישראליים, שהפעילו אנשי הרשת.

רוזוליו: הברירה בין בושה לטרגדיה - מוטב הבושה

„אם המשטרה עומדת בפני ברירה בין טראגדיה ובושה, מוטב שתהיה זאת הבושה", אמר אתמול מפכ"ל המשטרה רב־ניצב רוזוליו על אי־התערבות המשטרה בבית־שאן כשפרצו ההמונים לדירות משפחת ביבס, ושרפו את גופות המחבלים.

רב־ניצב רוזוליו, שדיבר במסה המחוז הצפוני בפני ראשי הרשויות המקומיות באיזור מרחב העמקים. אמר כי אין קהל שאי־אפשר להשתלט עליו. השאלה היא באיזה אמצעים. לדעתו עשתה המשטרה צעד נבון בכך שלא הפעילה כוח נגד ההמון המשולהב.

הוא העלה על גם את התנגדות ראש המועצה המקומית בית שאן יצחק קינן למעשה ההורסה ואת תושיתו וכבנהיגותו.

לשאלה אם המשטרה תעמיד לדין את שורפי גוויות המחבלים ענה המפכ"ל, כי הוא מעדיף לא להשיב עליה.

את פגישת המפכ"ל עם ראשי הרשויות המקומיות פתח מפקד המרחב סגן־ניצב אמיר פרי. בירכו ראש עיריית נצרת־עילית מרדכי אלון והממונה על המחוז ישראל קניג. (ע)

התפטר מדריך הגדנ"ע שהיה אחראי על טיול הדמים למעלות

מדריך הגדנ"ע יוסף עמרוסי, שהיה מפקד הטיול בעת הטבח במעלות, הודיע אתמול למנכ"ל משרד החינוך וההתרבות אלעד פלד, כי החליט להפסיק את עבודתו בעקבות מסקנות „ועדת מעלות". שלשום הודיע גם המורה ציון כהן על החלטתו להתפטר.

המורים עמרוסי וכהן, שעבדו מאז האסון בבית הספר התיכון להדתי בטבריה, נפרדו אתמול מכיתותיהם.

בנבכל משרד החינוך נפגש אתמול בלשכתו בירושלים עם הרב הכוללי המסביר בפרשה, הרב יוסף עמאר. עמאר הפסיק את עבודתו לפני כמה חדשים בעקבות החלטת ועדת פריסטיה. כי הרב יפסיק את עבודתו בתום שנת הלימודים הנוכחית וער או ימצב לקבל את בכהונתו. פלד חזר והדגיש אתמול, כי משרדו ידאג שלילתת הבורים לא יפגעו מבחינה כלכלית.

סופר „דבר" בצפת מודיע: ראש עירית צפת אהרן נחמיאס אמר בתגובה על הדו"ח: „שלושת המורים הרשעו על ידינו שלושה ימים אחרי אסון כפלות. לגבינו הם מושעים ויפסיקו ללמד. כבילה הפיצויים המגיעים להם נגב לפגיים משורת הדין. נכבד גם את ההסכם שנחתם עם הרב יוסף עמאר ונשלם פיצויים ככתבו וכלשונו של ההסכם הזה".

שפרינגר תוקף הופעת נציג גרמניה באו"ם

ברלין, (עתי"ם). — בקיקורת חריפה על העמדה שנקטה הממשלת המערב גרמנית בדיון בעצרת האו"ם על הבעייה הפלשתינאית השמיע המו"ל הנודע אכסל שפרינגר.

בראיון לעתון „אסלינגר צייטונג" קרא שפרינגר לתמוך בדרישה הישראלית לגבולות בטוחים ולאי־חלוקתה מחדש של ירושלים. „הקביעה המופיעת בתמרכותה, הייתי אומר אפילו ההצהרה האופורטוניסטית של שגריר בון בניו־יורק, שאמנם יש לאפשר לישראל לחיות בגבולות בטוחים, אך עליה לוותר תחילה על גבולות בבטוחים אלה, כולל מחצית בירתה, אינה תרומה קונסטרוקטיבית כצד ארצנו לבעייה המזרח־תיכונית. במיוחד אין זה כך כאשר לוקחים בחשבון כי הבטרה המוצהרת של הפלשתינאים היתה ונשארת, שבימים הבוכים הם יקהלוט על כל שטח מדינת ישראל. אם מהססת ממשלתנו, להזהיר בגלוי על המרכזה בישראל, טוסב היה אילו שתקה. על כל פנים ההצהרה שהושמעה בניו־יורק אינה אך ורק כסופשה, היא גם בלתי מוסרית", אמר שפרינגר.

„הערבים חייבים להבין שאירופה לא יכולה להתנכר מכקורותיה ואחריותה ההיסטורית, גם לא במחיר הזולת הנפט", בציין איל־העתונות.

צורה מעריב לוח מס' 1

מבצע פרסים

בין כל המודעות המתפרסמות ב„לוח מעריב" — הלוח מס' 1 —
נערכת כל יום הגרלה
ובה זוכה מוסר מודעה

ב־3 ימי נופש זוגי בטבריה חינם

כולל אמבטיה מינרלית בחמי טבריה.

מסור מודעה ל„לוח מעריב", תשיג תוצאה חיובית ומהירה למודעתך, ותשתתף אוטומטית בהגרלה היומית.

שם הזוכה מתפרסם ב„מעריב" למחרת ההגרלה.

סוד כוחה של מודעה קטנה ב„לוח מעריב": פרסומה ב„מעריב" העתון הנפוץ ביותר במדינה.

השגריר הגרמני היוצא:

קשר ישיר במישור המפלגתי סייע בנושאים ממלכתיים

מאת סופר „דבר"

„אני מאחל לעם בישראל שיתגבר על כל הקשיים ויזכה לשלום, ולמפלגת העבודה שתזכה להרכיב עוד הרבה ממשלות בעתיד" — אמר השגריר היוצא של גרמניה הפדראלית בישראל, יאסקו פון פוטקאמר במסיבת פרידה שנערכה לכבודו מיכו מפלגת העבודה.

שגריר גרמניה, שכהונתו בישראל היתה שליחותו הדיפלומטית הראשונה לאחר 23 שנות עתונאות (לרבות עורך בטאונה של מפלגת השלטון הסוציאל דמוקראטית בארצו), עומד לסיים בשבוע הבא את שירותו בישראל ולעבור ולכהן כשגריר גרמניה ביוגוסלאוויה.

במסיבה שנערכה לכבודו בת"א מטעם המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת העבודה ומטעם מפלגת העבודה במחוז תל אביב, נפרדו ממנו דוד מלכיור (בשם המחלקה לקשרי חוץ) ודב בן מאיר, מזכיר מחוז תל אביב. במסיבה נכחו, בין השאר, חברי כנסת אסתר הרליץ, ארי אנקורין ומיכה חריש, וישראל גת (מנהל המחלקה לקשרי חוץ במרכז מפלגת העבודה) וכן כמה מחברי סגל שגרירות גרמניה בת"א.

השגריר פון־פוטקאמר

בדבריו ציין השגריר פון־פוטקאמר כי צר לו שעליו לעזוב דווקא בתקופה קשה לישראל. אך לדבריו ישראל, ותושביה, והאנשים הרבים שפגש בה, ומפלגת העבודה יישארו קרובים ללבו.

הוא הרים במיוחד על נס את היחסים הידידותיים הקרובים שבין מפלגת העבודה למפלגה הסוציאל־דמוקראטית בארצו, ושיבח את הקשר הישיר הפעיל. כפי שפעל בעבר, ובשעות חירום במיוחד, — בין אישי הצמרת של שתי המפלגות. שסייע גם לייצוב יחסים דוחפים העומדים ברומו של המישור הממלכתי שבין גרמניה לישראל.

צרפת תספק לסעודיה כור תמורת נפט

ביירות, (צ"ק). — צרפת תספק לסעודיה כורים גרעיניים (וכן מטוסים וטנקים) במסגרת הסכם לעשר שנים לאספקת נפט — מוסר העתון הלבנוני „מידל איסט מאגיי".

לדבריו, ייחתם ההסכם בינואר כאשר יבקר האמיר פהאד בפאריס. המדובר באספקת 200 מיליון טונות נפט לצרפת.

הציר לונג נגד הספקת תבואה מארה"ב לסוריה

ואשינגטון, (עסט"א). — ציר הקונגרס האמריקאי קלרנס לונג, אשר בשבוע שעבר הביע חששות המורים בקשר להבטחת ארה"ב לספק תבואה למצרים אמר אמש, כי ההבטחה החדשה לספק 100,000 טונות חיטה ואורז לסוריה היא „בגבק כסוכן נוסף". „הרוסים מספקים לערבים נשק וארה"ב נותנת מזון לסוריה, כדי שתוכל להתחיל מלחמה חדשה". אמר. לונג גם גינה את הסיוע הקובע, כי סוריה ומצרים ישלבו את תמורת המזון שיקבלו במשך 20 שנה ובריבית נמוכה של שלושה אחוזים.

אנדום תמך במו"מ על אריתראה

אדיס אבבה, (י.ת.פ.) — מנהיג הכת הצבאית באתיופיה גנראל אמן אנדום הוצא להורג משום שתמך במו"מ עם מורדי אריתריאה המוסלמים החוהרים לעצמאות — נודע אתמול.

כמו כן תמך אנדום ב„מדיניות של פיוס" כלפי הסומאלים במחוז הראר המבקשים אף הם לפרוש מאתיופיה.

שליח הותיקן במשרד הדתות

האב דה־קונסטו, יו"ר הוועדה מטעם הואתיקן ליחסים עם היהודים, נפגש אמול עם ישראל ליפל, סגן המנהל הכללי לתפקידים מיוחדים במשרד הדתות. בדהו היחסים בין הואתיקן, למדינת ישראל ומשרד הדתות ונסקרו האפשרויות להדוק יחסים אלה.

השרה הצרפתיה מחרימה כנס של אונסק"ו

פאריס, (ציר ויופ"ע). — פרנסואז גירו, השרה לענייני נשים בממשלת צרפת, החליטה אמש להחרים כנס של אונסק"ו, בגלל היחס שגילה גוף זה כלפי ישראל.

היא דחתה הזמנה לנאום בכנס על עתידה של האשה בחברה המודרנית, בציינה, כי עמדת אונסק"ו כלפי ישראל היא „בזוי־זעה".

מה כדאי?

חופשת חורף

בחדרי פאר
מוסקים כראוי
* שרות אלגנטי
* אוכל משובח
* ארוחות חלביות
בנוף מרהיב עין
של ירושלים הקסומה.
● חצי פנסיון: —.78 ל"י
● פנסיון מלא: —.98 ל"י
● חדר ליחיד בתוספת —.20 ל"י
לילדים 30% הנחה
*
לרשותכם:
מזנון שבת
שובה למוניטין
בתוספת —.20 ל"י
מזנון ערב מזרחי לחיך
בתוספת —.10 ל"י
הכל + 10% מס
*
בערבים מוסיקת השראה
*
בערבי שישי ושבת
ריקודים
*
המחירים טובים לחודשים: נובמבר—דצמבר—ינואר
בהזמנות נא לפנות: טל. 02—282551
או כל סוכן נסיעות
או לקופ"ח: 03—262211
*
חוגגו
חנוכה
בחיק המשפחה בירושלים
INTER-CONTINENTAL HOTELS
מלון אינטר־קונטיננטל ירושלים
כמובן!

לראשונה בארץ ובעולם
הופיע

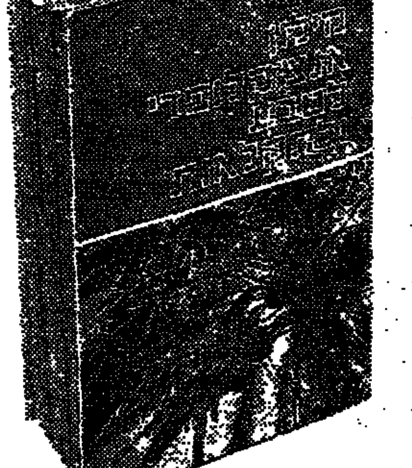

מִינִים, שִׁבְעַת
בהתאם למקרא אלו שבעת המינים, שבהם נשתבחה ארץ־ישראל: חיטה, שעורה, גפן, תאנה, רימון, זית ותמר.

מִינֶסוֹטָה Minnesota
זן שבולת־שועל. מתאים לתחמיץ. צבעו וריחו של התחמיץ טובים אך איכותו בינונית ואין הוא נאכל ברצון ע"י הבקר. נזרע באוקטובר עד לדצמבר.

מִינֶרָלוֹגְיָה Mineralogy
חקר המינרלים אשר מרכיבים את סלעי כדור הארץ. מספרם עצום והם שונים בהתגבשותם, התפצלותם, שבירותם, קשיותם, צבעם וברקם. את המינרלים מסווגים לפי הרכבם הכימי.

מִיץ Juice
נוזל אותו מפיקים מפירות, ירקות או חלקי צמח אחרים. המיץ הינו אחת הצורות לשימור מזון.

מילון אנציקלופדי לטבע ולחקלאות

ספר עזר חיוני למורה, לתלמיד, לסטודנט, לחקלאי ולכל שוחר דעת. מילון אנציקלופדי האוצר בתוכו אלפי ערכים בטבע ובחקלאות.
מילון אנציקלופדי המלווה במאות רבות של איורים מרהיבי־עין ובעלי רמה מקצועית גבוהה.
הערכים במילון מופיעים לפי סדר אלפא־ביתי. שמות הערכים ניתנים בעברית ובלטינית. ההגדרות מדעיות, אך פשוטות ומובנות לכל אחד, תוך שימת הדגש על ערכים המלווים את האדם בחיי יום יום.
בסוף הספר מובא אינדקס מורחב באנגלית ובלטינית.
ההפצה במוסדות, מפעלים, ועדי עובדים קיבוצים ומושבים ע"י „ספרית דבר". המחיר —.41 ל"י
להשיג בחנויות הספרים
או ישירות באמצעות תלוש זה.
ספרית מעריב בשיתוף עם ספרית דבר

לכבוד ספרית „דבר", ת.ד. 199, ת"א
א. נ.,
נא לשלוח אלי את המילון האנציקלופדי לטבע ולחקלאות. מצ"ב המחאה ע"ס —.41 ל"י
מס' ______ משוכה על בנק ______
שם ______ ת. ז. ______
כתובת ______
תאריך ______ חתימה ______

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו וסבתנו

קונפורטי אורה

(מקיוסטנדיל, בולגריה)

הלויה תצא היום, יום שלישי, י"ב כסלו תשל"ה 26.11.74, בשעה 3 אחה"צ, מבית התרבות בכפר־הס לבית העלמין בתל־מונד

המשפחה
ובית כפר־הס

המשפחה ובית יפעת

מבקשים להודיע כי הלויתו של

אמציה מירום

תתקיים היום, יום ג', 26.11.74
בשעה 3.00 אחה"צ בקבוץ יפעת

הננו משתתפים באבל המשפחה
ומשק יפעת

על מותו הטרגי של חבר הנהלתנו

אמציה מירום ז"ל

אין לנו תנחומים.

הנהלת מנפטת העמק
והעובדים

למשפחת מירום
ולקבוץ יפעת

השתתפותנו הכנה באבלכם בהלקח

אמציה ז"ל

בית כפר החורש

המומים, אבלים וכואבים אנו על מות

אמציה

יקירנו
שנספה בדרך.

משפחת מאיבוב
(וילקומירסקי)

לנורית ולילדים

אתכם באבלכם על מות
הבעל־האב, יקירנו

ישראל נוימן ז"ל

אחותו: סוזי גרוסקופף
עדינה ואפרים אפטר
אביבה ושלמה רחמן
מקס וזינה אפטר

לבני המשפחה ולמערכת „דבר"

השתתפות באבל הכבד על מותו ללא עת של

ישראל נוימן ז"ל

איש המידות ושוחר השלום

אסתר וילנסקה

אנו מודיעים בצער רב על פטירת

צבי בן יעקב (שניידמן) ז"ל

ומשתתפים באבל המשפחה

הנהלת מפעלי מלט נשר חיפה
ועדי העובדים בנשר
ועד הפנסיונרים של עובדי נשר

אנו משתתפים בצערו של עובדנו
יצחק בן יעקב
במות אביו

צבי בן יעקב ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה

בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וציבור העובדים

במלאות שנה לפטירת חברתנו

אסתר עזריה ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה
ביום חמישי י"ד בכסלו תשל"ה, 28.11.74.
בשעה 2.30 אחה"צ.

המשפחה
ובית עין חרוד איחוד

לחברנו **איזיק לויתן**

אתך באבלך על מות אשתך

טובה ז"ל

מנהלי האזורים בשירות התעסוקה

אורלי	לוי	עזרא
בן דב	מנס	קרנר
דרור	מושין	קרוזמן
הגר	סגל	שלף
גוביה	מעיר	שקוהה

לחברנו **אייזיק לויתן וב"ב**

השתתפותנו בצערכם על פטירת אשתך

טובה ז"ל

ועד עובדי שרות התעסוקה
תל־אביב, חולון, ראשון לציון והרצליה

למשפחה האבלה

משתתפים בצערכם על מות

שמואל ואסתר גורני ז"ל

מושב חרות

למר צבי פדר ומשפחתו

תנחומים
בהלקח מכם הרעיה והאם

דבורה ז"ל

המשביר המרכזי
המח' לנייר ומכשירי כתיבה

במלאות שנה לפטירת יקירתנו

צפורה הלוי ז"ל

נעלה לקברה ביום רביעי י"ג כסלו תשל"ה 27.11.74
בשעה 14.00 בבית הקברות בכנרת.

המשפחה

לחברנו **גיחון גרשון וב"ב**

השתתפותנו בצערכם על פטירת

אחיך ז"ל

הועד ועובדי שרות התעסוקה
אזור תל־אביב

לחבר **אבל אליעזר (אדוארד)**

אתך באבלך במות עליך

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף חדרה
ההנהלה והעובדים

למשפחה
ולמרכז קופת־חולים

קבלו נא את השתתפותנו בצערכם העמוק
על פטירתו של

דוד כץ ז"ל

מהנדס ראשי — מחלקת חשמל

הנהלת חברת רם־טל בע"מ

לח' משה מיכלסון

תנחומים בפטירת אחיך

שאול ז"ל

תודן
מיבנות ביטחון בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

במלאות שנה לפטירת יקירנו

יעקב בילן (בילופולסקי) ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו מחר, ביום ד'.
בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין בחולון.
מתאספים ליד השער הישן בשעה 2.45 אחה"צ.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

שושנה סליפרניק (ליסאואר) ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה בהר המנוחות, ירושלים ביום חמישי י"ד כסלו, 28.11.74, בשעה 3 אחה"צ נפגשים בכניסה.

המשפחה

דבר ספורט

הנבחרת – איפסוויץ' הערב בבלומפילד

מאת אליעזר מעיר

הנבחרת הלאומית בכדור־רגל תקיים הערב ב־6.30 את משחקה הבינלאומי הראשון העונה, כשתארח באיצטדיון בלומפילד ביפו את הקבוצה האנגלית איפסוויץ', התופסת את המקום השלישי בליגה הראשונה בארצה.

הנבחרת תפגש עם קבוצה אנגלית, לאחר הפסקה של שנה וחצי, בפעם האחרונה נפרדה בתיקו 2:2 בקבוצת ווסטהאם.

במשחק הערב מקווה המאמן דוד שוויצר לנצחון הביכור על קבוצה אנגלית, הנחשבת כיום לאחת הטובות בארצה. שוויצר ציין, כי הפעם תתייצב נגד הנבחרת קבוצה אנגלית בעיצומם של משחקי הליגה, בעוד שבעבר ביקרו הקבוצות האנגליות בסוף העונה ולכן לא מיצו את מלוא יכולתן במגרש. עובדה זו תשפיע היטב בהוראה הטקטית שיתן המאמן הישראלי לשחקנים.

הטקטיקה של הנבחרת הערב תתבסס על משחק זהיר, כאשר חוליית הקישור תסייע להגנת הנבחרת. ההתקפה תתבסס בעיקר על פריצותיהם של שחקני שמן, גדעון דמתי ויאל מסוארי, הנמצאים באחרונה בכושר שיא. המערך האחורי יתבסס על שחקני מכבי נתניה ומכבי תל־אביב ר... הכלול את הג'ג'י רוזן, חיים בר, ובלו. הג'ג'י ובר יערכו הערב את הופעת הבכורה הבינלאומית בבגדי הנבחרת בשחק בארץ. שלישיית הקישור תכלול את הדו תיק טום ולידו ישחקו אלי לוגי של ומאיר גמני, שאף הוא יחגוג את הופעת הבכורה.

רובסון: נבקיע מה שיותר

שחקני הקבוצה האנגלית ערכו אתמול אימון באיצטדיון בלומפילד כדי להכיר את משטח הדשא. מנהל הקבוצה, בובי רובסון, הביע את שביעות רצונו מהמשטח ומבזג האוויר, הדומה לזה של אנגליה, דבר שיקל על השחקנים לשחק. לגבי הסיכויים לא הרחיב רובסון את הדיבור ואמר: „שחקני יעלו כדי לא לבייש את המוניטין של הכדורגל האנגלי ואמרתי לחלוצים יהיו להרבות בהבקעת שערים ולנצח".

בהרכב הקבוצה, שתשחק הערב, מופיעים שלושה שחקנים בינלאומיים: המגן כילס והחלוצים רובסון וג'ונסון, שהוא גם „קפטן הקבוצה". לנוכח זאת ייעדרו הערב מהמנצחים הנער (השוער בית בגלל עונש משמעתי) והקשר קורין ביסי (בגלל מחלה).

המנהל הוסיף, כי הוא מקווה שבמשחק הידידותי הערב נגד הנבחרת יוכלו שחקניו להשתתף במסגרת המירוץ לאליפות הליגה האנגלית.

ההרכבי הקבוצות: ישראל — ויסוקר; חג'ג', רוזן, בר, בלו; שום, להרמל, גמני; דמתי, פיינגבוים, מסוארי.

איפסוויץ' — סיוול; הריפי, מילס, ביוולי, מילס; המילטון, וילגין, ווסרק; כרטי, גרנטן, רובסון.

מאמני כדורגל מישראל הוזמנו להשתלמות בתורכיה

התאחדות הכדורגל התורכית הזמינה מאמני כדורגל מישראל להשתלמות בינלאומית, שתיערך בקיץ הקרוב במדינה זו. ההזמנה, שהגיעה למשרדי ההתאחדות לכדורגל, תועבר לארגון המאמנים שתקבע את נציגיה להשתלמות. המדובר בשני נציגים.

נקבעו נציגי ההת' לספורט ל„ועדת מונטריאול"

נציגות ההתאחדות לספורט קבעה אתמול את נציגיה ב„ועדת מונטריאול", שתהיה בשותפות לועד האולימפי. החמישה הם: יוסף דזה, שמואל ללקין, טל רגב, זאב ברוזמן ודוד תמרי.

בישיבה שנערכה אתמול הוחלט, כי הנציגות תפנה לרשות הספורט ותתבע הכללת ההוצאות הכרוכות בקיום המפעלים הבינלאומיים הרשמיים עד לסוף שנת התקציב. המדובר בהשתתפות נבחרת הטניס באליפות העולם בהודו בחודש פברואר הקרוב, ביציאת נבחרת הכדורעף לטורניר האביב בחודש מארס, במסע נבחרת הכדוריד לאירופה בחודש ינואר ובקדם־שלמי של נבחרת הכדורידיות בהודו.

כתוצאה מהמדיניות הכלכלית החדשה וההפיחות התייקרו נסיעות אלה, שתוכננו מראש, ב־117,000 ל"י.

הערב בגביע קוראץ' בכדורסל

הפועל גבת - רומא
מונקו - הפועל ר"ג

שתי הנציגות הישראליות במשחקי גביע קוראץ' בכדורסל, הפועל גבת/יגור והפועל ר"ג, יתמודדו הערב במשחקים הראשונים בשלב שמינית הגמר נגד יריבות מאיטליה ומצרפת.

בהיכל הספורט בעמק תארח הפועל גבת/יגור את הקבוצה האיטלקית אי.בי.פי רומא (לשעבר סטלה אזורה).

קבוצת גבת/יגור, אשר גברה בסיבוב הראשון על קבוצת גאלאטסראי התורכית בצורה משכנעת, מצויה בכושר טוב. היא גברה במשחקי הליגה על כל יריבותיה כולל הפועל ר"ג (61:63). המאמן נחום רם מסר אתמול, כי ינסה לתרגל את שחקניו למשחק מהיר ומוריע מול השחקנים הגבוהים של הקבוצה האיטלקית. בהגנה תנקוט גבת/יגור בשמירה אישית לוחצת, במגמה למנוע מענקי רומא לקלוט כדורים ואחרים מתחת לסל.

לאור האמור לעיל הבליט הזרב בחמישיה הפותחת את ברטן ינאי, גבי טייכנר, איתמר פרזול, שפיגל ופספקי וקרא חרדי. המאמן רם אמר עוד, כי לצד שני הגבוהים, ינאי וטייכנר, תשחק שלישיה מהירה ובעלת אחוז קליעה גבוה מטווחים בינוניים ורחוקים.

מטרתם של שחקני גבת/יגור הערב היתה לצאת בהפרש העולה על 20 נקודות, כדי שיוכלו לשחק במשחק איטי ושקול בשבוע הבא ברומא.

הקבוצה האיטלקית הגיעה אתמול אחה"צ לארץ וערכה אימון בהיכל הכדורסל של המכון בחיפה (ההיכל „בגבעף" היה תפוס ביום הבחירה). שחקניה נראו שלווים וכנראה היה, כי אינם מייחסים חשיבות רבה למשחק הערב.

מנהלי המועדון האיטלקי מסרו, כי בגלל חולשת הקבוצה, העונה, קטנו סיכוייה בגביע קוראץ', ומשום כך אינם מתייחסים ברצינות רבה למשחק.

משחקה של הקבוצה האיטלקית מושתת על שחקניה הגבוהים — רוברטו קוארציה (2.01 מ'), ברונו בארקפי (2 מ'), וגרציאנו מלאקין (2 מ') — ישתפו פעולה עם כוכב הקבוצה אלדו קוראו (1.90 מ') כדי לנסות ולסחוט תוצאה כבוד נגד שחקני גבת/יגור.

ישפטו במשחק הערב השופטים זרוקה וחווארי אלפריג'ה. משקיף: התורכי יונגורג.

במונאקו תארח הקבוצה המקומית, המשחקת בליגה הצרפתית, את קבוצת הפועל ר"ג. לרמת־גנים תהיה זו הופעה ראשונה במשחקי גביעי אירופה.

הקבוצה הצרפתית התגלתה השנה כקבוצה בינונית והיא תופסת כרגע את המקום ה־13 בליגה הצרפתית. למרות זאת הצליחה הקבוצה לגבור בהפתעה בשבוע שעבר על האלופה הצרפתית בארק בשיעור 70:94.

בקבוצת מונאקו שלושה כדורסלנים בינלאומיים, באריק גלארה, גרין וובר וזוטאן. כן משחקים בקבוצה שני האמריקאים ג'ין מקבריד (1.98 מ') ופיליפס (2.13 מ'). הבכיר הגיעה צפוי סידאבר (2.02 מ').

קבוצת הפועל ר"ג תבסס את משחקה על החמישיה יפלה, קרה, בליניאק, נדבלם ודריקה. המאמן צבי לובצקי ינסה להתגבר על יתרון הגובה של הצרפתים ע"י משחק איטי ומבוקר, שימנע מהצרפתים לזכות בהרבה נקודות.

נשות מכבי ת"א הערב בבוקרשט

קבוצת הנשים של מכבי ת"א תתמודד הערב, במשחקה הראשון בגביע אירופה לאלופות מדינה, נגד הקבוצה הרומנית אקדמיקה בוקרשט.

לאור ישלתן של המכביות בתרימב האחרונים, נראה כי אין להן סיכויים בהתמודדות עם הקבוצה הרומנית.

ידלין על אי־הופעת הפועל פ"ת

יש לקבוע הליכים מתאימים שיאפשרו דחיית משחקים

מאת כתב „דבר" בירושלים

שר החינוך והתרבות, אהרן ידלין, הביע אתמול את הדעה, כי יש לשקול את האפשרות לקבוע הליכים מתאימים שיאפשרו לדחות משחקי כדורגל במקרים מיוחדים, מבלי שיהיה צורך להכנס להליכים של הפסד מכני לאחד הצדדים, כפי שהיה צורך לאחר הדין של ההתאחדות לכדורגל.

שר החינוך אמר את הדברים בעקבות ההתפתחויות שהיו בקשר למשחק בין הפועל פ"ת ומכבי ת"א, שלא התקיים בשבת. כזכור לא הופיעו כדורגלני פ"ת למשחק, בגלל האבל על מות חברם מאיר בלומנטל.

השר ידלין התקשר בענין זה ליו"ר ההתאחדות לכדורגל, מנחם הלר, וקיים עמו שיחה. יו"ר ההתאחדות אמר לשר, כי לא היתה כל אפשרות להרוג מהר תקנון הלקבוע הפסד מכני בשיעור 0:2. יחד עם זאת הדגיש הלר, כי פ"ת תוכל לערער על ההחלטה בפני בית־הדין העליון של ההתאחדות. שר החינוך אמר, כי ההתאחדות פעלה נכון בכך שלא הפרה את התקנון, אולם לגבי העתיד צריך לשקול את האפשרות לקבוע שבמקרים כגון אלה, יוכנס ביה"ד לפני מועד המשחק ויחבר הדעה על דחייתו כדי למנוע מהציבור ומהקבוצות אכזבה ובזבוז כסף על ארגון המשחק, האכזבתה וכדו'.

השר שיגר מברקי תנחומים להנהלת קבוצת הכדורגל של הפועל פ"ת ולמשפחתו של מאיר בלומנטל.

אליצור ת"א — הפועל ת"א במוקד גביע הכדורסל הערב

ה„דרבי" התל־אביבי בין קבוצת אליצור ת"א והפועל ת"א יעמוד הערב במוקד משחקי גביע המדינה בכדורסל.

יתר המשחקים: הפועל נהריה — הפועל גבעת־ברנר וגבע; הפועל בעתחיים — הפועל כנרת; בית"ר ירושלים — הפועל יזרעאל; הפועל עין־הרוד/גבע — הפועל ירושלים; הפועל קריית־חיים — בית"ר ת"א; מכבי נתניה — הפועל נורדיה/צפולה; מכבי רחובות — הפועל חיפה; הפועל רמת־השכבש — הפועל מגידו; הפועל פ"ת — הפועל כפר־יחזקאל.

● מחנה אימונים ל־20 שחייני הסגל הלאומי ו־20 שחייני סגל העתודה ייערך בחופש חנוכה בימים 10—14 בדצמבר במכון וינגייט.

יריבת מכבי ר"ג [illegible] הערב

קבוצת הכדורסל האיטלקית סינודינה בולוניה, יריבת מכבי ר"ג בגביע אירופה למחזיקות גביע, תגיע הערב לארץ כדי להתמודד מחר נגד הקבוצה הרמתגנית.

איניס — סינודינה 87:99

האלופה האיטלקית בכדורסל, איניס ואריזה, גברה באולמה על סינודינה, יריבתה של מכבי ר"ג בתחרויות גביע, בשיעור 87:99 ומוסיפה להוליך בראש טבלת הליגה האיטלקית.

סינודינה בולוניה תופסת את המקום הרביעי, אחרי איניגנסי ופורסט קנטו.

לסינודינה הירבו לקלוע: האמריקאי תום מקבילן (27), סראפיני (23), ובראטולבי (20). האמריקאי בוב בירס קלע את רוב הנקודות לאיניס — 32.

בסוף השבוע ניצחה סינודינה את סניידרו 74:91. ואילו איניס נוצחה במילאנו. על ידי איגנסי 87:84, היה זה הפסדה הראשון של איניס השנה.

מניות ושערים

מגמת מימוש בצמודים

מסחר שקט התנהל אתמול בכל ענפי הבורסה. המחזורים צומצמו והפעילות פחתה. בשוק הצמודים ניכר רצון למכור בשערי שלשום או נקודה שתי נקודות מטה. ההיצעים שהופיעו נקלטו לרוב בירידה של אחוז אחד ותוי מקסימום. המחזור בשוק אג"ח הסתכם ב־23 מיליון ל"י.

אגרות ברירה: הנטיה בשערים היתה פתוחה. לסוחרים הקצרים היתה הנטיה בלתי אחידה. בעוד לסוחרים האמצעיים והארוכים יותר היתה הנטיה מקיפה.

ביהוות ארוכים: שערי שתי הסדרות הראשונות ל־6 שנים הוסיפו לעלות. בעוד האחרות גיזוקו בגבולות 0.5 עד 2 נק'. מגמה דומה התפתחה בסדרות 3000. אך הירידות לא הגיעו ל־0.5 נק'. עם זאת היו היצעים גדולים לסדרות מסויימות (3008, למעלה 450 אלף ל"י ע"נ).

בשאר ענפי הבורסה היתה המגמה דומה למגמה בשני הענפים הבורסאים.

דולר נת"ד: כבמס שנערך במסחר בנת"ד לאחר שאחד מחברי הבורסה רצה לרכוש נת"ד ב־110 אלף דולר אך לא השיג את מבוקשו מחוץ לבורסה ובשער היציג הרשמי. הביקוש הובא לדוכן המסחר אך המוכרים והקונה לא הסכימו ביניהם על גובה העמלה. הקונה טען שהעמלה צריכה להיות 3 אג'. אך שאר נציגי הבנקים לא הסכימו עמו וטענו שבמחיר של 6 ל"י לדולר חייבת העמלה לעלות על מה שהיו רגילים לגבות בשער החליפין הקודם.

לבסוף בוטל המסחר. לאחר שהקונה השיג „סחורה" בעמלה נמוכה.

מניות: ירידות קלות. המסחר ישיר למגמה מן היום הקודם. היו בכל זאת כמה ירידות חדות, כמו בפריון (לא סוחר) „אלקו 1" (לא סוחר) ו„גאות אביב". המחזור היה נמוך. כ־1.1 מיליון ל"י. מתוך זה משתנים — 424 אלף ל"י.

	25.11	10 רב
בנקים מסחריים		
א' ה' ה' מ'	174	−2.0
אי.די.בי. רג'	190	
איגוד	276	−1.0
דיסקונט	752	−1.0
מזרחי ב'	150	
פועלים מ'	262	
לאומי	213.5	−1.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	234	−1.0
כרמל מ'	128	−2.0
משכנתאות ובנין	260	
פיתוח ומשכנתאות	254	
שיכון בב'	147	
טפחות	202.5	−1.5
מוסדות מיוחדים		
שלטון מקומי	83.5	+1.5
אוצר לתעשיה	179	−5.0
חקלאות מב'	72.5	
פיתוח תעשיה מב'	64.5	−1.0
ביטוח		
אריה	289	−1.0
הסנה	206.5	−1.0
סהר	217.5	+0.5
צור	182	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	69	
דלק צ"ש	116.5	−1.5
דלק מ'	130	
קירור 1	225	
קירור 10 מ'	137	−1.0
חשמל	97	−0.5
ספנות והספקה	131	
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	120.5	−1.5
אפריקה 1	274	
אפריקה 10	186	−4.0
הכש' הישוב צ"ש	105.5	+1.0
הכש' הישוב מ'	105	−1.0
סולל בונה מב'	85	
נכסים	169.5	
ישפרו	113	
ישרס	106	−1.0
מהדרין	156	
מטעי הדר	88.5	−1.0
בשקיפים	171.5	−10.5
נאות אביב	68	−2.0
פרי אור	144.5	
רסקו מב'	70	−1.0
רסקו רג'	53	−2.0
תעשיה		
אליאנס	460	
אלקו 1	109	+1.0
אלקו 2.5	98	−0.5
אלקטרה 1	154	−8.0
אלקטרה 5	143	+2.0
ארגמן מב'	213.5	−4.0
אתא ב'	81	−1.0
אתא ג'	82.5	
דובק	320	−5.0
כבלים	144	
סבע צ"ש	975	−14.0
כימיקלים	94.5	−0.5

לפין אספסטין	54.5	+0.5
מילר טכסטיל	174	
פבריקה ב' 1	70	
פבריקה 10	69	
מפעלי נייר	213	−2.0
עסיס	162	
נחושתן בב'	599	+9.0
צליה	189	−3.0
פוליגון	127	−3.0
צרד	67	+1.5
שמן מב'	105	
תעל	108.5	−1.0
חברות להשקעות		
אלגר ב'	70.5	
אלרון מ'	122	−5.0
הב' מרכזית	160.5	
פרצלים מ'	236	
.פרי	81	−1.0
הלפסון 1 צ"ש	69.5	−0.5
הלפסון 10 ב'	71.5	−0.5
יהודץ	69.5	+1.0
אכפא	100.5	+0.5
דיסקונט מ'	145.5	−2.0
המזרחי	112	
לאומי	155	−4.0
פריון	78	−4.5
חסותה	81.5	
יצוא	54.5	
כור מב'	167.5	−0.5
כלל השקעות	190	+2.0
כלל תעשיות	193	−2.0
עין	106	+4.0
פמה	50	
דלק ונפט		
נפטא	80	−0.5
לפידות צ"ש	160	−1.5
לפידות מ'	263	
אגרות חוב להמרה		
אי.די.ב.ש.ח.	91	
אגוד ש.ח.	83.5	−0.5
המזרחי ש.ח.	100.5	
פועלים ש.ח.	99	
כלל ש.ח.	92.5	
אפותיקאי	96	
פת. משכנתאות	103	+1.0
פת. משכנתאות	91.5	
שטן	102	
ספנות	109.5	+0.5
אוצר להתעשיה	75	−2.0
דלק	71	
הכשרת הישוב	685	
ישפרו	100	
אתא	67.5	
עלית	68.5	+0.5
המפעלים השקעות	102	
דיסקונט השקעות	88.5	−1.0
דיסקונט השקעות	81	
מזרחי השקעות	89.5	−0.5
כלל השקעות	75	
כלל תעשיות	100	
פז	75.5	−0.5
איגרות חוב		
אג"ח צמודות למדד		
מילוה קליטה 61		
מדד 83.12	312	
מדד 89.00	298	
מילוה קליטה 63		
מדד 89.00	314.5	
מדד 95.96	295	+0.5
מילוה קליטה 64		
מדד 83.12	442	−5.0
מדד 89.00	407.5	
מילוה קליטה 65		
מדד 89.00	414.5	−4.0
מדד 95.96	382	+9.0
מילוה קליטה 66		
מדד 95.69	349.5	−1.5
מדד 94.34	347	−3.0
מילוה קליטה 67		
מדד 96.12	336	−2.0
מדד 97.17	329	−1.0
מילוה בטחון 68		
א'	188	+0.5
ה'	150	
ט'	150	
ב"א	168.4	+0.9
פ"ב	157.5	−1.0
מ"ג	144.5	+2.5
ב"ד	147.5	+1.5
מילוה בטחון בנקאי 68		
ד"א	185	−3.0
ד"ב	180	−2.0
ד"ג	166.5	−2.0
ד"ד	139	−0.5
מילוה בטחון 69		
א'	145.3	
ה'	132	−2.0
ט'	132.5	+0.5
כ"א	132.5	+0.5
מ"א	129.8	
מ"ב	127	
כ"ג	318	+6.0
כ"ד	322.5	
כ"ה	320.5	−2.0
מילוה בטחון בנקאי 69		
ד"א	138.5	−1.0
ד"ב	136.5	
ד"ג	131.5	
ד"ד	126.5	−0.5
ט"ב	127	+1.5
ט"ג	120.5	−1.0
[illegible]	[illegible]	[illegible]

צבי פנסטר

(שלושים לפטירתו)

נולד בעיירה קטנה בגליציה המזרחית, בן־יחיד לאב חסידי משכיל ותלמיד חכם. אביו, בר ציון הייה, נרצח בידי אוקראינים בשלהי מלחמת העולם הראשונה. פנסטר היתום שגדל בתנאים כלכליים קשים, רכש בעצמו השכלה רחבה, יהודית וכללית והחל משנות ה־30 היה עסקן ומנהיג ב„התאחדות" הציונית. אמו, אחותו, גיסו ושלושת ילדיהם נספו בשואה. הוא קפץ מרכבת המוות וניצל. אשתו ובתו הוסתרו בידי השכנים הגויים וניצלו גם הן.

בסוף 1945 נפגש שוב עם משפחתו, באזור בישום, ופנסטר היה פעיל בוועד ה„התאחדות", שהתארגנה מחדש בפולין. בו נשלח למחנות הפליטים בגרמניה, לסייע להם ולעולים מפולין לעלות לארץ־ישראל.

ב־1949 הגיע עם משפחתו לארץ ונכנס לעבודה במשרד ממשלתי עד שפרש לגימלאות, לפני כשנתיים.

היה מזכיר ארגון יוצאי עירו (אוזירן) וכתב את „מגילת השואה" ב„ספר אוזירן" (הוצאת „אנציקלופדיה של גלויות"), שהיה אחד מעורכיו.

היה מטובי בני יהדות גליציה בדור שבין שתי מלחמות העולם.

ב. ש.

אנו אבלים על מותו ללא עת
של קצין המחוז בנפת יזרעאל

מר שלום תירוש ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

מ. מ. בית־שאן	מ. א. בקעת בית־שאן
מ. מ. יוקנעם	מ. א. גלבוע
מ. מ. מגדל העמק	מ. א. יזרעאל
עירית נצרת עילית	מ. א. מגידו
עירית עפולה	מ. א. קישון
מ. מ. רמת ישי	

אגוד ערים לכבאות אזור יזרעאל

מגדלי ההדרים יקבלו 16 מיליון ל"י פיצוי על נזקי מלחמה

מאת א. ברזמי, סופר „דבר"

האוצר הכיר בתביעת ה־מועצה לשיווק פרי הדר מ־החברה לביטוח נזקי טבע חייב לכסות 16 מיליון ל"י נזקי מלחמה בעונת היצוא 1973—1974, והיא ויענה לתביעה זו. על כך סוכם אמש בפגישת צוות משרד החקלאות בראשות מנכ"ל המשרד ראובן אירלנד וצוות ה־אוצר בראשות סגנו אגף התקציבים אריה גפני.

שני הצוותים סיכמו את הדיון על מחירי התמורה לחקלאי. ב־חיטה הועלתה התמורה מ־900 ל־1,120 ל"י לטונה, בסלק הסוכר הועלתה התמורה מ־240 ל־290 ל"י לטונה. בעד הסלק שייוצר תהיה התמורה 390 ל"י לטונה.

התמורה לחקלאי לתוצרת ענפי הרפת והלול תסוכם לאחר בירור נוסף בין שני המשרדים, ומשרד החקלאות הודיע כי הוא יודיע שהתמורה תבטיח שרווחיות ה־חקלאי בענפים אלה תישמר. שני הצדדים סיכמו שכל תמריץ יצוא שיינתן לתעשיה יינתן גם לחקלאות. בעבר היו מוצרי תעשיה שזכו לתמריץ יצוא גדול יותר מאשר תוצרת חקלאית.

כן סוכם על הקמת צוות משותף לשני משרדי החקלאות והאוצר, שיבדוק שלושה ענפים חקלאיים המיועדים ליצוא שנפגעו קשה: כגון האווזים, בגלל עליה גדולה במחירי הגידול, חממות הוורדים, בגלל עליית מחירי הדלק והדבש, בגלל עליית מחירי הסוכר. על הצוות להגיש תוך שבוע הצעות לפתרון בעיית התמורה לחקלאי בשלושת הענפים האלה, כדי ש־יוכלו להמשיך לייצא.

לאה קליין, שזכתה במקום השלישי בתחרות „מיס תבל" בלונדון, חזרה אור ליום אתמול לארץ; דיילת „אל על" הגישה לה זר פרחים גדול כשירדה מהמטוס. (צילום: עוזי קרן)

תעשייני ההדרים נדרשים להפסיק התחרות בחו"ל

ועדה תבדוק היערכות חדשה ביצוא

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מנכ"ל משרד המסחר וה־תעשיה ד"ר משה מנדל־באום, תבע אתמול מתע־שייני שימורי ההדרים להפ־סיק את התחרות המלאכו־תית בשוקי חו"ל, ויעץ ל־מפעלים לייצר לפי שעה מלאי, מאחר שאפשרויות המכירה בחו"ל ישתפרו ב־עוד כמה חדשים ואין צורך ל„התנקז" כיום את המחי־רים.

מסוכם יחד עם בנק ישראל בבעיית מימון מלאי המפעלים בחדשים הבאים.

בפגישה בין ד"ר מנדלבאום ו־בין יצרני ההדרים סוכם שוועדה משותפת למכירה ולתעשיית שי־מורי ההדרים תבדוק בקרוב על ההיבטים הטכנולוגיים הדרושים בייצור ועל ההיערכות החדשה ל־יצוא נוכח קשיי הענף. בראש ה־ועדה יעמוד המנהל החדש של חטיבת המזון במשרד אברהם בך מהם ויתשתפו בה כלכלנים ו־טכנולוגים.

מנדלבאום אמר לתעשיינים כי הוועדה תבדוק את האפשרות ל־השתמש בתהליכי הייצור בחומ־רים שמחירם זול מסוכר, כגון דקסטרוזה (סוכר מותק מתירס), וכך להוזיל את הוצאות הייצור ולשפר את כושר התחרות. כן תיבחן כדאיות הייצור של כמה מוצרים במגמה לעבור למוצרים הצורכים פחות סוכר. ד"ר מנדל־באום יעץ למפעלים לעבור ל־אריזות פלאסטיק במקום אריזות הפח, כאשר שמחירי חומרי הגלם הפלאסטיים נמצאים בירידה. הוס־כם שכמה"ת יסייע לתעשיינים ל־קיים מבצע פרסומי מיוחד ב־חו"ל במגמה לקדם את יצוא מו־צרי האשכוליות.

תעשיינים מציעים מפעליהם לתעשיה הקיבוצית

מאת סופר „דבר"

במשך שבועיים שעברו מאז הפיחות הציעו כעשרה בעלי מפעלים פרטיים לתע־שיה הקיבוצית לרכוש את מפעליהם.

רכז התעשיה הקיבוצית, דן כר־מון, אמר אתמול במסיבת עתונאים כי התנועה הקיבוצית תמשיך לפתח את תעשייתה. אך מגמה היא לבדוק יותר כל הצעה כזאת, וכך נראה שהיא תבטל או תדחה כמה תכניות בגלל הפיחות.

התחזית המקורית של התעשיה הקיבוצית לשנת תשל"ה (לפני הפיחות) היתה הכנסה של 2.2 בילארד ל"י במכירות, לעומת מיליארד וחצי בתשל"ד, ו־80 מי־ליון דולאר יצוא לעומת 60 מיליון בשנה שעברה. בעקבות הפיחות ולאחר עליית המחירים נשארה תחזית היצוא כפי שהיתה, וההכ־נסה במכירות עשויה לגדול עד 2.5 מיליארד ל"י. בתחזית המקו־רית לשנת תשל"ה היתה הנחה שתרומת הנקי הממוצע של מפעלי איגוד התעשיה הקיבוצית, לפני תשלום מיסים, יהיה 9 אחוזים — 200 מיליון ל"י. בגלל עליית מחירי התשומות יירד הרווח הנקי עד 80 מיליון ל"י.

כרמון הודיע כי איגוד התעשיה הקיבוצית יתן את ידו להצלחת התכנית הכלכלית החדשה. הוא ציין את המחסור באשראי ובהון חוזר, ואמר כי לאחר הפיחות יהיו מפעלי האיגוד זקוקים להון חוזר נוסף בסכום של רבע מי־ליארד ל"י. המצב קשה במיוחד בענפי הטיטורים והלבידים וכן בענף העץ. בעוד חודשיים יבקש האיגוד מהממשלה לבדוק בחודש את שאלת ההון החוזר לתעשיה, הסימון ליצוא וגובה תמריצי ה־יצוא.

יושב המשבר במעלות־תרשיחא

בישיבה „להתקיימה" אתמול ב־מחלקה המוניציפאלית של מרכז מפלגת העבודה בהשתתפות חב־רי סיעת המערך במועצה המקו־מית במעלות־תרשיחא, מזכיר מו־עצת הפועלים ומזכיר סניף ה־מפלגה במקום, נתקבל הסיכום הבא:

ראש המועצה אלי בן־יעקב יחזור בו מהודעתו על התפטרותו מראשות המועצה המקומית.

חברי הנהלת המועצה, מזכיר סניף המפלגה ומזכיר מועצת ה־פועלים יפגשו פעמיים בחדש, הוויכוחים הקשורים בתחום המוניציפאלי יובאו להכרעה ב־מחלקה המוניציפאלית במרכז ה־מפלגה.

החלטת מזכירות הסניף להרחיב את הקואליציה תובא לאישור ה־צוות המוניציפאלי של המפלגה.

השתתפו בפגישה: יו"ר המח־לקה המוניציפאלית שרגא נצר, ראש המועצה המקומית במעלות תרשיחא אלי בן־יעקב, סגן ראש המועצה שלמה בוזגלו, חבר ה־מועצה המקומית אברהם ברכה, מזכיר מועצת הפועלים מרדכי כהן ומזכיר סניף המפלגה יחיאל יעקב.

למסירה
צרכניה
במושב מכמורת
מועמדים רציניים יפנו בימים ג' — ד' — ה' בערב
אל: תשובה מרים, מכמורת.
תאריך אחרון 6.12.74.

יכין חברה חקלאית בע"מ
לפנים יכין אגודה שיתופית חקלאית בע"מ
מודיעה בזה על
דחיית האסיפה הכללית השנתית
שנועדה ליום ראשון 8.12.74
האסיפה תתקיים ביום ראשון, 15.12.74
בשעה 13.00 במשרד החברה
רח' קפלן 2, תל־אביב.
ההנהלה

טיגון בפחות מקלוריה אחת!
פרטים בקרוב

נמרים במדבר יהודה

מעקב שנמשך כמה שנים אחרי נמרים במדבר־יהודה הוכתר בהצלחה. גיורא אילני, זואולוג רשות שמורות הטבע, ואסף מדמוני, פקח הרשות במדבר יהודה, הצליחו לצפות במשך שלושה לילות רצופים בשני נמרים, אם ובנה, שטרפו כמה ימים לפני כן יעל גדול בסביבות עין־גדי. העוקבים מצאו את היעל שנטרף והמתינו בלילות לנמרים שישובו אל מזונם. לבסוף הצליחו להתקרב אליהם ולצלמם מקרוב.

על קיום נמרים במדבר יהודה ובהר הנגב ידוע זה שנים אחדות. מספרם נאמד ב־10 — 15. הנמרים ניזונים מיעלים, שפני סלע ודורבנים, ואינם מזיקים למשק האדם. רשות שמורות הטבע מדגישה שאין בהם סכנה לבני־אדם שאינם מתקיפים אותם.

עד עתה אירעו כ־50 פגישות מקריות בין מטיילים ונמרים, ובכולן התרחקו הנמרים בשקט מסביבת המטיילים. כספר הנג־לים באזור עין־גדי, החליטה שמורות הטבע מתחילת להבטיח את המשך קיומם. הנמר מוגן בכל מקומות קיומו בארץ בידי החוק, והפגיעה בו אסורה.

תוספת מחיר לחקלאים שירחיבו שטחי סלק הסוכר

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

במגמה לעודד את הרחבת שטחי סלק הסוכר, החליטו אתמול שרי האוצר והחקלאות, כי על כל טונה סלק שתגדל משטחי שלחין, שיורחבו ב־חדשים הבאים, תינתן למגד־לים תוספת של 100 ל"י.

מזכיר התאחדות מגדלי סלק הסוכר א. פרלמן אמר אתמול, כי הפניה אל החקלאים להרחיב את שטחי סלק הסוכר זכתה ל־היענות, ונראה כי יזרעו כ־6,000 דונאם נוספים.

לפי האומדן אפשר יהיה להפיק משטח נוסף זה עוד כ־4,000 טונות סוכר ולהסוך למדינה יבוא ב־4 מיליון דולאר.

פעולות חסכון ב„חימר"

עובדי המשרד יחוייבו לעבוד שעות נוספות ללא תמורה. — יוקפאו מישרות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בפגישת הסגל הניהולי הבכיר של חברת „חימר", החברה בת של „סולל בונה", הוחלט לצמצם את ההוצאות ולהגביר את הייצור במפעלי החברה.

מנכ"ל „חימר" צבי ברדלי הו־דיע כי לפי הסיכומים שנתקבלו לא יאיישו המשרות הפנויות ב„חימר" לפי התקן וכן כל משרה שתתפנה תוך שנת 1975.

● עובדי המשרד „חימר" יעבדו שעתיים נוספות בשבוע בימים ב' וד' (שבהם עובדים עד שעה 2 אחה"צ) ללא תמורה.

● הקצבה להוצאות דלק לרכב המכוניות הצמודות של החברה לא תוגדל. ההוצאות להשתתפות ב־אחזקת רכב של העובדים יוקפאו לשלושה חדשים.

● תקציב ההוצאות לאחזקת מש־רדים במפעלים ובמשרד יוקפא על בסיס ההוצאות הממוצעות ב־עשרת החדשים הראשונים של 1974.

● הוצאות הכיבוד במשרד ובמפ־עלים יבוטלו.

● המשרד האזורי בחיפה יצומצם בשיעור של 50 אחוז.

הנהלת „חימר" תבקש מועדי העובדים ומהמועצות הייצור במפ־עלים לבדוק את הצעותיהם במדי־כה ולעדכן אותן בהתאם לצורך החדש בנקלם במפעלים. כן ייקב־עו נורמות לתהליכי עבודה שע־דיין לא נכללו בנורמות המדודות, ותיבדק מערכת השירותים במפ־עלים כדי לייעלם ולצמצם את הו־צאותיה למינימום.

הסגל הבכיר של „חימר" הודיע כי הוא מוותר על חלק מתוספת היוקר וקרא לכל עובדי „חימר" לעשות כמותו. ההצעה תובא בפני ההנהלות המשותפות במפעלים ו־בפני אסיפות כלליות של העוב־דים.

„הנאנסת" נשארה בתולה

נאשם בחטיפה ואונס זוכה אתמול בדין לאחר שהוכח כי המתלוננת נשארה בתולה. השופטים לא מצאו מקום להאשימו בביצוע מעשה מגונה.

משפטו של שמעון עטיה, בן 25 מחיפה, היה רב תהפוכות. המתלוננת ייחסה לו אשמת אינוס וחטיפת אשה כדי לשעבדה ליחסים מיניים בלתי חוקיים. לאחר שצ־עירה בת 21 התלוננה במשטרה כי ב־9 לאוגוסט נחטפה בלכתה ברחוב, הוסעה לדירה בשכונת מחנה דוד ונאנסה בכוח.

אחרי כמה ימים מסרה הצעירה הצהרה בשבועה בפני עורך דין חיפאי, ומסרה הצהרה בשבועה שהיא אוהבת את הנאשם ומבקשת להנשא לו, וכי מסרה הודעה בלתי נכונה למשטרה מאחר שהוא „עיב־בן אותה". למחרת הודיעה הצעירה במשטרה כי היא חוזרת בה מה־הצהרה, ונעצרה בגלל מתן הודעה סותרת.

אחרי זמן קצר חזרה בה ומסרה הודעה שלישית במשטרה שהנאשם אנסה בכוח, וכך שוחררה מהמעצר.

בהסכם נשואין שנחתם בפני עורך דין חיפאי הסכימו הנאשם והמתלוננת לבוא בברית הנשואין. אך זמן קצר לאחר החתימה הו־דיע אבי הצעירה כי הוא מבטל את ההסכם. הצעירה טענה כי חתמה על ההסכם כדי לעשות את רצון אביה, וכי היא מסכימה ל־בתולה.

בהחלטתם לזכות את הנאשם קבעו השופטים כי יש ספיקות רבות „לגבי אמיתות גירסת הצ־עירה שהוא קיים אתה יחסים בניגוד לרצונה, ביחוד מאחר ש־התברר כי היא נשארה בתולה".

תוך התהפוכות בגירסותיה של הצעירה נעצר אחיו של הנאשם יוסף עטיה ונדון למאסר שנה על איום בעשותת פניה של הצעירה כדי להניעה למסור הצהרה בפני עורך הדין שלא נאנסה. (ע)

נמצאה גופת ולד

גופת תינוק בן יומו נמצאה אתמול בתעלות שמצפון לשכונה ד' בבאר־שבע.

דובר המשטרה הודיע, כי שני נערים בני 13 הופיעו בתחנת ה־משטרה ובידם קופסת קרטון ובה ולד בן יומו. הוא הובא לבית־החולים סורוקה בנגב ו־שם נקבע מותו.

עופר: אין להגזים בריסון הבניה

המטרה שהצבנו לעצמנו, להוריד את הקצב הגבוה שהיה ב־ענף הבניה בראשית שנה זו, הושגה. אולם עלינו לדאוג לא להגזים באמצעי ריסון בענף, כדי לא ליצור מיתון חמור, שבו יושבתו ציוד, מכונות ומחראים. דברים אלה אמר שר השיכון אברהם עופר בפגישה עם עובדים שפרשו מעבודתם או עברו ל־תפקידים חדשים.

במשרד השיכון משלימים עתה תכנון מלאי גדול של בתי מגו־רים ומוסדות ציבור, כדי לב־צוע בהתאם להתפתחויות בענף. עופר אמר, שכדי לנהל מדי־ניות מבוקרת של „על קף כוי" תורך, נצטרך אולי להגדיל ב־הדרגה את מספר התחלות הב־ניה של דירות חדשות ביזמה ציבורית.

אושרו קיצוצים בתקציב חיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

עיריית חיפה החליטה אתמול לקצץ 9.2 מיליון ל"י מהתקציב הרגיל לשנת 1974—1975 המסתכם ב־270 מיליון ל"י. כמו כן הוחלט לדחות לשנת תקציב הבאה פיתוח בסך 25 מיליון ל"י שנכללו בתקציב הפיתוח שאושר לאחרונה.

הקיצוצים בתקציב הרגיל הם ב־2 אחוזים, שהם כ־4 אחוזים מהתקציב הנותר עד 31 במארס 1975.

העיריה החליטה לשנות את חוק־העזר העירוני בעניין חניית כלי־רכב, במגמה להפעיל את שי־טת החניה על־פי כרטיסים כנהוג בתל־אביב.

כן אישרה ההנהלה את החל־טתה לקרוא את בית־הספר העי־רוני על־שם ראש העיר הקודם משה פלימן.

נפתח סניף בנק־הפועלים בניו־יורק

מאת סופרו המדיני של „דבר"

בנק הפועלים פתח אתמול את סניפו החדש בניו יורק, ב„רוקפלר סנטר".

בטקס הפתיחה של הסניף השתתפו שגריר ישראל בארה"ב, נציגי הסוכנות, אנשי משק ובממשל האמריקאי ונציגי הנהלת בנק הפועלים.

בירכו יו"ר הנהלת בנק הפועלים יעקב לוינסון ומנהל הסניף פ. אלרואי.

מבצע לעידוד חסכון לחינוך תיכון וגבוה

החסכון לתיכון חיוני כיום גם לבעלי הכנסות בינוניות ויותר — אמרו מנהלי התכניות לחסכון ב־מסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב, לקראת המבצע הארצי לעידוד החסכון ל־חינוך תיכון וגבוה, שיתחיל ב־1 בדצמבר.

במבצע יוגרלו 169 מילגות, בסכום כולל של 75,000 ל"י, בין המצטרפים החדשים. (ע)

נער נכווה קשה

נער בן 14 וחצי נכווה קשה בעת שבמקום עבודתו בנגריה ב־עיירה מעלות.

הנער, דוד שם טוב, הדליק מדו־רה, וכדי ללבות את הבע־רה השתמש בחומר דליק. האש אחזה בבגדיו. הוא נכווה והועבר לבית החולים הממשלתי בנהריה. נקבע כי מצבו קשה. (ע)

ירושלים

מאה שנה להולדתו של פרופ' וייצמן בעתון העתונאים

● עתון העתונאים שיתקיים ב־ליל שבת בשעה 8 בבית העם ייוחד למאה שנה להולדתו של פרופ' חיים וייצמן. ישתתפו נשיא ק.ק.ל. יעקב צור ופרופ' מיכאל סלע ממכון וייצמן. שחקן „הבימה" נחום בוכמן יופיע בפרקי קריאה. העורך יהיה העתונאי יונה כהן.

העתון נערך בשיתוף עם המחלקה לתרבות בעיריה. בברכו ההנה־לה המועצה הציונית בישראל. הכניסה לכל.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות — במעון ילדים נעם רח' פתח יצחק 17 יפו בשעה 7.30 בערב חוג הורים עם הפסיכולוגית אסתר אביטר.

נוה עלם — במועדון בלוך 5 בשעה 8 בערב הרצאה בשיתוף ברכו החברה על הכ... ועליית המחירים.

קרן מקבלי גמלאות מהקרן המרכזית

הערב בשעה 7 תתקיים בבית חבורי יהדי שילמית 7 מסיבה מוקדשת ל־100 שנה להולדתו של פרופ' ח. וייצמן. הרצאה מ. קליבר מים בשם מרכז החברה.

בחלק אמנותי אמנים מהאופ־רה, מקיוב, ברה"מ. חברי הקרן מוזמנים.

אזכרה לשלמה רבבי

במלאות שנה למותו תתקיים אזכרה על קברו היום, יום שלי־שי בשעה 3 אחה"צ בבית־העלמין בחולון. מתאספים ליד שער בית־העלמין בשעה 2.45 אחה"צ.

חיפה

מפגנת העבודה הישראלית

10.00 — במנוף — מבטחים.
16.00 — במהוז — מצילים עי־בים צעירים.
17.00 — במחוז — הועדה ל־חברות ובירורים.
18.00 — קרית אתא — מועצת מניף.

עיריית חיפה „משען" מועדון הפנסיונרים קריית־חיים

הערב ב־6.30 יעקב גולדמן בשיחה אקטואליות. הצבור מוזמן.

מחר תרגיל הג"א במבעון

מחר יתקיים תרגיל הג"א בחבל שבעון. התרגיל יתחיל בשעה 9 בבוקר, עם הפעלת הצופרים, ו־יסתיים ב־8 בערב. בעת האימון תתורגל גם האוכלוסיה האזרחית, בכלל זה תלמידי בתי־הספר, ו־יופעלו בו הזהיב ודיבוריצטן.

הלוח החדש דרושים

לחברה גדולה ומבוססת
באיזור ת"א
דרושים
* מקטלגים
לעבודה מקצועית מעניינת בתחום ציוד המחשבים.
כישורים נדרשים: בוגרי בי"ס מקצועי, ידיעת השפות עברית, אנגלית, נסיון של 3 שנים.
* פקידי שחרור
לעבודת הכנה ושחרור טובין מהנמלים.
כישורים נדרשים: השכלה תיכונית, ידיעת השפות עברית, אנגלית ו/או צרפתית.
* פקידי רכש
כישורים נדרשים: השכלה תיכונית, נסיון של 3 שנים לפחות.
* מחסנאים
כישורים נדרשים: השכלה מקצועית / תיכונית חלקית, רצוי נסיון.
• • •
יתקבלו מועמדים מתאימים ללא נסיון ויוכשרו תוך כדי עבודתם. למועמדים המתאימים מובטחת עבודה מעניינת, תנאים טובים ומקום עבודה קבוע ומבוסס.
בפרטים נוספים נא לפנות אל ת. ד. 2021 ר"ג.

למפעל תעשייתי בע"מ
באיזור ת"א
דרושים
* מסגר כלים
בעל נסיון של 5 שנים לבניית כלים תעשייתיים ותבניות כבנית.
* צבעי ריסוס
בעל נסיון של שנתיים לפחות.
* מחסנאים
בעלי נסיון של שנה לפחות.
תנאים טובים לבעלי כישורים מתאימים.
*
בפרטים נוספים נא לפנות אל: ת. ד. 25018 ת"א.

המועצה המקומית באר־יעקב
מכרז פומבי מס' 9/74
המועצה המקומית באר־יעקב מכריזה בזה על משרה פנויה של
מנהל מחלקת החינוך
הכישורים הדרושים:
1) בעל תעודת בגרות, 2) נסיון בתחומי החינוך והתרבות (רצוי במסגרת מוניציפלית), 3) בעל כושר הבעה בכתב ובעל פה.
בעלי הכישורים יפנו בכתב למזכירות המועצה עד לתאריך 1.12.74.
הדרגה תקבע על פי כישורי המועמד.
נחום איצקוביץ, ראש המועצה

המועצה המקומית באר־יעקב
מכרז פומבי מס' 10/74
המועצה המקומית באר־יעקב מכריזה בזה על משרה פנויה של
רכז בטחון
בחצי משרה
הכישורים הדרושים:
1) בעל עבר צבאי, 2) בעל נסיון בארגון בטחון, 3) כושר הבעה בכתב ובעל פה, 4) עדיפות תינתן לתושבי המקום.
בעלי הכישורים יפנו בכתב למזכירות המועצה עד לתאריך 1.12.74.
הדרגה תקבע על פי כישורי המועמד.
נחום איצקוביץ, ראש המועצה

בהוד־השרון
דרוש
מחלק
עתונים
עם אופניים
לפנות:
הורשבסקי, דרך השרון ב/106, טל' 924107.

למוסד ציבורי גדול
דרושים
מהנדסי בנין
לניהול פרוייקטים מגוונים בתחום ההנדסה האזרחית (בנין, סלילת כבישים, הקמת מיתקנים) בדרום הארץ.
מהנדסים בעלי נסיון של 5 שנים לפחות ושולטים בשפה העברית יפנו הצעותיהם בכתב ל־ת. ד. 7061 ת"א 61070 כס' 15) 143 לא יאוחר מה־15.12.74.
בהצעות יש לפרט: השכלה מקצועית, נסיון בעבודה ורקע צבאי.

למוסד ארצי
לרגל הרחבת החדר הנקוב והתקנת ציוד חדיש (מערכות י.ב.מ. 3741)
דרושה
אחראית לחדר נקוב
בעלת נסיון
מקום העבודה בצפון תל־אביב.
בציון פרטים אישיים ונסיון לפנות לת.ד. 2746.

פרסם
בלוח החדש
דרושים

תעודה חברה להנפקות בע"מ
הודעה
בהתאם לסעיף 35 לחוק ניירות ערך תשכ"ח—1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם היום
תשקיף
בדבר הנפקה סדרה של 6.5% אגרות חוב 1983—1994 רשומות ע"ש, צמודות קרן ורבית למדד המחירים לצרכן, בסכום נקוב כולל של —.70,000,000 ל"י (סדרה 14).
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו מצויים היום לידי רשם החברות לשם רישום.
ניתן להשיג העתקים של התשקיף הנ"ל החל מיום 27.11.74 גם להגיש הזמנות לניירות הערך המוצעים בו, בהנהלת ניירות ערך של בנק הפועלים בע"מ, רח' לילינבלום 24 תל־אביב, ובמשרדי חברת ההנפקות בע"מ, רח' אלנבי 115, תל־אביב.
ניירות הערך הנ"ל מוצעים לקופות גמל לקצבה בלבד.

רשות הנמלים בישראל
הודעה
לציבור היבואנים
מכוח סמכויותיה על פי סעיף 24(ב) לחוק רשות הנמלים, תשכ"א—1961 מודיעה בזאת רשות הנמלים כי החל מתאריך 15 בדצמבר 1974, יחולו ההסדרים הבאים על פריקת מטענים בנמלים: —
1. מטענים ארוזים בשקים בודדים, להוציא מטעני מלט וסוכר, יטופלו רק בתנאי שיהיו אחודים במטבעים, על גבי משטחים, או בכבולות במשיכה כולה לדלת, אולם אריז עם ביטן כללי מצורב המטול בתוכו בסטך ארוז בשקים עד 250 ק"ג לכל האניה, יפורקו בהתאם לנוהל המקובל הרגיל.
2. מטעני עליעקר במבנר יפורקו בכלל אחוד בלבד ורק באניה במכונות או (cell trimmers) הערוכות ביתקני פריקה עצמית, אניות אלו הנושלות רק ליד רציף 150 כבר בבכל אחדות, בהתאם לתנאי הבקום.
(—) א. רמון
מנכ"ל רשות הנמלים

מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי שברחוב לוחמי הגיטאות 10, עכו הופקד שינוי לתכנית מתאר הנקרא: „תכנית מס' 1723 שינוי לתכנית מתאר מס' 1245 חברה בגוש 18565 חלקות 53, 51, 49, 46 חברה ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 18565 חלקות 53, 51, 49, 46.
מטרת התכנית: שיפור הכניסה הצפונית אל הכפר ע"י הרחבת הצומת הצפונית.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה וקופת שהרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי שברחוב לוחמי הגיטאות 10 עכו.
פורסם בילקוט הפרסומים מס' 2055 מיום 24.10.74.
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גליל מרכזי — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי „נתניה"
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. נת/348/ב"3" ביחד עם התשריט המצורף אליה.
מטרת התכנית: שינוי יעוד שטח ציבורי לאחסנה.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8236 חלקה 113 ברחוב הפלדה בקרית אליעזר.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שהתכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
(חתום) א. חזין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: כ"ז חשון תשל"ה — 12.11.74

ניר בע"מ
ניתנת בזה לבעלי אגרות החוב סדרה ה' (ל"ג ב') הודעה כי ביום חמישי, 5 בדצמבר 1974, בשעה 9.30 לפנה"צ תתקיים ההגרלה העשרים וששית של אגרות החוב בהתאם לסעיף 13 של תנאי הסדרה הנ"ל.
ההגרלה תתקיים במשרד הרשום של החברה, תל־אביב, שדרות רוטשילד 82א' וכל בעל אגרת חוב מהסדרה הנ"ל רשאי להיות נוכח בשעת ההגרלה.
אגרות החוב שתצאנה בהגרלה תפדינה החל מיום 2.1.1975 בשיעור תשלום של —.125 ל"י לכל אגרת בת —.100 ל"י.

אוגר חום אלקטרה

הרבה חום במעט חשמל

לפי תעריפים מוזלים בזרם־לילה!
חסכוני ! * בטוח ! * נקי ! * נאה !

לפרטים חייג:
* תל־אביב טל. 39721
* חיפה טל. 640000
* ירושלים טל. 224750
* באר־שבע טל. 72211

אלקטרה

שרות נאמן שעמד במבחן

בזכותו את שובינסקי מכל ההאשמות

ביהמ"ש: עדויות סותרות ותילי־תילים של שקרים היקשו בירור האמת

רוב רוכשי המכוניות הכזיבו בעדויותיהם. — האלוף טמיר לא אמר אמת כאשר הכחיש קיום כל קשר או שיחה עם שובינסקי

מאת מאיר עוזיאלי, כתב עת"ם בחיפה

ההנחות שניתנו במפעל „אוטוקרס" לעובדי ציבור ול־אחרים ניתנו מתוך מניע חוקי, בהתאם למדיניות המכירות של המפעל, וגובה ההנחה היה מק־רי ותלוי בעצמת לחצו של הל־קוח — קבע אתמול השופט אליעזר נוימן בפסק־דין שבו זיכה את מנכ"ל „אוטוקרס" ל־שעבר, יצחק שובינסקי, מאש־מת מתן שוחד לאנשי ציבור שקנו מכוניות ב„אוטוקרס".

השופט קבע, כי מספר גורמים קבעו את מדיניות המכירות של „אוטוקרס" וביניהם שאיפתו של שובינסקי לעודד מכירות ולא ל־הזניח אף מכירה, מתוך הכרה כי בלי מכירות לא ניתן להגדיל את הייצור.

גורם אחר היה המצב הקשה ש־נוצר במפעל בעקבות כשלון ייצור מכונית „סוסיתא 1500" הנכונות לבוא לקראת הלקוח במתן הנחות ותנאי תשלום נוחים.

כל אלה — קבע השופט — הי־ביאו לכך, שהנחות ניתנו ביד־רחבה ולכל דורש, בין אם היה בעל מישרה ובין אם לאו.

שובינסקי לא הסתיר את הת־רגשותו, כאשר השופט הודיע, כי החליט לזכותו מכל 13 פרטי האי־שום נגדו, רובם כחוסר הוכחות ומקצתם מחמת הספק.

השופט ציין, כי רוב רוכשי המ־כוניות הכזיבו בהופעתם בבית־המשפט ולא העידו כפי שניתן הי־ה לצפות מהם. בתשובותיהם נקטו עמדה שיינות לתביעה היה צורך להכריז עליהם כעל עדים עויינים. „אחדים מהם פשוט לא אמרו את האמת וסתרו את הדברים הברו־רים שאמרו במשטרה", קבע ה־שופט. „מוכן אני להניח כי ברכ־שם מכוניותיהם לא חשבו על שוחד ומשוא־פנים לנאשם וכי כל רצונם היה לרכוש מכונית במחיר מוזל. והנה, מייחסים למוכר את הכוונה ליתן שוחד. משמע שה־רוכש, כצד שני לאותה עיסקה, עלול להיראות כמקבל שוחד. ד־אין צורך להרבות בדברים כדי להסביר, כי תדמית של מקבל־שוחד אינה עולה בקנה אחד עם בעל משרה בכירה".

אולם מחשבות כאלה, אם זוממת להן, לא הצדיקו מסירת עדויות כוזבות ומתחמקות כפי שהוגשו במשפט זה".

„האלוף טמיר לא אמר אמת"

„האלוף אברהם טמיר, שהוזכר בפרשה זו, לאחר שרכש ב־1969 מכונית „כרמל" משומשת ב־5,000 ל"י, בתשלום של 1,000 ל"י במ־זומן והיתרה ב־40 תשלומים חוד־שיים ללא ריבית, לא אמר אמת בעדותו כאשר הכחיש כל קשר ושיחה עם שובינסקי, קבע השו־פט. עם זאת הגיע בית המשפט למסקנה, כי תנאי מכירת המכו־נית לאלוף, אשר קנה את המכו־נית עבור אשתו, לא היתה תופעה בודדת וכי בתנאי מכירה דומים זכו לקוחות אחרים.

שיינפלד אמר דבר והיפוכו

על עדותו של סמנכ"ל המפ־על בתוקף תפקידו, עלול להתוסף בא השופט שעד אמר ללא היסוס בבית המשפט דבר והיפוכו. עדותו — קבע השופט — כמדגישה את הקשיים שבהם נתקל בית המשפט במאמציו לברר את האמת מתוך סבך העדויות הסותרות ותילי־תי־לים של שקרים שהושמעו במש־פט.

השופט ציין מספר מקרים שב־הם קבע שיינפלד, כי ההנחה אוש־רה על ידי שובינסקי, ולדברי ה־שופט היה בכך נסיון של התחמ־קות מאחריות. לשמת זאת, ציין כי אינו מאמין לטענתו של שו־בינסקי, כי שיינפלד היה מוסמך לאשר הנחה בכל סכום וללא הג־בלה.

השופט התייחס למכונית שרכש הזמר דן גולן („סריוקס 1500") ב־דצמבר 1968, בהנחה של 890 ל"י, בהמלצת קרובו, סא"ל נפתלי קים, שבתוקף תפקידו היה קשר לרכי־שת רכב מהמפעל. השופט קבע כי בעת שנמכרה מכונית זו היה במפעל מלאי של מכוניות „סריוקס 1500", שלא ניתן היה למכרן מחמת התקלות שנתגלו בהן, וההנחה ניתנה בגלל הייצור הפגום של ה־מכונית.

מכונית אחרת אשר רכש שמעון קום ב־1969 העסיקה גם היא את בית המשפט. השופט קבע, כי שיינפלד, אשר ביצע את העיסקה, לא זכר את הפרשה, או שלא רצה לזכור אותה, ועל יסוד העדויות שהובאו לפני בית המשפט אין לקבוע כי סא"ל נפתלי קים הת־ערב לטובת אחיו ברכישת מכוני־ת זו, ולכן זיכה את הנאשם גם מהאשמה זו.

בהתייחסו לעדותו של צד הת־ביעה המרכזי, שמעון שגב, קבע השופט, כי העד היה במצוקה בז־מן עדותו ולכן לא הסיק מסקנות מן העדות.

טעם לפגם

בזכותו את שובינסקי ממתן הנ־חות לקונים שונים קבע השופט: „אין פסול בכך שעובד הציבור, ככל אזרח אחר, ירכוש טובין בהנ־חה מקובלת. אבל אל לו לעובד הציבור לבקש או לקבל הנחה מעל למקובלת, שמא הנחה זו ני־תנה רק בשים לב למישרתו הציבורית.

„אולם אם לאותו עובד ציבור יש גם קשר ומגע רשמי עם המפ־על בתוקף תפקידו, עלול להתוסף טעם לפגם, בהיעדר הסבר אחר".

לאחר הקראת פסק־הדין אמר שובינסקי, כי משפט זה טיהר או־תו לאחר שהוטל בו דופי מבחינה ציבורית. „עתה, אחר איבחתה קלה, אשב עם עצמי ואשקול מהם הצעדים הבאים" אמר. (ע)

היום — תרגיל מל"ח בבת־ים

היום יתקיים במרחב בת־ים תרגיל מל"ח (משק לשעת חירום), שהוכן בידי ועדת מל"ח מקומית ושירותי החירום של העירייה.

בתרגיל יופעלו מרכזי פינוי, לשכות מודיעין יספקו מידע ל־ציבור, גנרטורים יחליפו זרם החשמל „שנפגע" ותיבדק כשירותם של צוותי־חירום שייקראו לתקן רשתות מים וביוב. כן תיבדק הפ־עלת בתי־הספר בשעת־חירום. צוו־תי תברואה יפעילו מכוניות־ביוב ארעיים ויאבטחו אזורים „נפגעים" מבחינת הסאניטציה.

מרפאה של קופת חולים נחנ־כה אתמול בכפר מנדא שבין נצרת לקיבוץ סוללים.

יוסף ורד — בדין משמעתי

הביע חרטה על איכסון משפחת בתו במעון עולים

יוסף ורד, סמנכ"ל מחלקת העליה והקליטה בסוכנות היהודית הביע צער וחרטה על פעולתו לאיכסון משפחת בתו במעון העולים „בית מילמן" בתל־אביב.

ורד הצהיר אתמול על חרטתו בפני בית הדין המשמעתי של הה־נהלה הציונית, בפתיחת משפטו המשמעתי באולם וייצמן שבבניין הסוכנות היהודית בירושלים.

בכתב הקובלנה נגד ורד, הממ־מונה על כוח האדם במחלקת הע־ליה והקליטה, נאמר כי הוא הכ־שיל את עמיתו ירמיהו אשד בבק־שו ממנו להורות על איכסונם של בתו, בעלה ובנם במעון העולים, אף כי ידע, או היה עליו לדעת, שהמעון מיועד לעולים בלבד. ב־קובלנה נאמר כי הנאשם נתן לאשד לחשוב כי בקשתו זאת היתה ידועה למנכ"ל המחלקה עוזי נרקיס.

כזכור קבע ביה"ד המשמעתי ש־יש לתת התראה לאשד, מפני שלא בדק אם אכן ידע נרקיס על איכ־סון בני משפחת עובד מחלקת הע־ליה במעון העולים. נרקיס אמנם אישר הסדר זה.

סניגורו של ורד, עו"ד יצחק שבו, טען כי מעשי שולחו אינם עבירה המוגדרת בחוקת העבודה, ודי בהצהרתו של הנתבע על צערו וחרטתו כדי לסיים את המשפט.

בית הדין קבע כי בסמכותו לדון בקובלנה והטיל על התביעה להצ־יג את ראיותיה.

בין עדי התביעה יהיה מנכ"ל המחלקה לעליה וקליטה עוזי נר־קיס.

בדין יושבים עו"ד ראובן שרי, אב ביה"ד, עו"ד צבי שהאריץ ו־ראובן אגמון, נציג עובדי המוס־דות הלאומיים. (ע)

תלונה ראשונה למשטרה נגד איש־העסקים ד. סנדו

מאת יואל דר, סופר „דבר"

תלונה ראשונה הגיעה אתמול למשטרת חיפה נגד איש העסקים ומוכן הביטוח דוד סנדו, שעקבותיו נעלמו לפני חודש וחצי לאחר ש־הסתבך בחובות המגיעים למאות אלפי ל"י.

מגיש התלונה הוא זלמן גולד־רינג, מנהל חברת „משא קור" להובלה וקירור. המתלונן סיפר, כי קיבל הודעה מבנק „דיסקונט" בחיפה שעליו לפרוע שטר בן 20,000 ל"י שהוא חתום עליו. האיש בא לבנק ומצא כי חתי־מתו זייפה כנראה בידי דוד סנ־דו. פקידי הבנק אמרו לו, כי שטר — דומה בסכום של 20,000 מבתין לפרעונו, והמתלונן טען, כי גם חתימתו שעל השטר ה־שני זוייפה בידי סנדו. משטרת חיפה פתחה בחקירה.

דוד סנדו נעלם לפני כחודשיים ממשרדו שברחוב הרצליה. סופר, כי הוא יצא לטיול לחו"ל, אך הוא לא חזר. נושים באו ל־משרד הביטוח של סנדו וטענו, כי הם הלוו לו כספים בסכומים של מאות אלפי ל"י. אחרים טענו, כי צ'קים שנתן להם סנדו בחתימתו לא כובדו. בין האחרו־נים היה האיש שמכר לסנדו כרטיס־נסיעה לחו"ל.

בני משפחת סנדו בחיפה אינם יודעים לאן נסע. איש מהנושים לא הגיש תלונה רשמית למשט־רה. עתה סבורים כי בעקבות התלונה הראשונה יוגשו תלונות נוספות נגד סנדו.

נדחתה בקשת תומר לבטל מינוי הכונס

השופט המחוזי שלמה לוונברג החליט אתמול להשאיר על כנו את כונס־הנכסים, שמונה לעסקי אבנר תומר והחברות הפיננסיות ש־לו. השופט סירב להיענות ל־בקשת אבנר תומר לבטל את המינוי של כונס־הנכסים, שנע־שה לפני כשבועיים.

המינוי נעשה לבקשתה של עי־ריית אילת, הטוענת כי אבנר תומר הוציא ממנה במירמה שט־רות במיליוני לירות.

צפויים פיטורים בהיקף ניכר בענף הלבידים

מאת סופר „דבר" לענייני כלכלה

פיטורים בהיקף ניכר צפויים בענף הלבידים לאחר שהתקוות להגדלת היצוא נכזבו והדרישה בשוק המקומי, לא זו בלבד שלא עלתה עם הגבלת היבוא, אלא אף ירדה בשל הירידה הג־דולה בענף הבניה.

פיטורים שתוכננו במפעל „לבי־די אשקלון" עוכבו בינתיים, ל־אחר שמשרד הקליטה הסכים לממן ייצור למלאי, כדי למנוע את פי־טוריהם של עולים חדשים.

לשמות זאת במפעלי הלבידים האחרים, ובעיקר באלה שבעמק הירדן, הפיטורים הצפויים הם גם של פועלים ותיקים. נעשים מא־מצים לדחות את הפיטורים עד כמה שאפשר, אך ספק רב אם הדבר יהיה אפשרי זמן רב.

יצוא הלבידים ירד בצורה דראסטית, אם כי בחודש האחרון חלה בו התאוששות קטנה. היקף היצוא עתה הוא פחות מרבע מ־היצוא הרגיל.

היצוא לאנגליה כמעט נפסק, ו־התקוות שתלו ביצוא לגרמניה נכ־זבו אף הן לאחר שנתברר, כי הסוחרים שם צברו מלאי גדול.

המכירות בארץ אף הן בשפל, בשל המלאי הגדול של לבידים מיובאים ובשל צמצום הבניה.

בית בן־גוריון וספרייתו בתל־אביב נפתחו לציבור

ביתו של דוד בן־גוריון בתל־אביב והספריה שלו, שאותם הועיד עוד בחייו לציבור הרחב, נפתחו לביקור הקהל במלאות שנה למותו. לפי שעה יוכלו לבקר בבית רק קבוצות מאורגנות, אבל בקרוב ייפתח הבית גם ליחידים הם יוכלו לעיין ב־20,000 הספרים שבספריה.

בסיור עורכי העתונות, שנערך אתמול בבית, אמר שר הבטחון שמעון פרס, כי כוונות ציבור שונים, לרבות קרן־הנגב, יעשו מאמץ לרכוש את הבתים הסמוכים לביתו של בן־גוריון במטרה להקים כיכר מסביב לבית.

יו"ר קרן הנגב יוסף יעקובסון קרא חלק מצוואתו של ד. בן־גוריון, שבו ציווה את הבית למדינת ישראל, על מנת שתהפכו למוסד קריאה ועיון.

הבית נראה כפי שהיה בעת שבן־גוריון התגורר בו. בקומת הקרקע נמצאים חדרי־שינה, חדר אורחים ומטבח. בקומה זו מוצגים מדליונים ומטבעות שונים שקיבל, עיטורים ממדינות שונות ומהגדוד העברי ומזכרות מאישים דגולים ומקהילות יהודיות. כן מוצגות שם התכתבות של בן־גוריון עם גדולי עולם. על אחד הקירות תלויות תעודות כבוד שקיבל בן־גוריון מאוני־ברסיטאות, כעיירות וכדומה. פינה מיוחדת הוקדשה למזכרות שהוענקו לו על־ידי צה"ל.

ספרייתו של בן־גוריון תופסת את כל הקומה השניה. 20,000 הספרים שבה הם מתחומים שונים: עם ישראל ותרבות ישראל, תרבות אנושית כללית, ספרי קודש של עמים שונים, תולדות מדינת ישראל, אנציקלופדיות וספרי עזר.

ביום ו' ייפתח בית בן־גוריון רשמית וחלק משדרות הקרן־הקיימת ייקרא „שדרות בן־גוריון". (ע)

במשפט בן־ציון

ח"כ מלמד העיד על תיווכו בפרשת בנק א"י—בריטניה

ח"כ אברהם מלמד הופיע אתמול כעד הגנה במשפטו של מנכ"ל בנק ארץ ישראל — בריטניה לשעבר, יהושע בן־ציון.

ח"כ מלמד סקר בפני בית המש־פט את פרטי התמוטטות הבנק, כפי שהובאו לידיעתו על ידי י. בן־ציון, ואת נסיונו להציל את הבנק במשא ומתן עם נגיד בנק ישראל ולהביא לכך, שהבנק ייר־כש על־ידי בנק „המזרחי המאו־חד".

מלמד, שהוא חבר ועדת הכספים של הכנסת, אמר, כי הוא מכיר את יהושע בן־ציון 17 שנה. ב־4 ביולי (ימים אחדים לפני תפיסת בנק א"י־בריטניה על ידי בנק ישראל) אמר לו יהושע בן ציון, כי הבנק נמצא בקשיי נזילות. הסביר, כי הסיבה לכך היא, שבנק בחוץ לארץ לא האריך את האשראי שנתן לבנק הישראלי. הוא הוסיף, כי הוא מוכן לשעבד את כל נכסי קבוצת ויליאמס ואת נכסיו האישיים, כדי שבנק ישראל יסייע לבנק ארץ ישראל — בריטניה, אבל לא נוח לו לשעבד פיקדון בבנק שווייצי.

ח"כ מלמד סיפר, כי בו ביום נפגש עם נגיד בנק ישראל והביא לפניו את הצעותיו של יהושע בן ציון. נגיד בנק ישראל הציע לקבל את הפקדון בבנק „פופולר" השווייצי על פני שיעבוד נכסי קבוצת ויליאמס, וח"כ מלמד חזר אל יהושע בן ציון עם תשובת הנ־גיד.

ח"כ מלמד המשיך לתווך בין מנכ"ל הבנק לבין נגיד בנק ישר־אל ובשלב מסויים נודע לו, כי ליהושע בן ציון יש התחייבות מוסרית כלפי הבנק השווייצי לא להמשיך את הפקדון של בנק ארץ ישראל — בריטניה, אם כי לא היתה כל ההתחייבות משפטית לכך. לפיכך היה ח"כ מלמד הראשון שאמר לנגיד בנק ישראל, כי יש בעיות עם הפקדונות בשווייץ.

באחת הפגישות הללו אמר נגיד בנק ישראל, כי יש למכור את בנק ארץ ישראל — בריטניה ב־הקדם, כי העניין דחוף ויש צורך שהקונה יחליט על כך תוך ימים אחדים. בעת השיחה עלתה הצעה, שבנק „המזרחי" ירכוש את בנק ארץ ישראל — בריטניה, כי לשני הבנקים יש קהל לקוחות דומה. מלמד סיפר, כי העביר את ההצעה למנהל בנק „המזרחי", אהרון מאיר, וכי הפעם בפניו, כי המדובר ברכישת הבנק בישראל והבנק הלונדוני כאחד. בנושא זה התקיי־מו פגישות גם במוצאי שבת 6 ביולי, וח"כ מלמד יצא מן הפ־גישה משוכנע, כי בנק ארץ ישר־אל — בריטניה ניצל. הוא לא ידע אז — אמר — כי בנק ישראל הציע גם לבנק הפועלים להיכנס לעיסקת הרכישה.

בתשובה לשאלות התובע, עו"ד מיכאל קירש, אמר ח"כ מלמד, כי לא ידע שבנק ארץ ישראל — בריטניה עוסק בעסקות ספקולא־טיביות בזהב ובחמרי גלם. כן אמר, כי לא ידע לאן נעלמו הכספים של ארץ ישראל — בריט־ניה.

המשך המשפט נדחה. (ע)

תיירים מתלוננים על גניבות ויחס גס בעת בדיקות בטחוניות

נתיב יסורים של זוג תיי־רים, מפעילי המגבית שבאו־קרן בישראל בחודש שעבר, מתואר במכתב תלונה ש־שלח הזוג למשרד התיירות. המכתב הועבר למינהלת נמל התעופה.

במכתב המשתרע על חמישה עמודים, סיפר ארתור גולדסמית ורעייתו שתכשיטים נגנבו מכליהם, וגורמי הבטחון בנמל התעופה הת־עללו בהם.

בני הזוג מרצים במכתבם כי תלאותיהם החלו עוד לפני שבאו לישראל, כאשר ביקשו לטוס ב־14 באוקטובר מאיסטנבול לנמל בן־גוריון.

„אנשי „אל על" שם היו גסי־רוח במידה קשה לתאור", הם כותבים. בבדיקה הבטחונית נש־אלו פעמים רבות, על אף תשו־בתם השלילית החוזרת, אם אין הם מביאים שום דבר למישהו בי־שראל והבדיקה הבטחונית בכלי־הם התרכזה אך ורק בתיק שהכיל את תכשיטיהם. הבודקים כמעט לא פתחו את החפצים האחרים.

כשהגיעו התיירים לנמל בן־גורי־ון ראו כי תכשיטיהם נגנבו.

בחיפוש לפני העליה למטוס חיי־פושי אנשי הבטחון במכתביהם קר־או אותם בקול השמיעו הערות מעליבים. הצעירה שחיפשה אצל מרת גולדסמית דרשה שהיא תצ־לם אותה במצלמתה, ותצלומה שמור אצל התיירת.

כשהגיעו לבית המלון בתל אביב, הגישו התיירים תלונה למשטרה על הגניבה אך מאז לא שמעו דבר על העניין.

למחרת עברו לירושלים, ובגלל טעות הועברו קודם למלון „המלך דוד" ורק למחרת למלון „מודיה". בחדרם מצאו שני אנשים, אשר טענו שהם אנשי בטחון וערכו חיפוש מדוקדק בכל כליהם. הכל נשאר בערבוביה איומה בתוך ה־מזוודות. תלונותיהם לא זכו לתי־גובה. גם אחרי כן נערכו כמה חיפושים בחפציהם, כשהיו מחוץ למלון.

כשהגיעו שוב לנמל בן גוריון כדי לנסוע לביתם החל כל העניין מחדש. בתא החיפוש הפילה לבטחון את המצלמה של התיירת על הארץ וחייבה אותה לצלם אותה פעמיים. כאשר ירדו מהמ־טוס בלונדון התברר להם שכל שפופרות התמרוקים נעלמו מתי־קיהם ובגדיהם הושחתו.

„פעולה יסודית"

אלה רק אחדים מהפרטים הנ־תוארים במכתב.

מינהלת הנמל תנסה לברר כה אכבם קרה לתיירים אלה. אנשי הבטחון בכירים בנמל העירו, שלא תמיד הם יודעים מה מתרחש בתא החיפוש, וכי ייתכן שעובדי הבט־חון אינם נוהגים תמיד בנימוס. אם פרטי התלונה נכונים ייתכן שהתיירים עוררו חשד כלשהו או שהחליפו אותם בשני תיירים אח־רים ... עבר עליהם, רק מעיד על יסודיות פעולתם של שירותי הבטחון הישראליים", טענו אנשי הבטחון. (ע)

גינוי לאונסק"ו בוועד אגודת הסופרים

„אונסק"ו חדל להיות ארגון ה־מטפח קשרי מדע, חינוך ותרבות בין העמים והיה לבמה נחותה של הסתה פוליטית בסלידה. זה אות קין על מצחם של עמי התרבות בעולם" — אמר יו"ר אגודת ה־סופרים העברים ישראל כהן, ב־ישיבת הוועד המרכזי שלה.

מנכ"ל הסוכנות משה ריבלין, יצא אתמול לניו־יורק, כדי להש־תתף בישיבות הנהלת הסוכנות.

נוהלים חדשים לאישור ספרי לימוד

הוראות נוהל חדשות לאי־שור ספרי לימוד וספרי עזר לתלמידים נקבעו ואושרו ב־אחרונה. על כך הודיע אתמול דובר משרד החינוך והתרבות.

לפי ההוראות יש לשלוח את כתב־היד של ספרי הלימוד ו־ספרי העזר אל היחידה לאישור ספרי לימוד במשרד החינוך כשהם ערוכים, מוכנים לדפוס ו־כוללים את כל החומר שנועד להיכלל בהם, לרבות תמונות ואיורי הקדמה או מבוא, תוכן העניינים, שער וכדומה.

אל כתב־היד יש לצרף אישור בכתב מאת מדען (מדרגת מרצה ומעלה באוניברסיטה או במעמד מקביל בתחום התורני או הטכנו־לוגי), שערך את הספר מבחינה מדעית (אלא אם כן המחבר הוא מדען), וכן אישור בכתב מאת עורך לשוני בנוסח, שערך את הספר מבחינה לשונית, ואישור בכתב מאת עורך גראפי עם דוג־מאות של דפים מודפסים ומצוי־רים.

כל ספר חדש שיגיע ליחידה לאישור ספרי לימוד במשרד הח־ינוך יובא לפני צוות של אנשי מדע וחינוך והוא שיחליט אם לאשר את הספר בלי תנאים, אם לאשרו בתנאים מסויימים או אם לא לאשרו כלל.

תוקפו של כל אישור להוצאת ספרי לימוד וספרי עזר יפוג ל־אחר חמש שנים. כעבור חמש שנים על המו"ל לפנות בדבר בדיקה מחודשת של הספר והאר־כת ההיתר.

עוד נקבע בהוראות הנוהל הח־דשות, כי אם תוך חמש שנים יחולו שינויים מהותיים בתכנית הלימודים שיחייבו להוציא את הספר במהדורה מחודשת, יהיה המחבר או המו"ל חייב לתקן את הספר, או להוציא תוספת.

הבנקים הגדילו העמלה בעיסקות נת"ד

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הבנקים הודיעו אתמול כי העמלה שהם גובים בעיסקות של מכירת או קניית דולאר נת"ד תגדל בשיעור של אגורה אחת, מ־3 ל־4 אגורות.

הבנקים מנמקים את הפלאת ה־עמלה בהתייקרויות האחרונות.

צעדם זה הודיע אתמול את ה־ברוקרים בביצוע עסקות נת"ד ב־בורסה.

כדי לחשב את התמורה בעיס־קות נת"ד, יש להוסיף מעתה למ־חיר הנת"ד בעת קנייתו את העמ־לה של 4 אגורות על כל נת"ד. ובעת המכירה יש להפחית 4 אגורות מהתמורה המתקבלת בלי־רות.

הופיע ונמצא למכירה

יגאל עילם

1000 יהודים בעת החדשה

לקסיקון

1000 ערכים על אישים יהודים, שתרמו לתרבות האנושית בכל התחומים — מדינאים, מצביאים, סופרים, רופאים, חוקרים, ממציאים, מנהיגי הציונות, אנשי קולנוע ותיאטרון ומקבלי פרס נובל.

זהו לקסיקון ראשון בסוגו, המביא תמונה היסטורית של היהדות והציונות בדורות האחרונים (משנת 1700).

מחירו בחנות 34.— ל"י

המכירה לחנויות ע"י סוכנות א. ערמוני בלפור 2 תל־אביב.

לכבוד
ספרית „דבר" ת.ד. 199 ת"א
אבקש לשלוח לביתי את הספר „יהודים בעת החדשה"
שם ____
כתובת ____
חתימה ____
רצ"ב שיק המחאת דואר ע"ס 34 ל"י

ספרית דבר

שוויון וצדק בביטול מיסים

וילות ודירות פאר ששוויין 400 אלף ל"י משוחררות ממס מימון רכש למרות ההכנסות הגבוהות של בעליהן. אנו תובעים ביטול מס מימון רכש לגבי בתים להשכרה שערכם אינו עולה על 400 אלף ל"י.

מרכז התאחדות בעלי־בתים בישראל

נציגי הסניפים של ההתאחדויות נדרשים להופיע ביום חמישי 28.11.74 בשעה 9 בבוקר במשרד ההתאחדות רחוב אלנבי 32 תל־אביב לאסיפת מחאה.

גחלת

המכון לחינוך תיכון וגבוה
מיסודה של עיריית תל־אביב־יפו
ההרשמה בלשכות המודיעין העירוניות וב„גחלת", אלנבי 91

ב"ה
נפלה עטרת ראשנו.
בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת יקירנו
ר' קלמן בקרמן הכהן ז"ל
בן ר' יצחק הכהן ז"ל
הלויה התקיימה אתמול, י"א כסלו תשל"ה.
המתאבלים:
אשתו: טובה
בניו: צבי ברק וב"ב
מרדכי ברק וב"ב
בתו: דרורה דיאמנד וב"ב
אחותו: רחל לאה בקרמן
וכל המשפחה
יושבים שבעה בבית המנוח בגבעת שמואל רחוב ארלוזורוב 8.

ביום רביעי, 27.11.74, י"ג בכסלו תשל"ה
במלאת שנה לפטירת יקירנו
שמואל נרדי ז"ל
נעלה לקברו בבית העלמין בקרית ענבים
ונתייחד עם זכרו הברוך בשעה 3 אחה"צ
המשפחה
ובית קרית ענבים

אנו אבלים על מות חברנו
קלמן בקרמן ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה האבלה
ארגון הפועלים היציבים הקבועים והפנסיונרים בסולל בונה
הנהלת הנגריה
נגרית הדרום

אנו משתתפים בצערו של החו'
גנתון הרצל
על מות
אחותו ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

לבית מרכז קופת חולים ולמשפחה
אתכם באבלכם
במות מהנדס החשמל הראשי
דוד כץ ז"ל
טלרד
תעשיית טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ

עירית פתח־תקוה
משתתפים באבלם הכבד של
מר פנחס רשיש ואייזיק לויתן
במות האחות והרעיה
טובה ז"ל
י. פיינברג
ראש העיריה

שליחות ואלדהיים ל„עיקור" תאריך

מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים הגיע אתמול לדמשק במטרה המוצהרת לשדל את הסורים להארכת המנדט של כוח או"ם בגולן, שתוקפו יפוג בשבת; ומתרבים הסימנים, שבכי־שינוי הסורים ייענו לבקשתו, על־אף ההצהרות הקשוחות שהשמיעו באחרונה. ההזדמנות לכך ניתנה לסורים על־ידי הצהרת ברז'נייב־פורד בדבר הצורך לכנס „בהקדם האפשרי" את ועידת ז'נבה, שבה הם מקווים להשיג נסיגה ישראלית נוספת ברמת־הגולן ללא היזקק מחדש לפעילותם הצבאית — בין אם משום שטרם השלימו את היערכותם לכך ובין אם משום שהורתעו על־ידי כוננות צה"ל. אם עתה ייענו לפניית ד"ר ואלדהיים, תהיה זו מעין הסכמה מצידם ל„עיקור" התאריך הקריטי של ה־30 בנובמבר, מתוך חישובים המקיפים קשת רחבה: החל בסיכוי לסיבוב־תיווך נוסף של ד"ר קיסינג'ר ולחץ אמריקאי על ישראל, וכלה באפשרות להתיש את ישראל על־ידי אילוצה לגיוסים חלקיים נוספים בחודשים הקרובים.

יתר־על־כן: מזכיר או"ם בא בשליחותו בשעה שאו"ם פטר את דמשק מן ההכרח להצטדק לפני ארגוני־הטרור על „מתינות" סורית לנוכח תקופה נוספת. החלטות העצרת איפשרו לאסאד ועמיתיו להציג את אש"ף כבעל־ברית נאמן, שאין טעם להזהותו בשעה זו, מה גם שאש"ף עצמו — וכל־שכן „חזית־הסירוב" הפרו־עיראקית — נשארו חפשים להפעיל בתקופת־הביניים מלחמת־התשה משלהם ללא עירוב ישיר של סוריה בלוחמה.

היום יבוא ד"ר ואלדהיים לישראל כנראה עם הבשורה שסוריה נענתה לו. ומחר הוא יפקוד את קאהיר כדי לבשר לה, שסוריה נתנה למצרים את הארכה המבוקשת על־ידה עד לאביב הבא, כלומר עד לאחר ביקור ברז'נייב בקאהיר וחידוש מלא של אספקת־הנשק הסובייטית לצבא המצרי.

ישראל ערה לכל החישובים הללו. היא בוודאי תברך על „עיקור" התאריך הקריטי של ה־30 בנובמבר בחזית הצפון, אולם יחד עם זאת היא לא תשגה באשליה, שיש בכך משמעות ממשית. תאריכים קריטיים, כפי שהוצגו על־ידי מדינות־ערב בעבר, התבדו פעמים רבות: מיתקפתן ביום־הכיפורים נפתחה בתאריך שלא הצהירו עליו מראש; להיפך, הם עשו את הכל כדי להסתירו ולהעלימו. לכן, גם אם ייענו הסורים להארכת המנדט של כוח או"ם — הרי לדידם מדובר רק ב„יחידת משקיפים" חסרת סמכות — יישאר בעינו הצורך בעמידת צה"ל על המשמר לקראת כל אפשרות בלתי־מוצהרת, ויישאר בעינו ההכרח בהמשך היערכותה של המדינה, בבחינה כלכלית ובטחונית, למניעת הפתעה מסוכנות חוזרת.

אך אם ההארכה הצפויה של כוח או"ם בצפון אינה מאפשרת הרפיה בערנות הצבאית, הרי נותנת היא שהות לנסיונות מחודשים של הפעלת הדרך המדינית למציאת הסדר.

פיתוח ירושלים לטובת כלל תושביה

החלטת הממשלה על הקמת אזור תעשיה ויישוב עובדים במעלה אדומים — יחד עם החלטות נוספות על פיתוח ירושלים לטובת תושביה היהודים והערבים גם יחד — היא צעד נוסף לביצור ירושלים השלמה והמאוחדת, ירושלים שיישובים יהודיים סביב לה.

מן הראוי להזכיר, כי היה זה חזונו של דוד בן־גוריון מאז מלחמת ששת הימים, אשר ראה את אחד מהישגיה העיקריים של מלחמה זו בהזדמנות ההיסטורית שנפתחה בפני יישוב ירושלים ואיחודה. החלטת הממשלה להיאחז ממזרח לירושלים — ולו גם מתוך שימת דגש על הקמת אזור תעשיה חדש — באה בעיתוי הולם. גם אם לא במתכוון, סמוך ליום השנה הראשון לפטירת בן־גוריון ואפשר לראות בה מפעל נוסף לציון זכרו. עיתוי ההחלטה הוא הולם — שלא במתכוון גם מן ההיבט המדיני והבין־לאומי שלה. נוכח הגילויים הברבריים בוועידתו של הארגון העולמי לחינוך מדע ותרבות, אשר נקודת המוקד שלהם היתה מפעלה התרבותי של ישראל בירושלים, לא היתה יכולה להיות תגובה ישראלית קונסטרוקטיבית יותר. גם עצרת או"ם ששימשה זירה להשתוללות יצרים זכתה בכך, שלא במתכוון, לאיזכור של עובדות המציאות. ישראל היא כאן והיא תמשיך להתקדם תוך חיפוש נקודת האיזון המתאימה בין הצרכים השונים. בין המשך ההתעצמות וההשתרשות של העם היהודי במולדתו, שאותם מנסים שכנינו הערבים לערער מיסודם, לבין פתיחות הדלת בפני מאמצי השלום והפשרה ההדדית אתם.

גם החלטת הממשלה בענין פיתוח ירושלים, במעלה אדומים ובענתות, לטובת מפעלי התעשיה והמלאכה של יהודים וערבים, חותרת לאיזון כזה. עתה חייבת הממשלה להוכיח כי כוחה במעשים אינו נופל מיכולתה להכריע הכרעות קשות ודרושות.

לאחר הפסגה בוולאדיבוסטוק

הסובייטים והאמריקאים התעלמו מכל מה שקרה בקרקס העצרת

מאת חגי אשד

שוב חלף אחד מאותם התאריכים שרואי־השחורות באמצעי התקשורת הישראליים כה אוהבים להתגרד בהם כבחרס הגירודים. חלפה פגישת־הפיסגה האמריקאית־סובייטית בין הנשיא החדש ג'ראלד פורד לבין המנהיג הסובייטי הוותיק ליאוניד ברז'נייב. הרושם הראשון הוא שנשארנו לאחריה באותו מצב שהיינו בו לפניה. לא חל שיפור, אבל לא התהדקה סביב צווארנו שום טבעת חנק.

הדטאנט חגג את נצחונו, או כך לפחות נראים ונשמעים הדברים, וכך רוצים גם האמריקאים וגם הסובייטים שהם יראו וישמעו. ומכיוון שכך יכול המזרח התיכון להמשיך ולהמתין להסכם אמריקאי־סובייטי ולהמשיך לנוע במסלול הנוכחי שבו כל מעצמה ממשיכה בעיסוקיה הקודמים: הסובייטים לספק נשק ולזרוע איבה, האמריקאים — לנסות לתווך ולהציע סיוע; והזירה המזרח תיכונית נשארה פנויה לסיבוב הבא בהתמודדות האמריקאית־סובייטית. מקום ההתמודדות — במצרים. התאריך — חודש ינואר. ליאוניד ברז'נייב יבוא לביקור בקאהיר, שבו ינסה לאחות את הקרע או לפחות — לצמצם את הפער בין ברה"מ למצרים. קיסינג'ר ינסה להקדים אותו במהלך כלשהו בחודש דצמבר שבאמצעותו ינסה להקדים תרופה למכה ולהציע למצרים פיתוי מספיק להמשיך לראות בארה"ב את משענתם העיקרית ולא לחזור אל זרועות הסובייטים. גם ישראל תתבקש לתרום תרומה מתאימה בשידול המצרים לא להחליף את מגרש המשחקים.

תרומה זו תצטרך להיות פיסת שטח נוספת בסיני שתאפשר למצרים לפתוח את תעלת סואץ מחדש בכל הכבוד הראוי, בין אם פיסת הקרקע הנוספת תחליף בעלים לפני הפתיחה או לאחריה, בין אם התחייבויות המצרים בתמורה לפיסה זו יגובשו כך או אחרת. על כך יש עדיין להתמקח. אבל כל זה יתחיל לקרות בדצמבר — לקראת ינואר. ובינתיים אנחנו עדיין בנובמבר. ובינתיים — יש להבטיח את הארכת המנדט של כוח משקיפי או"ם בגבול הישראלי־סורי. ובינתיים — יש לאפשר ל„אבק הפלשתינאי" לשקוע מעל לזירה המתעבבת של עצרת או"ם, ועידת אונסק"ו ואף ועידת הפיסגה הערבית ברבאט קודם לכן. מי שהיה זקוק להוכחה כי גם האמריקאים וגם הסובייטים מתייחסים אל עצרת או"ם כאל קירקס שאינו מחייב אותם לשום דבר — באה פגישת ולאדיבוסטוק וסיפקה לו הוכחה כזו. בולאדיבוסטוק התעלמו הסובייטים והאמריקאים מכל מה שקרה בקירקס העצרת וניסחו את החלטתם המזרח תיכונית בדיוק כמו בפגישתם הקודמת ביולי 1974, כאשר השותף האמריקאי היה עדיין הנשיא הקודם ריצ'ארד ניקסון וכאשר אש"ף טרם חגגה בעצרת או"ם את נצחונו המילולי — המבצר והמביש, אך נעדר הממשות.

גם בפגישת־הפיסגה הקודמת וגם בנוכחית הודגש הצורך לחדש בהקדם האפשרי את ועידת ז'נבה, בלי לקבוע לה מועד. גם אז וגם עתה אוזכרה החלטת מועצת הבטחון 338, שהיא הביטוי המוסכם והמחייב את שתי מעצמות־העל ובעקבותיהן גם את מועצת הבטחון לגבי הסכסוך הישראלי־הערבי ודרכי פתרונו. גם אז, וגם עכשיו אוזכרו „האינטרסים הלגיטימיים" של העם הפלשתינאי שהוא המונח האמריקאי המקובל מזה כמה שנים ואשר דוחק את רגליו של המונח „הזכויות הלגי־

פורד: להקדים רפואה למכה

טימיות" המקובל על הערבים והסובייטים ואשר בו יש יותר תוקף מאשר במונח האמריקאי. אך לאמיתו של דבר אלה הם דקדוקי־נוסח שלא בהם נעוץ המפתח לקביעת המהלכים הבאים של המעצמות באזור.

בהחלטת ולאדיבוסטוק לא נכללו כל תוספות שלא היו בהחלטת הפיסגה הקודמת. אבל הלוו שתי השמטות שאם אין להן משמעות מעשית, אולי יש להן משמעות סמלית. הפעם לא הודגש תפקיד שתי המעצמות במזרח התיכון והפעם לא הוזכר הנושא של הזמנת „משתתפים אחרים" לוועידת ז'נבה. כינוי זה — „משתתפים אחרים" — מכוון לפלשתינאים — בין אם כאש"ף בין אם בנציגות אחרת שאינה כלולה במשלחת הירדנית. מאז כינוס הוועידה ובכל הזדמנות אחרת התנגדה ישראל בכל תוקף לאיזכור הפלשתינאים כמועמדים לה־

ברז'נייב: ביקור בקאהיר כדי לאחות הקרע

יות מוזמנים לוועידת ז'נבה ועד כה כובד רצונה של ישראל. עמדת ישראל היא שרק המדינות השכנות הן שותפות לעשיית השלום עם מדינת ישראל ואין מקום בתהליך זה לשום גורם אחר — ועל אחת כמה וכמה לא לאש"ף. רק בהבנה זו הסכימה ישראל להשתתף בוועידת השלום בז'נבה כמו בכל הליכי השלום האחרים. גם האמריקאים וגם הסובייטים ידעו על עמדת ישראל ונראה, כי הם החליטו להתחשב בה. ייתכן שגם אש"ף מצידו כבר אינו רוצה להיות מוזמן לוועידת ז'נבה וכי לגבי הסובייטים קבע גם שיקול זה, כאשר הסכימו הפעם לא להזכיר כלל את הבעיה של הזמנת „משתתפים אחרים" לוועידה. אגב, גם בפעם הקודמת נאמר ששאלה זו תצטרך להידון בפגישה הבאה של ועידת ז'נבה ולא קודם לכן. הפעם לא הוזכרה השאלה כלל ואולי אפשר לראות בכך סימן שהתרחב הפער בין שתי המעצמות לגבי הזמנת אש"ף, כך שהן הסכימו לא להתייחס אליה בשום צורה. בכל מקום — יש אולי משמעות סמלית לעובדה שדווקא אחרי הנצחון הגדול של ההכרה הבין־לאומית והבין־ערבית באש"ף כנציג היחיד של הפלשתינאים באה הפיסגה האמריקאית־סובייטית ואינה מזכירה כלל את בעיית הזמנתם לוועידה.

מי שרוצה להמשיך להיות מודאג בנושא זה יכול להתפלפל ולסבור כי הפלשתינאים והסובייטים מצידם רואים את החלטת עצרת או"ם כחלה ממילא על ועידת ז'נבה. אבל עובדה היא שאוזכרה מחדש החלטת מועצת הבטחון 338, הכוללת בתוכה את החלטה 242, ושתי אלה אינן מתייחסות לפלשתינאים כלל כגורם לאומי נפרד ושתיהן הן הבסיסים הבין־לאומיים היחידים המחייבים את ישראל ואף את שתי המעצמות בקשריהן ההדדיים לגבי הנושא המזרח־תיכוני.

ובכל מקרה — גם אם החליטו בולאדיבוסטוק לכנס את ועידת ז'נבה במועד מוסכם, גם אז אין לראות בכך בהכרח החלטה רעה מבחינה ישראלית. ישראל תוכל להופיע בז'נבה מתוך בטחון עצמי לא מבוטל, כשלרשותה כוח־הרתעה הנמצא בתהליך של התחדשות והתחזקות וכאשר היא נכונה לשאת ולתת על פשרות הדדיות של התקדמות לקראת שלום, או לקראת הסדרים ביניים חלקיים.

אילו קמה „ממשלת ליכוד"

מאת אשר מניב

מה היה קורה, אילו הוקמה „ממשלת ליכוד לאומי" (כפי שהיא מכונה בנוסח מסוים) לפני שנה אחת? שהרי הצעה זו אינה חדשה. זו היתה הנקודה המרכזית במצע הבחירות של „הליכוד" — ואילו המערך התחייב בפני הבוחר שלא להיכנע לדרישה זו.

גם דרך ההנמקה לא היתה שונה כל כך. כשם שהיום משתמשים במצב „שלאחר באשר" ובבעיות הכלכליות, כדי לתת יותר תוקף לתביעה לצרף את „הליכוד" לממשלה, כך היו אומרים אז, כי „בשעה זו, כאשר צפויים לנו מבחנים מדיניים כה חמורים, על כולנו להיות מאוחדים". אלא שהמערך דחה את התורה המפורסמת הזו. האומרת, כי אחדות העם מול האויב תלויה בהרכב זה או אחר של הממשלה. מרדה של המערך בהתנונת קבעה, שאין זה „ליכוד לאומי" אלא מלכודת לאומית.

האם צדק? חברי מפלגת העבודה המציעים עתה קואליציה כזאת סובלים כנראה מזיכרון קצר מאד. ואולי קצב החיים המהיר שלנו גורם לדברים לעשות — ידיעה רודפת ידיעה, סנסציה אחת דוחקת סנסציה קודמת מהכותרות, ודאגות חדשות משכיחות את אלו של אתמול. הבה, נרענן, איפוא, את זכרוננו:

* לפני קצת יותר משנה, ב־1.11.73, נחתם הסכם ששת הסעיפים, שכלל את הפסקת האש עם מצרים והסכם להחלפת שבויים. בדיון בכנסת קורא מנהיג „הליכוד", בגין, להתפטרות הממשלה ומכריז: „הפסקת האש נתקבלה בקלות ראש". אילו בגין היה אז בממשלה, כלום היה מרשה לה לפעול „בקלות ראש"? ומה היה קורה בבקרה זו לתופש התבונן של ישראל?

* חודש לאחר מכן, ב־20.12.73, הצביע „הליכוד" נגד הודעת ראש הממשלה על השתתפות ישראל בוועידת ז'נבה — ועידה שכונתה בפי נציגיו „ועידת מינכן". כמובן, ז'נבה לא הביאה את השלום, אבל בוודאי שלא את „מינכן". ומה היה קורה, אילו ישראל היתה מסרבת ללכת לז'נבה? העולם היה רואה זאת בדיוק, כפי שיראה עתה כניסת „הליכוד" לממשלה: בעיני האמריקאים ושאר ידידינו המעטים תהיה זו הוכחה להקצנה חמורה בעמדות ישראל; ובעיני הקיצוניים הערבים יהיה זה ניצחון גדול לקו שהם מעוניינים בו: מניעת נסיגות נוספות של מו"מ.

* ב־18.1.74 נחתם הסכם ההפרדה עם מצרים. בגין מאשים את הממשלה, שהיא מטעה את הציבור, כשהיא מדברת על הפרדת כוחות; לדעתו זו רק נסיגה חד־צדדית עמוקה. ב־22.1 אושר ההסכם בכנסת ברוב של 78 נגד 35, כאשר רק „הליכוד" מצביע נגד. כי שכרון היום, ש„הליכוד" מוכן להיכנס לממשלה באותם התנאים כמו המפד"ל. מן הדין סיכור, כי המפד"ל הצביעה בעד שני הסכמי ההפרדה, גם כאשר לא היתה מחויבת לעשות זאת ע"י משמעת קואליציונית, שכן באותם הימים כיהנה ממשלה זמנית בלבד. אבל אילו היינו מקבלים את הקו של „הליכוד", האם היינו זוכים לתקופה ממושכת של שקט, לאפשרות לשקם את צה"ל ולפתוח לזיק של תקווה לשלבים נוספים של שיחות לקראת הסדר.

* בראשית ינואר 74 מתקיף „הליכוד" את הממשלה על נכונותה לנהל מו"מ להפרדה עם סוריה ומאשימה ב„הפקרה" שבויינו שם. אחרי זמן מה הוכחה כמובן צדקת הממשלה והמו"מ עם סוריה התחיל רק אחרי הגעת הרשימות וביקור הצלב האדום אצל שבויינו. אבל אילו „הליכוד" היה בממשלה, האם עמידתו הנוקשה לא היתה מונעת את הסכמים המוקדמים, שהביאו לבסוף גם להחזרת השבויים וגם להפרדת כוחות?

* בראשית מאי, עם התחלת המו"מ על ההפרדה בגולן, יוצא „הליכוד" במסע ציבורי נגד נסיגה מהקו הסגול. הוא מארגן עצרות ושביתות ליד ביתה של ראש הממשלה. ח"כ רימלט מכריז, שאם נפרץ הקו הסגול, אין עוד להאמין שהממשלה תעצור לפני ירושלים! לדעת כל נואמי „הליכוד" הקו הסגול הוא תנאי מינימום לכל מו"מ ובורר, שאילו היו הם בממשלה, היו עושים את הכל כדי למנוע אפילו כניסה למו"מ, כל עוד הצד השני לא יתחייב מראש לקבל תנאי זה. ב־30.5 שוב נשאר „הליכוד" בבדידות לא כל־כך מזהירה וההסכם אושר ב־76 קולות נגד 36.

* בסוף יולי נערכה הפגנת התנחלות השנית בסבסטיה, בנוכחותו ובעידודו של אריק שרון. בדיון בכנסת משבח בגין את מפרי החוק. מי שמנסה לנחם את עצמו, שיש ב„ליכוד" גם כחות אחרים, מוטב שיאזין יפה לנאומו של שרון בכנסת, בו הוא מדגיש, שכל מנהיגי „הליכוד" — והוא מזכיר אותם בשמותיהם: בגין, אברהם יפה, רימלט, הורוביץ, שופטק — כולם מאוחדים בהתנגדותם לפעולת הממשלה. בממשלה שאוזנים אלה שרים בה, כיצד היתה יכולה איפוא לפעול? וכמובן, אפילו מי שזכרונו קצר ביותר, יזכור את מעשי הפרת החוק במוצאי שמחת תורה ופעולת „הליכוד" ו„צעירי המפד"ל" בענין זה. אכן, ח"כ תמר ובן־מאיר, שלא הצטרפו לממשלה יחד עם מפלגתם, היו לפחות עקביים.

*

אפשר לטעון שבכל הנושאים האלה הצדק היה עם „הליכוד" ולא עם המערך. אבל אי־אפשר לומר, שניתן היה בעת ובעונה אחת לפעול גם לפי הקו של „הליכוד", וגם לפי זה של המערך. פשרה? ולו מה היא הפשרה בין מי שמגלה גמישות בעשייה פרגמטית בהתאם לתנאי הזמן — לבין מי שמתבצר אחרי חומה שלמה של „לאווים" ודוקטרינות מדיניות דוגמטיות, שאינן ניתנות לשינוי? ידו של השני תהיה תמיד על העליונה, שכן לא לעשות דבר הוא בדרך כלל המוצא הקל ביותר. פלוס כפול מינוס הוא תמיד מינוס! ואין זה מקרה, שההחלטה המפורסמת ביותר של „ממשלת ליכוד לאומי" קודמת היתה ההחלטה שלא להחליט.

*

יש מי שמתעשעש בתקווה, שאם „הליכוד" יהיה בממשלה, הוא ממילא יתמתן. אולי גם כאן כדאי להקשיב למה ש„הליכוד" עצמו אומר:

* בתגובה על קבלת 14 הנקודות במפלגת העבודה מפרסם „הליכוד" מודעה גדולה בעתונות ומכריז: „שוב הוקרב אינטרס לאומי למען צורך מפלגתי גרידא". האומנם מותר להניח, שפרנסיו יהיו מוכנים עתה לשתף פעולה עם מדיניות 14 הנקודות הללו, שהוא כינה אותן „מסמך המוליך לכניעה"? (אגב, שמתם לב, שכל תזוזה — ולו הקטנה ביותר — היא תמיד בפיהם „כניעה" או „מינכן"?).

* בעת הדיון על השתתפות בוועידת ז'נבה מכריז „הליכוד" שוב ושוב על התנגדותו הנחרצת להחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338. כיצד, אם כן, תנהל „ממשלת ליכוד" מגעים מדיניים, המבוססים כולם על החלטות אלו?

* בעת הדיון על הפרדת כוחות עם מצרים קובל מנהיג הליברלים („המתונים", כביכול) מר רימלט, שישראל מדברת רק עם קיסינג'ר ולא עם המצרים. אם רימלט יהיה שר, האם יהיה מותר לנו לדבר עם ד"ר קיסינג'ר? ובאותו הדיון יוצא מנהיג ע"מ, יגאל הורוביץ, בחריפות נגד „ריצת האמוק" של הממשלה לקראת ההסדר. השר הורוביץ יעשה כמובן את הכל כדי שנפסיק „לרוץ" ונחזור לצעידה במקום...

* ואפילו כאשר מנהיגי „הליכוד" נבוכים לשכנע, כי הדרישה „ממשלת ליכוד לאומי", גם אז אין הם משאירים כלל ספק, שאינם מתכוונים כלל לתת עמדותיהם. אדרבה. כניסתם לממשלה דרושה, לדעתם, דווקא על מנת למנוע מהממשלה צעדים נוספים ברוח מצע המערך.

*

אכן, שנת רבת־אירועים עברה עלינו — שנה, שהוכיחה בעליל עד כמה מופרכת האמונה התמימה, שדי שנסכים להתנחל ביהודה ושומרון יכולים כולם לשבת בממשלה אחת, כולם מאוחדים בעיקרי המדיניות. שכן מדיניות לשלום אינה אקט חד־פעמי. היא נבחנת במאות ואלפי החלטות קטנות וגדולות. ואי־אפשר להתקדם, כאשר שני צדדים מושכים בכיוונים הפוכים.

יש אולי מי שמקווה, כי הגענו עתה לנקודת קיפאון חדשה, שבזמן הקרוב ממילא שום דבר שבמחלוקת לא יקרה. אוי לאותה התקווה! דומה, כי כבר נכווינו בקיפאון!

ובכל אופן, גם היום לפני שנה היו שדרשו קואליציה של כל המפלגות באותם העיקרים. טוב שלא שמענו לעצותיהם.

טוס היום

C.P.AIR נתיבי אויר קנדיים, חברת התעופה היחידה בישראל המגישה לך את השרות החדש: כרטיס טיסה ללא מזומנים. עד מועד הנסיעה עליך לשלם רק 10% מערך כרטיס הטיסה ואת יתרת 90% תשלם במשך 15 חודש בריבית בנקאית רשמית ללא הצמדה לדולר או לאינדקס. בעזרת תוכנית זו תוכל להגיע לכל מקום בעולם ובלבד שתעבור דרך קנדה. C.P.AIR חברת התעופה היחידה הטסה ישירות מישראל לטורונטו-פעמיים בשבוע-טיסות אשר נוחתות במונטריאל.

הטיסות יוצאות מלוד בשעה 7.30 בבקר, דבר המאפשר לך להגיע לטורונטו או מונטריאל בשעות אחה"צ המוקדמות ולהמשיך מיד לכל אחת מערי ארצות הברית, קנדה, אמריקה המרכזית או הדרומית.

שלם מחר

CP Air נתיבי אויר קנדיים

נוספים פנה אל סוכן הנסיעות שלך או אל: מגדל שלום, טל. 52163 ת"א

באור-ורשבסקי

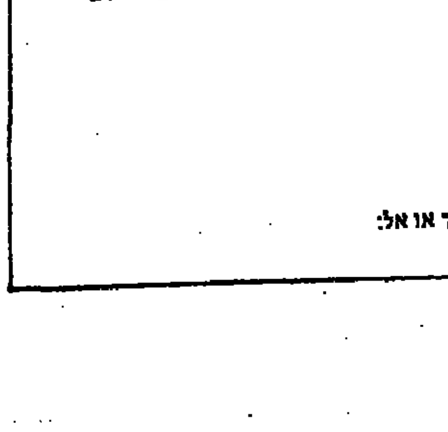

שבחי הרכבת

מה יפה ומה נעימה היא הנסיעה ברכבת!

אך לפני ימים לא רבים, בראותי מה האמיר מחיר הדלק ויקרע מעלה מעלה, אמרתי אל לבי: אעמידה את מכוניתי באשר היא, ואצא לי לשוט ברכבתנו, לראות אם נוחה הדרך ואם נאוו פעמי הגלגלים.

ואכן, אחי, מה רב היה גמולי!

מגיע אני חיש־קל אל שערי התחנה בתל־אביב, עומד בתור אל אשנב־הקופה (התור אינו גדול כלל־וכלל!), והאיש מאחורי האשנב הוא איש נוח ונעים לפניו מפיקות טוב ומדברו בנחת ובאדיבות, משלם אני מחיר הכרטיס, אשר לא האמנתי מה נמוך הוא לפי יחס כל יתר המחירים בזמן הזה — ושם פעמי אל הרציף.

והנה הרכבת כבר מצפה לי על מסילת־הברזל, ודלתותיה פתוחות, כאילו אומרת: בואו, בואו, כל הבאים, ברוכים תהיו!

פניה ברות למצא לי מקום־מושב נוח, אבל אין כל דאגה בלבי, כי רבים הנה המקומות הפנויים ולא אחר אשר ... לי המקום. על כן אבחר לי מקום אשר ממנו תוכל העין להשקיף על יפי נוף מולדתנו — הוא המקום אשר על יד החלון.

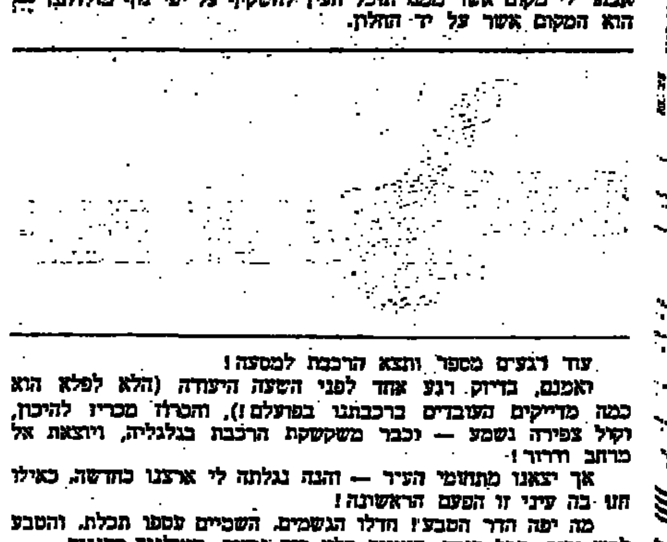

עוד רגעים מספר ותצא הרכבת למסעה!

ואמנם, בדיוק רגע אחד לפני השעה היעודה (הלא לפלא הוא כמה מדייקים העובדים ברכבתנו בפועלם!), והשרוקית מזרזת להיכון, וקול צפירה נשמע — וכבר משקשקת הרכבת בגלגליה, ויוצאת אל מרחב ודרור!

אך יצאנו מתחומי העיר — והנה נגלתה לי ארצנו כחדשה, כאילו חזו בה עיני זו הפעם הראשונה!

מה יפה הדר הטבע! חדלו הגשמים, השמים עטפו תכלת, והטבע לבש ירוק, הכל פורח, האוויר מלא ריח ניחוח, והאילנות רעננים — ואף אני, אחי, הייתי כחולם!

הנה עוברים אנו על פני נחל הירקון שמימיו השקטים, השאננים, זורמים לאט מתחתינו, בינות עפאי אקליפטים וסבך־שיח, ולא יעברו אלא רגעים מספר — וכבר אנו חוצים את שדות השרון הנחמד. משני צידי פסי המסילה רואים אנו פרדסים נותני־פרי וגנות רחבים, חורשים, ובהם כל פרי־ירק, כרובית וכרוב והפרחים והתורמוס ואפונים וצנו־מה —

כה נאה כראה אחינו העובדים את האדמה: הנה נשים משתוחחות לאסוף את פרי־הגן, והנה איכר וקוחיבו חורש את שדהו, והנה יוגב על עגלה עמוסה חציר נושא יבולו הגורנה... אכן, משוש כל הארץ!

והתחנות! תחנות־הרכבת הקטנות, העומדות בלב השדות! „הרצליה" — אך אין היא הרצליה שידעת מימים־ימימה, שכולה בתי־דירות ומתום אין בה! לא! כי הרצליה אחרת, של שדה ופרדס, קוץ ודרדר, גיא ונבע, שכולה תום! ואחריה „בית־יהושע", כגן אשר ברכהו אדוני, כולו שופע רוב ירק עד כי לא ייראו הבתים מרוב האילנות הסוככים על גגותיהם הנחמדים! והנה גם „נתניה" — אך אין זו העיר עם רוב המונה ושאונה, אשר בה יתרוצצו האנשים הנהיהנות בסחרם ובמכרם, כי אם בית־אריזה גדול לפרי ההדר ומחסני יצירי התוצרת מעמל כפיהם של עובדינו הראויים להלל! ובעוד רגעים אחרים ואנו בחוף־הטבע של עמק־חפר, אשר אין מלים בפי לתאר את מראהו הנרהב ואת תנובת שדותיו כי רבה! ומשם תסטה המסילה אל יערות חדרה הנודעים. שמי אשר דפיקן מסתיר לו, יוכל לראות בהם כל חייתו־יער וכל עוף־כנף למינהו; ומי אשר רק דברי־הימים יודע, יזכור כי שם קדחו חלוצים אשר ייבשו את הביצות בנוטעם את העצים האלה, ורבים מהם, מה רבים מהם, מצאו מותם שם!

השומרון! הכרמל! נחל התנינים המקפץ לו סובב בין האבנים וקני־הגומא! מימינך ההר על צוקיו ומערותיו, ובשמאלך מישור ברוך יה ובריכות ומטעי בננות, עד אל שפת הים ירניגו! התזכרו, אחי, את תחנת־הרכבת של „זכרון יעקב"? הנה היא עומדת שם, בנויה אבן, כמו מימים משכבר, ושומר המסילה יש דיגלו עליה! יפה יהמה הלב מזכרונות עת נגיע אל „עתלית" ונראה את שדרות הדקלים הגבוהה אשר נטע אהרונסון עוד בימי התורכים. ומה ידאב לבנו כאשר ניזכר באנשי ניל"י ובכל התלאות שעברו עליהם!

ילאה העט מתאר את כל המראות הנפלאים אשר נראה בעברי הדרך (ואם יהיה עבר אתה ליד החלון הימני, אנא, אחי, אל תשכח לקפוץ מפעם־לפעם גם אל החלון השמאלי, כי גם מן העבר השני נפלאים הם המראות!) אך מה אומר? הנה כבר הגענו אל פרברי חיפה, ומשני צידינו, כמשתולי זורע, בתים מכאן ומכאן, חלונות ומהם ראשי זקנים וילדים מציצים בנו, חבלים וכבסים תלויים מהם, חצר עם רימונים ולימונים פרדסים, גם ברוסאות מעט, גם עירימות לבנים מעט — ובעד רגע הנה, סמוך־סמוך, אנייה כבירה על ארובותיה ותרניה ודגליה, הומה לנו משמאלנו ואוניות עוד נוסעות זו לזו — וכבר נפשה הרכבת ליד רציף התחנה ונדם שקשוק גלגליה.

אמנם לא כל בני־האדם יכה ליבם אל מראות הטבע ויפי הדרו. כי יש מהם אשר ההגיון השכלתני הוא השולט בהם, ויש מהם אחרים אשר אל שיח־רעים משאת נפשם. אך גם אלה וגם אלה — שכרם רב במסע הרכבת. כי הראשונים יוכלו, אם חפצם בכך לפתוח ספר ולקרוא בו (ואף יוכלו, מפעם־לפעם, לשאת עיניהם ממנו אל הנוף), או אפילו לפתוח מחברת ולכתוב בה דברי־לימודים, או לעשות חשבונות בספרון או בעט, ולא יפסידו כלום מזמנם. והאחרונים — הלא להם הרכבת היא גן־עדן, כי בה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, ספסל מול ספסל, בארבעה או בשישה, ומה נחמד להם להרבות שיח־ושיג בכל עניין שבעולם, מדברי השוק ועד הוויות המדינה. ואם בודד אתה, אחי, ואין לך רעים להתרועע, תוכל אף אתה, ממושבך, להאזין להם. ואיש לא ימחה בידך, כי אנשי ארצנו גלויי־לב וגלויי־פה המה ואינם מסתירים דבר.

הנה כי כן, אחי, בעלי־המכוניות, החנו את מכוניותיכם באשר תחנו, וברכבת סעו!

כי נהג המכונית — רק רוגז ודאבה הן מנת חלקו. ידיו אוחזות בהגה, ולבו מלא חרדה פן יפגע בו כה, מימינו או משמאלו או מאחוריו, יהכהו למוות הלילה־יחם; עיניו מתאמצות להיסיר קורתן אל פס הכביש שלפניו ללא נטות הנה והנה, כי כל הסטיה אותו ואוכר, מה נאה אילן זה מה נאה ניר זה, כאילו וגו' (ואפילו ישים נפשו בכפו ויסתכל לצדדים — מה יראה, לבד בתי־מידות לא תואר ולא הדר להם, או קצת חלקות־שדה שכבר מאסה העין בהן?); אין הוא יכול לקרות בספר, או ללמוד דבר־מה בנוסעו בדרך. וגם להרהר בעניינים שבינו־לבין־עצמו או בינו־לבין־המקום, לא יוכל, פן יאונה לו; אם ירבה שיחה עם האשה אשר לידו, יתחכך בנפשו; ועם החיילים אשר הוא אוסף בדרך, בין־כך־ובין־כך לא יוכל לדבר, כי ברוב עייפותם תנומה נופלת על עפעפיהם לאחר שנה קלה הם מוטלים כשקי־חיטים שגרגריהם נשפכו; כללו של דבר — רק צער ומפח־נפש ינחל הנוהג במכונית, וכאשר יגיע לתעודתו, כבר אין כוח בו לעמוד על רגליו, ומעיו הומים מרגז, ונפשו מצומקת ודעתו מסולקת.

והעיקר, אחי, העיקר! הידעתם כי מחיר הנסיעה ברכבת מתל־אביב חיפה הוא לא יותר מאשר שתה פעם וארבעים אגורות!? הידעתם כי משך זמן הנסיעה הוא לא יותר משעה אחת ורבע דקות?!

חושה, אחי, חושה, חושו לרכבת!

אהרן מגד

כשאזרח רוצה להתאונן

פרשיות „ורד", „סוללי־בונה", „ציס", „החברה לישראל" הן, כמובן, שערוריות גדולות יותר, וכמאמר־הבריות הן בסמכותו של אבי המשפחה. עליהן הוא מחליט, כשם שהוא מחליט על הבעיות המדיניות הגדולות כמו יחסי ישראל־ערב־אש"ף, מעמדו של קיסינג'ר בממשל פורד, גורל הדטאנט ושאלת הכושים בדרום־אפריקה. הבעיות הקטנות, לעומת זאת, הן התחום שלה של עקרת־הבית. היא המחליטה על תקציב־המשפחה. היא המתדיינת עם המנוני. היא הקובעת מה צריך לקנות בשביל מלתחת־התורה. היא הרבה עם המורים של הילדים, היא הדואגת למתנה לחתונתם של עדנה ושאואל, בקיצור: היא האוכלת ביכים אלה את המדיניות הכלכלית החדשה.

זו גם היא הנתקלת לפעמים בבעיה כמו זו: כמה עולה אורח בישראל כשהוא תופס סוחר המרמה אותו במשקל?

בדיוק זו היתה בעייתה של חוה גרינשטיין, עקרת־בית, מתל־אביב, שסיפרה לי על כך השבוע.

„המקרה שקרה לי לפני ימים אחדים" — אמרה האשה — „אולי אינו כל כך בלתי־רגיל ובוודאי אינו יכול להשתוות לסקנדלים הגדולים שעולמנו רועש בגללם. אבל דווקא בגלל זה אני חושבת, שצריך מישהו לשים לב לדברים כאלה, הפעוטים לכאורה. מפני שהם נוגעים באופן ישיר ל„קטנים". זה קרה לי בשוק הכרמל בתל־אביב. הלכתי לקנות בשר באחת החנויות בשוק. הפעם רציתי כמות קצת יותר גדולה מן הרגיל, כי בני עמד לבוא לחופשה מן הצבא וקניתי שלושה קילו בשר שניצל. כשבאתי הביתה והוצאתי את הבשר מן האריזה, התעורר אצלי חשד שמשהו לא בסדר. נראה היה לי, שחתיכות הבשר קטנות מן השלושה קילו שצריכות היו להיות. שקלתי את הבשר במאזניים שלי ובאמת במשקל חסרו 300 גראם.

חשבתי: מה לעשות? אם אגש אל אותו בעל־אטליז ואומר לו את האמת בפניו — או שיכחיש ואולי גם יקלל אותי, או, במקרה הטוב ביותר, ישתוק ויחזיר לי את הכסף. אבל במקרה זה מה עשיתי בשביל אחרים, שהקצב ההוא יוכל להמשיך ולרמות אותם מבלי שאף אחד

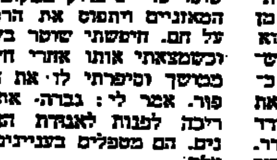

אמרתי לעצמי: אגש אליו — אבל אעשה זאת בלוויית שוטר כדי שיבדוק במקום את המאזניים ויתפוס את הרמאי על חם. חיפשתי שוטר בשוק, וכשמצאתי אותו אחרי חיפוש ממושך וסיפרתי לו את הסיפור, אמר לי: גברת, את צריכה לפנות לאגודת הצרכנים. הם מטפלים בעניינים כאלה.

לא התייאשתי וחיפשתי במדריך־הטלפון את אגודת הצרכנים. שם אמרו לי, שלא הם מטפלים בעניינים כאלה ושאואיל לפנות אל משרד המפקחים בעיריית תל־אביב. הרמתי שפופרת למשרד המפקחות של עירית תל־אביב. האיש שמעבר לקו הפסיק אותי, כשהתחלתי לספר לו את הסיפור שלי. „גברת, התקשרי בבוקר בין 7 ו־7.30. רק אז מקבלים פניות כאלה." ניסיתי לענות לו שבשעה 7 עד 7.30 אני עובדת בבית־חולים בהגשת אוכל לחולים ובהכנת תרופות ואינני יכולה להתקשר אז למשרד המפקחים. „זו בעיה שלך, גברתי, ענה לי האיש וסגר את הטלפון."

„הסוף היה" — אמרה חוה גרינשטיין — „שהלכתי לבדי אל האטליז, אמרתי לקצב בפני אנשים שהיו בחנות, שרימה אותי ב־300 גראם. הוא לא פצה פה, פתח את מגירת הקופה, הוציא ארבע לירות וחצי, נתן לי, ובשבילו העסק נגמר. כאילו אמר לעצמו: אז לא פידלתי הפעם."

„אבל אני" — מסיימת האשה את קובלנתה — „לא מרוצה לגמרי מן ה„האפי אנד". זה שאזרח צריך לרוץ מרוץ־מכשולים בירוקראטי כדי שיטפלו בתלונה צודקת שלו, ודאי שאינו מעודד לאזרחות טובה."

חוה גרינשטיין שייכת לדור תמים מאוד, למרבה צערנו.

מצוקת הדיור של סטודנטים ערבים

הירתעות מהשכרת חדרים גורמת להתגברות הלאומנות

מאת יוסי ביילין

האוהל שהוקם לפני חודש ימים ברחבת הקאמפוס של אוניברסיטת תל־אביב, ימים מעטים לאחר תחילת שנת הלימודים, לא היה כייך למופע בידור כלשהו ולא לתצלול פרוטות. מי שנעצר ליד הסטודנטים שהקימוהו יכול היה לעמוד על מצוקת הדיור בקרב הסטודנטים הערבים ועל הקשיים שהם נתקלים בהם כשהם מנסים לשכור לעצמם חדרים בעיר העברית הראשונה.

האוהל פורק ביבתיים. אך פתרונה המלא של הבעיה עדיין רחוק. הסיין אבו הוסיין בן ה־21, תלמיד שנה ד׳ בפקולטה למשפטים, פתר השנה את בעיית הדיור שלו; הוא שכר חדר, עם חבר, בבית של יהודי ג׳יצול הכוהנה, ששמח לקבלם לביתו כי הוא חש חיוב על בשרו. כך אמר להם. כה פירושו של ב״עם, כחבר ועד הסטודנטים הערבים (המונים כ־250 איש) בחלק הוסיין את הבעיה של חבריו לספבים — הנושא הציבורי הכללי, המגמות המגודרות המופנות אל שלטונות האוניברסיטה. כדבריו אסור להבין כי אינו מתכוון לנהל מאבק סביב הבעיה הציבורית של הסברת חדרים לערבים. אלא הוא בתבקד בדרישה לביטוח הזכויות שאין לו ספק, כי הן בגיעה לו ולחבריו.

האוניברסיטה, אומר הוסיין, היא מוסד ציבורי המסובסד מכספי ציבור והבה עליה לגלות יחס שווה לכל הסטודנטים, ללא אבחנות שאינן לגופו של עניין. במעונות הסטודנטים, המופעלים על ידי האוניברסיטה, משכנים (תמורת שכר חודשי של 90 ל״י) סטודנטים ישראלים על פי מצבם הכלכלי; אילו הופעלו הקריטריונים הכלכליים הללו למעשה, היו רוב דיירי המעונות תלמידים ערבים. מכיוון שרובם המכריע בא ממשפחות מרובות ילדים, שהכנסתן נמוכה וצפיפות הדיור בהן גדולה. כיוון שכך יצרה באוניברסיטה מה שהוא מכנה „נומרוס קלאוזוס" של חדרים לתלמידים ערבים. מתוך כמאה נזקקים זכאים, יכולים לגור במעונות רק 21 תלמידים. הוסיין מספר כי מרגינה הרבר, עוזרת הראשית של דיקנית הסטודנטים, אמרה לוועד התלמידים הערבים, שהמעונות נבנו על־ידי הסוכנות היהודית ושלא הובאה בחשבון העובדה שסטודנטים ערבים יגורו בהם. האוניברסיטה נעדרה לתושבי ת״א הסביבה אנשי הסוכנות אינם יודעים שבמעונות מתגוררים ערבים, ואם ידעו על כך, יבואו בטענות אל האוניברסיטה.

האוניברסיטה איננה רשאית, לדעת הוסיין, לתת גושפנקה למדיניות כזו. אם המעונות מופעלים על ידי הסוכנות, ולו גם נבנו בכספי הסוכנות, יש לתת לכל המבקשים שווה זכות. יצירת קטגוריות תביא, לדבריו, להקצבה בקרב התלמידים הערבים. את האוהל בקאמפוס האוניברסיטה הקימו כמה סטודנטים, וההפגנה קיבלה את ברכה לעד התלמידים הערבים רק בדיעבד. אולם אם לא יימצא פתרון נאות למצוקת הדיור שלהם תתחדש ההפגנה. הוסיין מדגיש כי היא איננה מכוונת נגד הציבור אלא נגד דיקנאט הסטודנטים ונגד הדרך שבה הוא מחלק את החדרים במעונות. הפתרון הוא לדעתו — לתת לסטודנטים הערביים חדרים במעונות על פי הקריטריונים הכלליים ולהפנות תלמידים נזקקים יהודים לחדרים שכורים. על האוניברסיטה להשלים לתלמיד היהודי את ההפרש בין הסכום שהוא משלם בעיבול הזה בכדין לבין שכר הדירה; כשביל סטודנטים ערביים השגת חדרים היא בעיה כמעט בלתי אפשרית, בעקה שליהודים אין זו בעיה כלל.

מחסור כללי בדירות

בעיית הדיור לסטודנטים הערביים ההורייפה בשנתיים האחרונות, כיוון שיש מחסור בדירות בכלל וכיוון שמספר הסטודנטים הערביים גדל ופחתה הנכונות להשכיר להם דירות. אומר גואף מצאלחה, סגן יו״ר המחלקה הערבית בהסתדרות. גואף מספר כי באמצע שנות השישים, כשהיה סטודנט באוניברסיטת תל־אביב, היתה זו בעיה של עשרה תלמידים בלבד והעניין נפתר במהירות. באמצעות אגודת הסטודנטים הכללית שמצאה כמה חדרים במעונות־אביב. פתרונות קלים זמניים כאלה אינם בנמצא כיום.

ועד הסטודנטים הערביים, שהוקם ב־1968, פנה אל המחלקה הערבית בהסתדרות וביקש שתסייע לו בפתרון בעיית המחסור בדיור. מבחינה כלכלית נמצא פתרון — באוניברסיטת בר־אילן הוקצבו למטרה זו 50,000 ל״י. את מחצית הסכום נתנה האוניברסיטה, ומחצית נתן יועץ ראש הממשלה לעניינים ערביים באמצעות המחלקה הערבית בהסתדרות. בין ההסתדרות והממשלה סוכם כי פתרון דומה יימצא גם לגבי אוניברסיטת תל־אביב. אך בגלל אי הבנה עם מזכיר ועד הסטודנטים הערביים, ריאד כבהה, התעכב המשא ומתן בתל־אביב. ההפגנה על כדששות האוניברסיטה הפתיעה את כל הצדדים. בינתיים סוכם בין אוניברסיטת תל־אביב, יועץ ראש הממשלה והמחלקה הערבית, שיוקצבו 80,000 ל״י לצרכי הדיור של הסטודנטים הערביים בעיר. לא נותר איפוא אלא למצוא בעלי דירות שיאותו להשכיר להם חדרים.

אגודת הסטודנטים הכללית בתל־אביב, המחלקה הערבית בהסתדרות, הסטודנטים הערביים החלו מחפשים חדרים, אך מאמציהם היו לשוא. בבקרת אחד נדמה היה שהעניין עומד על סף פתרון: מלון „האכסניה" ברחוב בן־יהודה 60 בתל־אביב הציע להשכיר לסטודנטים עשרה חדרים, תמורת 40,000 ל״י, לשנת הלימודים. הסטודנטים הגיעו למקום והביעו את שביעות־רצונם. אולם לאחר שבוע הופיע בעל המלון במשרדי המחלקה הערבית ואמר כי דקת מוכנה לשלם לו 120,000 ל״י לשנה כדי להשתמש בחדרים כמשרדים. אנשי המחלקה הבינו כוונת להעלות את המחיר שעליו סוכם בעל־פה. אולם בסופו של דבר יצא המרצע מן השק. „מי ישכיר עכשיו חדרים לערבים?" אמר הבעל, וביטל את העיסקה. אחר כך התברר לגואף כי רק״ח לא ניסתה כלל לשכור החדרים באותו מלון.

בעצם נסיון להעביר את היצוע מגודרים לגמרי, המתווך סיפר לאנשי המחלקה כי בעלת מלון מכיים היתה מוכנה להשכיר עשרה חדרים לסטודנטים. אולם ברגע שהבינה כי המדובר בערבים הודיעה שאין לה חדרים. לאחר יומיים משך המתווך את ידיו מן העניין. אין כל נכונות להשכיר חדרים לערבים בתל־אביב — אבר.

פרי חינוך לקוי

גואף סבור שההירתעות מהשכרת חדרים לערבים היא פרי חינוך לקוי, ואין לו ספק שמצב זה יביא להתגברות הלאומנות והקיצוניות בקרב הסטודנטים הערביים. בסטודנטים היהודיים יכולה הסוכנות לתמוך, הסטודנטים הערביים בשטחים המוחזקים רשאים ללמוד באוניברסיטאות בארצות ערב ולקבל מלגות גבוהות. אך לסטודנט הערבי הישראלי אין גם אחת מן הזכויות הללו. הערבים העשירים אף הם אינם נוטים לתרום למען טיפוח הסטודנטים, באמצעות מלגות או על־ידי הקמת מעון לסטודנטים ערביים. לא נותר להם אלא לפנות למימסד הישראלי, האחראי להם. אם לא יימצא פתרון לשאלת הדיור של הסטודנטים הערביים, הם יערכו מסיבת עתונאים ויתבעו בבשורה החוקית שיחייב את המלונות שלא לסגור את שעריהם בפני חלק של האוכלוסיה, ויוקיעו את היחס הכללי של הציבור כלפי הערבים, כאילו כולם מגבלים בכה.

מרגינה הרבר, העוזרת הראשית של דיקנית הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב, דוחה מכל וכל את הדברים המיוחסים לה על ידי יו״ר ועד הסטודנטים הערביים. היא לא יכלה לומר דברים כאלה, היא טוענת, משום שלא הסוכנות בנתה את מעונות הסטודנטים אך אפילו היתה הסוכנות מקימה אותם, לא היה באפשרותה להתערב בשיקולי חלוקת החדרים. האמת היא, אומרת מרגינה הרבר, שהלכתחילה נועדה האוניברסיטה לאזור תל־אביב ומקימיה לא העלו על דעתם כי היא תשמש מוקד משיכה לארץ כולה ואף לסטודנטים מחו״ל. במשך השנים החלו להגיע לאוניברסיטה סטודנטים שאינם גרים באזור, ואף סטודנטים מחו״ל, שהגיעו במסגרת מיוחדת. כדי לספק מגורים לסטודנטים מחו״ל ולעולים חדשים הקימו נדבנים יהודים מחו״ל את מבני המעונות. לכן נקרא כל מבנה על שם המדינה שבה גר אותו נדבן (בית איטליה, בית צרפת וכו׳). אך כבר כיום באוניברסיטה הסטודנטים הגרים מחוץ לתל־אביב בערך לחצי. אגודת הסטודנטים להכניס למעונות גם ישראלים ותיקים. הסטה היתה שהדבר יבגע הפילת המעונה לגמר חברתי, ויגרום להקטנת הקליטה החברתית של העולים ושל הורים, הטענה התקבלה, ומה שלוש שהם מתגוררים במעונות גם סטודנטים ישראליים, שמצבם הכלכלי קשה ושבאים ממקומות המרוחקים מתל־אביב. בין הישראלים הללו יש גם סטודנטים ערבים. בעיותם של הערבים אכבם קשה במיוחד, כי קשה להם להשיג חדרים בעיר, אומרת פרופ׳ הדיקנית, אולם בתוך כאה בנויה בקשות קיבלו כבר 60 חדרים במעונות ותחוץ להם. לאחר שהכניון הועלה בהתכנות פנו לאוניברסיטה בעלי דירות כיוס והציעו להשכיר חדרים לסטודנטים. אולם כפי שמרבנת מרגינה הרבר לא הביעו הסטודנטים עניין במגורים ביפו.

קריטריונים אובייקטיביים

הקריטריונים למגורים במעונות הסטודנטים הם אובייקטיביים. אומרת פרופ׳ רינה שפירא, דיקנית הסטודנטים. מתחשבים בהכנסה, בצפיפות, במרחק ולפעמים גם במקצוע הלימודים (אם אפשר לעבוד לצידו או לאו). כיום גרים במעונות 150 יהודים ישראליים ו־23 ערבים ישראליים, היחס המספרי הוא לטובת הערבים, גם בהשוואה למספרם בקרב כלל התלמידים וגם בהשוואה למספר מגישי הבקשות למגורים בכל סקטור. באוניברסיטאות אחרות נוהגים לתת חדרים לסטודנטים הערביים על פי הלקב באוכלוסיית הלומדים.

פרופ׳ שפירא מאשרת, שכיעור משתי היכולה בקרב הערבים גדול הרבה מזה שבקרב היהודים. אולם שלטונות האוניברסיטה משתדלים לבצע התנערות ממגורה הדמוגניות במעונות, שתבדיל את יושביהם מן הסביבה, הכוונה היא ליצור מפגש בין סטודנטים ו־ים, עולים, ותיקים, יהודים וערבים. מתוך כ־600 המקומות נמסרו שליש לסטודנטים מחו״ל, שליש לעולים הלומדים במכינה האוניברסיטאית, והשאר לישראלים על בתיהם השונים, בתוכם 23 ערבים. כיוון שהקושי בהשגת דירות לערבים ידוע לאוניברסיטה, היא שכרה למען הסטודנטים הערבים מלון קטן ברבת גן, שמסרת פרופ׳ שפירא. שהת־עשר סטודנטים מתגוררים במלון זה ועתה מתנהלת האוניברסיטה למצוא מלון נוסף; כל סטודנט משלם סכום שווה לזה שהוא משלם במעונות. גם אגודת הסטודנטים מחפשת בשבילם חדרים והיא מנהלת את המו״מ עם בעלי הדירות.

שיתוף הפעולה בין הנהלת האוניברסיטה, יועץ ראש הממשלה לענייניים ערביים והמחלקה הערבית של ההסתדרות. סייע לפתרון חלק של הבעיה. אומרת פרופ׳ שפירא. אולם הבעיה כולה עמוקה ואי אפשר למצוא לה פתרון מלא, הציבור בעיר צריך להיות מודע לבעיה ולתת גם הוא ידו לחקלת מצוקתם של הסטודנטים הערבים, היא מסיימת.

דברים

פיחות ביוהרה

יש לקוות, כי הסערה מסביב להצהרות האנטישמיות של יו״ר המטות המאוחדים האמריקאים גנרל בראון תשכך וכי הפרשה לא תגרום לנו נזקים בתחום האספקה הצבאית הסדירה ואף לא במקרה של אספקה חירום מהירה אם תפרוץ מלחמה. אולם בכל סטמנים בפרשה זו לקחים בשביל יהודי אמריקה. יש בה גם לקחים בשביל ישראל.

בין הראשי שנציגים ישראלים מכל הסוגים — דיפלומטים, קציני צבא, חברי כנסת ועוד — ינהגו ביתר זהירות בהתבטאויות לגבי מעמדנו המיוחד בקונגרס האמריקאי בכל הנסיבות, אף במפגשי עבודה או במפגשים בלתי־רשמיים אחרים. טוב שיש לנו השפעה כזאת בקונגרס, אך אין צורך להצביע על קלף זה בכל הזדמנות. גם בפני אמריקאים ידידותיים. פיחות מכיים ביוהרה ובארוגנטיות שלנו כלפי ידידינו ובעלי בריתנו לא יזיק: הוא חשוב לא פחות בפיחות הלירה.

ובאותו הקשר: בכל שרבים מאתנו מהפללים ביניהם לרגע שארה״ב תחליט על התערבות צבאית להבטחת קליטה בחלק ממקורות הנפט הערביים (דבר שכלל אינו מובטח לפי שעה), מוטב שישראלים לא יפרשו יהו על המידה על נימה זו, אף לא באורח בלתי־רשמי. עלינו ועל יהודי אמריקה להדגיש בהסברתנו, כי ההפשרה בין מעצמות־העל לא תהיה הפשרה־אבת, כל עוד לא ייכלל בה המזרח־התיכון וכל עוד לא ייפסק ליבוי היצרים התוקפנות הערבית על־ידי הסובייטים. אולם חלילה לנו להיסף בעיני העם האמריקאי לגורם התותר להכשלת הדטנט, להדרוש הציפות הבין־גושי ולקידום ארה״ב למלחמה עולם שלישית גרעינית. גם גורלים אנטישמיים אי־גם ההוטים בתקופה שלאחר דיימנם למעורבות צבאית מחודשת הבהי־סבנות.

שלמה שפיר, ניו־יורק

כריכים במקום מסעדות יקרות

הפיחות והאבצעים הכלכליים האחרים שבילוו אליו, הדליקו אור אדום גם במזכירויות הקיבוצים השונים, שפתחו בבירורים נרחבים על המתחייב ממצב החדש בכל שטחי החיים.

בעלוני הקיבוצים, שהופיעו אחרי הפיחות, סופר על הצעות והחלטות לקיצוצים דרסטיים בתקציבי הקיום.

בין השאר הועלו הצעות הבאות: ● להעביר את כל המכוניות לבנזין 83 אוקטן. ● להנהיג יום בשבוע תפריט צמחוני. ● למנוע את השימוש בתנורי חימום חשמליים. ● לדחות נסיעות חברים לחו״ל לפי „גיליוטין". ● לא להגדיל את תוצאות הכלכלה. לאחר עליית המחירים.

אחת ההצעות בקיבוצים אומרת, שהמטבח יכין כל בוקר כריכים ליוצאים העירה, כדי שלא יצטרכו ללכת למסעדות ולאכול שם ארוחות יקרות. אם הפריט המזין לחברים בבית יצומצם, אין כל סיבה שהיוצאים מחוץ לבית ימשיכו בבזבוז הקודם. וכבוכן בתוספת המחיר.

א. סדומי

כך חוסכים

אריזות יקרות

הרי כמה הצעות לחסכון (וגם הוזלות מחירים):

א) האריזה של סוכר. עד לפני כמה שנים אפשר היה לקנות סוכר דק, על־פי משקל ובשקיקות נייר. עכשיו, כשמחיר הסוכר עלה פי שלושה, יש לבטל את האריזה המיוחדת הנהוגה היום, שהיא המייקרה את הסוכר בשיעור ניכר, ויש לחזור ולמכור בשקיות.

ב) אריזות מלח בישול. עד לפני כשנה מכרו את המלח בשקיקי נייר. כאשר התחילו למכור באריזה מיוחדת — התייקר המלח באחוז ניכר.

ג) מצרכים הנמכרים בבקבוקים — התייקרו גם הם במידה רבה מאחר שהפסיקו לקבל בחזרה את הבקבוקים הריקים. במקום זאת זורקים את הבקבוקים, הנגנוצת ההצלחיות לפחי האשפה, וכשקונים את המצרך בכלים בעדם בחדש. ובביחוד בבקבוקי יין — אשר משלמים תמורתם עבין והקילין, ולא משתמשים בהם מחדש.

ד) אחרי מלחמת יום הכיפורים אפשר היה להחזיר לקופות החולים בקבוקי תרופות, אך פתאום הופסק הדבר. החולה משלם בעד הבקבוק, ואילו את הבקבוקים המשומשים זורקים לפח האשפה. אפשר לדרוש, כי המחזירים בקבוקים ישמשו אותם לפני החזרתם.

ה) קימוצים בחשמל. יש להיכנע כשימוש כופרה בחשמל, כגון הדלקת נברשות עם הרבה נורות. גם חלונות ראווה אינם צריכים להיות מוארים עד אור הבוקר. גם בקיבוצים מאירים אור חשמל ביום, בחדרים רבים.

ו) הסכון בבית. לבדוק את הברזים — שלא יטפטפו. בעת רחיצת כלים יש לסגור את הברז לאחר שמושפים כל כלי ולא להשאיר אותו פתוח עד שגומרים לשטוף כל הכלים.

ז) ספרים. נהוג אצלנו לעטוף כל ספר בעטיפה אבניבית המייקרת את מחיר הספר, אך העטיפה נזרקת כבה יכים לאחר הקריאה.

[illegible]
תל־אביב

מכתבים למערכת

מחירים גבוהים ב„המשביר לצרכן"

מר רפאל ברימוב, מנהל „המשביר לצרכן", פירסם ב„דבר" מיום 20.11.74 תגובה נזעבת על דברים שפרסמתי בשבוע יום קודם לכן.

לצרבה הצער, זכם אינו תלוי נאות לעובדות — ואין ברירה אלא להעמיד את העובדות על דיוקן:

א) טענה, כי לפחות הפיחות, ההייתה, ביום שני ה־11.11.74, נאלצו הצרכנים לשלם בעד ארגם הכותרים יותר מאשר שילמו עד יום ראשון ה־10.11.74. הפיחות בבא את „המשביר לצרכן" בעיצומו של מבצע הנחות גדול, בשיעור של 15 אחוז על כל המוצרים, לרבות מוצרי התנוך. לבחרה פרסום התכנית הכלכלית החדשה, בהדרה ההנהלה לבטל את ההנחות הללו — והצרכנים נכבשו לשלם את מלוא המחיר. גם מלים יפות לא יטשטשו את העובדה, של אותם מוצרים שאינם הכלאי באלנו הצרכנים לשלם 100 ל״י ביום שני, לעומת 85 ל״י יום קודם לכן. אני משוכנע, שאלו לא היתה הצדקה למעשה זה, ואינני יודע פירוש אחר למעשה כאשר „הפלאת מחירים".

ב) טענה, שהמצעים (ציפיות וכו׳) נמכרים ברוכה „המשביר לצרכן" ב־40 אחוז ויותר כאשר ברשת „אתא" לבטל. דרשתי לבדוק את פער המעד הגדול והתמוה במחירים של אותו מוצר — אף כי אינו מיוצר באותו מפעל. אגב, בבדיקה יסודית שנערכה על ידינו לפני כמה חודשים היה הפער על אותם מוצרים קטן יותר.

לדוגמה, סדין לבן באותו גודל עולה ב„אתא" 23.40 ל״י, וב„המשביר לצרכן" 33.80 ל״י. סדין בצבע 25.90 ב„אתא" 38.95 ל״י ב„המשביר לצרכן"; סדין לבן כפול — ב„אתא" 36.10 ל״י וב„המשביר לצרכן" 49.20 ל״י; סדין כפול צבעוני — 39.15 ל״י לעומת 53.00 ל״י — והרשימה הארוכה בידינו.

הנה כי כן, לב„אתא" ... ה־בריבוב ... „המשביר לצרכן" ... על ההצעות לציפה, שהרי ... ברשת הגריה. ... הצרכנים שנין ביוהר בו.

אברהם המאירי
ב״ש ...
חיפה

סטודנטים ערביים באוניברסיטת חיפה

בהתייחס לבאמרו של יואל דר „סטודנטים ערבים באוניברסיטת חיפה", שהתפרסם ב„דבר" ביום 13.11.74, אבקש להוסיף: לא הייתי בר דר להתקשר עם גורם כלשהו באוניברסיטה לקבלת מידע. היה זוכה לקבל מלוא האינפורמציה המצויה בידינו.

אכן, מספר הסטודנטים הערבים באוניברסיטת חיפה גדול בהשוואה לאוניברסיטאות אחרות בארץ, בגלל קרבת האוניברסיטה לריכוזי האוכלוסיה הערבית בצפון הארץ. אוניברסיטת חיפה ניסתה ומנסה לנצל עובדה זו, כדי ליצור דפוסים של יחסי גומלין בין יהודים וערבים ... על מכלול היחסים בין יהודים וערבים. אוניברסיטת חיפה אינה מתהפכת באחריותה ... גם ליהודים וגם לערבים מעמד שווה.

העקרון המנחה את אוניברסיטת חיפה במחינה אקדמית, הן בקבלת הסטודנטים והן במהלך הלימודים, הוא לקבוע קריטריונים אקדמיים שווים לכולם, יהודים וערבים כאחד. אנו מגנים ביום, כבעבר, התייחס לבאלות הקשורות בליכודי הסטודנטים הערבים, המתלהבה באוניברסיטה ובבסגרת היחסים בקרב ציבור הסטודנטים. באם נתבקש לעשות זאת, בהואי בכובן שהשאלות תיענה מתוך רצון כן לגמור אוניברסיטה.

[illegible]
דוברת האוניברסיטה
חיפה

חומר על המתנדבים מדרום־אפריקה ב־1948

בשנת 1948 באו כ־800 יהודים מתנדבים מדרום־אפריקה כדי להשתתף במלחמת העצמאות. הפדרציה הציונית הדרום־אפריקנית החליטה לערוך ספר על הנושא ובמיצע גבורה לאסוף את החומר הדרוש. בין המבצע להזכיר בספר את שמותיהם של כל 800 המתנדבים אפריקאים. אבל לאור הנסיבות ההיסטוריות של עבודה זו, מדגישה ההדפס בסוף הספר רשימה כזאת של המתנדבים.

אני מבקש מכל אותם מתנדבים הגרים בארץ, לשלוח לי את שמותיהם, כתובותיהם, מספרי המלכון שלהם ומספרי היחידות בהן שרתו.

אנו גם זקוקים לצילומים ולזיהות של אותה תקופה. אם יש למישהו חומר כלשהו הקשור באותם ימים, אני מבקש שימסרו אותו לידי. אנו נחזיר לאחר שימסרו בו. את החומר יש לשלוח לפי הכתובת הבאה:

מר ה. ויינשטיין, מזכיר הפדרציה הציונית דרום אפריקה, ת. ד. 3060, תל־אביב.

ארץ ההבטחה

מאת דני שביט

בבואי לאחר הפיחות בקריית־שמונה, התשובה לשאלות שהציי־אל כאן בעצם ידועה מראש. כמתבר שבבית הרגע שבו הישגנו על התכובה עצויה להקפות את הוכיף. גם אצלך יש סטודנטים כסויים. כואבים מאוד. שאין בהם שמקיפות, אבל הסטודנטים הוא בדלותה של השגרה. תנא איבת של צבחת הזעקה, וגם בכל האבטחות הריעיות ביותר, עלול לבצא עצמו קהה־חושים. כאמור.

„זוהי ארץ ישראל האמיתית", אומר לי מישהו כשאני כספס בי כעלה הכביש המוביל אל „הערבונים". אינני יודע. אולי. אם אבת פירושה התחך שחורש הסכין בבשר החי, אם אבת פירושה כאב ויצע ודמעות, ובעצב, גם דם. בקריית־שמונה — כן.

אני שובר בה פעמים לא מעט. אבל איני מכיר אותה והיא אינה מכירה אותי. יש, אם כן, כבה ארץ־ישראל ובדלותיה מולעקש עליכך שהוי האמיתית. האמנם?

עידית פיחות ישראלית אופיינית, הכוון כחודש אני גבוד־כשהו. לא כיכנשירולית, ודגם אחרי דובג. סיפור היסטוריה דרך סרטה דמונות הנבונות זו ליד זו, כ על גבי זו ולכל אחת „סיפורה" שלה. נוסטלגיה אחרת, וצבע וקו אופי וסולם וקומפוזיציות וסיבבאות. אלא מקשה אחת. הרבה מגון מוזבה. ואפשלו רשמים חמה ותחרבת „אבר" כוארכת ומרכז מסחרי, ובית־דיסקושט ובית קולנוע אחד. שיבי לב הבדל — ביכרגים לפומת שכבות. אופנים שכן בונים היום בכל העולם ובהדע אבחנו לא. בספרים של ברזיליה, בירה ברזיל. ועל ערים חדשות בארצות־הברית או באנגליה. גו, ובעצם בה אחרת ב„רבת־אביב" שלנו. גם כן מלבנים ארוכים ומעטעמים של בטון. וההבדל רק בקוצרוטורה ובבה שיש בבנים. יותר ההבדל הקבה.

●

אבל אנחנו בקריית־שמונה שבנה אחרי הפיחות, והמרירות איננה ידועה מעצורים. לפעמים היא נחל של דבשת, לפעמים זכם עצור, לפעמים התפרצות שלהתילדש. ההואר ולא זרע של פורעות בנובן כאן. אנשים נוקסים לבות של יאוש. של אכזבה מתולסת, של חוסר־תקווה. שמפתן אכזבה, אב לשכנה ילדים מוכד כאחד בטבפלי התנפייה במקום. שופך קיתונים על „הממשלה הזאת". עוד מכה, הוא אומר, לא יוכל להתחכל בציניים של הילדים שלו, כי לא היה בסף ללחם ולביצים. כל הפיתוי הוא שהיתה. זה אף פעם לא ישיג את גובה ההפלאה.

הבוד אנחנו גילכאד דופקים. הוא אובר. אבחנו ארץ־ישראל הדופקת. תמיד היינו תבוד ניכאר. הוא מבין שהמבב קשה, אבל המדינה מלאה בבאלה כשום דבר לא יזיק להם, בום פיחות, הם יכשיכו בדיוק כמו קודם. רק שהממשלה לא מבצה לבצל ולהתוך איפה לבאבת צריך. הם כולם יושבים ליד מיריבובר אחד, הוא יודע לך בית, אשתו (צעירה שהוי פנית היפה תילדים ונעלים בבאת הישל ההייפות הבמציאה) כוחהביוזיקה אחריו: „כולם. כל הגדילים, באים הנה ומבדברים יפה־יפה. מבטיחים לנו הכל. אפרים שיתאגו לנו. צאבנו גיבורים. שלנו מגיע הכל. איפה, שמויות. שום דבר לא זז. לאף אחד לא איכפת כאתנו. רק מבטיחים ומבטיחים. בחיי, בפעם הבאה שיבוא לכאן ראש הממשלה או מישהו אגדה, יש לי חשק לירוק לו בפרצוף, זה הכל. לא יכולים להנה אה שלא ידברו. שיתבעו הוהרי.

בדירות השיכים — וארנציות אירופסופר על אותו נושא. התייקרה והפיחות הם רק דלק למדורה שבוערת כאן כבר קודם־לכן. כל כה שמוכנים לעשות למענם מתבצע בהבטחות. מאז האבין שפקד אותם לא הדלו מלפזר להם הבטחות ולדעתם דבר לא השתנה. „אז מה אם הביאו הנה את „כיונר־דוד". זה יפה לטוראל ולסלוויזיה. זה לא נותן בטחון ופרנסה לשיכון החינוך התבוה" — אומרת נערה, בת־תחנורת. ירכסוגלה לבהה דברים מתוקפצים יותר.

כאמור, אני שומע דברים שהשבתי שאשמע. בנעלוגים אבחרכים לא כהויינים. וצריך, אני בריגים, ללכת על החבל הדק, שלא תשמע אותם כסתם „עוד קיטנות של קיסור ושל טפיכה", אבל גם שלא יהיו זרע לפורענות. למען כהדורת של „עליהם".

●

ארץ ההבטחה, אני אומר לעצמי. כשאני נפרד כהם לפת־צרב. ארץ ההבטחות. הפוליטיקאים מלאכתם קשה ואינני מקנא בהם. פיזור הבטחות הוא חלק ממשחק שהוא לפעמים צינו לבדו. גם לא מבטיחים לנו פוליטיקאים, שלעולם לא נדבר עם אש״ף, או שמלחמה נוספת היא בלתי־נמנעת, ופעמי־פעם גם הבטיחו לנו שמעולם לא יהיה מבכנו טוב יותר. הם גם הבטיחו שלא יהיה פיחות וכולנו ידענו שזה חלק במשחק. כה לצישות.

אינני בטוח שהכרתי כך. אפשר גם לנהל פוליטיקה פחות סיטור באיה ליותר קמשנואית. יותר מבינה על הדקיות שבין המלים ובין המציאות. לא מכוחים להבריו צער פעמים ביום שלעולם לא נדבר עם אש״ף, גם לא מוכרוחים להבטיח לאנשי קריית־שמונה בהבלשה כה שבשבילם הוא שאלת־חיים, פתומו במצבנו. ואולי האשמה בכולנו שהסכמנו עם כך. עם חוקי המשחק הציניים הללו בהם ההבטחה הנלים אם בשמעותן, חוקים המבמצים בנוסחה שהיא בערך כזו: „אני יודע שאתה יודע שאני יודע ש..." וכד. אולי כולנו אפסים כי האשראי באצבנו נותנים הוא בלתי־מוגבל, אף פעם איננו מתייצבים ומכריזים „עד כאן, סטופ". אף פעם לא קובעים מועד לפרעון, ויהיה מה.

לא, אינני אומר להזדע יאוש. לצייר בשחור, לגמגם, להכיר. אינני מתכוון לזה ואין צורך להתיבצל. אבל הסכנה הבפוך אצלנו הפוך להיפך: בומבסטיות מיותרת, פרזיאולוגיה חגורתיסית, הצהרות גדושות בסתכן עצבי התורות של עצבן לעייפה, ומה שנחוץ לנו הוא אותו שביל הזהב באמצע. היעצר הרמוניה, בין הנוכחן של ההבטחות ובין המציאות של ארץ ההבטחה.

ערבים־נוצרים בישראל

העדה הנוצריות בארץ נאבדות בהדרגה את מעמד הבכורה שהיה להן בימי המנדאט. באותם ימים נחשבו הנוצרים לעילית בקרב תושבי הארץ: שלטונות המנדאט עודדו את הנוצרים, הן מטעמים דתיים והן כשום שמיעוט זה לא חתר לעצמאות לאומית כמו היהודים והערבים. הקשרים עם מוסדות הכנסיה ועם העולם הנוצרי הביאו ליצירת שכבה אינטלקטואלית מעניינת ומבוגנת בקרבם.

כיום אין הנוצרים שונים בבני מיעוטים אחרים בארץ וכיתון שבמספרם מועט (כ־29 אחוז מכלל האוכלוסיה הערבית) הם מאבדים אף עמדות־ערכות כסורתיות שהיו להם. בעירית ספרעם בגליל המערבי, למשל, עמדו אחרונים נוצריים בראש העיריה יותר מחמישים שנה; כיום פינו את מקומם לערבי מוסלמי. הוא הדין לגבי נצרת, העיר הערבית הגדולה ביותר בארץ. דורות על דורות היו הנוצרים רוב בעירה של ישו; כיום הפסידו את הרוב שהיה להם לטובת המוסלמים. לשינויים הללו סיבות רבות. אחת מהן קשורה בריבוי הטבעי. הנמוך יחסית אצל הנוצרים בהשוואה למוסלמים והדרוזים, ובנטיתם של הנוצרים להיטמע בקרב הערבים.

עד לכנסת האחרונה יוצגו הנוצרים על ידי שלושה חברי כנסת (תופיק טובי ואמיל חביבי מרק״ח ואליאס נחלה מהמערך); כיום „מייצבים" 70,000 הנוצרים על ידי חבר כנסת אחד, תופיק טובי מרק״ח (בן העדה האורתודוכסית, הכנסיה הגדולה בקרב הנוצרים).

ביעות המיעוטים הקשורות בבערך פנות לרחוב חבר כנסת, אך אין כמם נוצרי. גם המבודעות הרוחניות איבדה את הלפצתה. הן בקרב הנוצרים עצמם והן בקרב הלתמון הכיכרי. הנוצרים מנוהגים היום על ידי כמרים ובהכוירת שמלי־פרלים. אינם. במעמד המאפשר להם להופיע כדוברי הנוצרים.

בני עדות נוצריות שונות, ביניהם אל־יאס מבר, מסעוד קסיס, כליס ג׳בראן וג׳מיל שלהוב, מנסים באחרונה לכונן גוף שייצג את בני העדות הנוצריות. או ליתר דיוק — שיוכל להופיע לפני

בישובי המיעוטים

נציגי הממשלה ולמוען שהוא כיייצג את הנוצרים. יהם הגוף החדש הוא עורך־הדין ג׳מיל שלהוב, חבר מועצת עיריית חיפה. שלהוב מסביר, שהנוצרים הם חלק בלתי־נפרד של העם הערבי החבישראל וכחבר מועצת העיריה הוא רואה עצמו כמייצג את כלל האינטרסים של הערבים. „אולם זה איננו מונע כבני ומתוכרי — אומר לי — לתת דעתנו על הבעיות המיוחדות לעדותינו הנוצריות.

המצב הנוכחי אינו משביע רצון בשום פנים ואופן, הוא מציין ומפרט: „למשל, בארץ כולה יש שופט נוצרי אחד, אליאס כחילי, ורכם בית־דין לעבודה אחד, חליל עבוד. כפרים נוצריים רבים עדיין אינם מפותחים וחסרים שירותי־יסוד. לפני ימים ספורים החליטה הממשלה לתת מענק כספי לכפר הדרוזי מגאר, כדי להתקין בו חשמל. לא שאני מקנא בכפר מגוזה, אני חושב שהגיעה העת לחבר את הכפר הזה לרשת החשמל. אך מדוע לא יחובר בעת ובעונה אחת גם הכפר בגנה, המרוחק רק ק״מ מעטים מסבבים ורוב תושביו הם נוצרים?

„יש מאות נוצרים שאדמותיהם הופקעו אחרי מלחמת העצמאות. אך בעיית הפיצויים שלהם כיים עוסדה בינהלם מקרקעי ישראל ובגורמים אחרים המטפלים בעניין מציעים להם סכומים פעוטים תמורה דרכים. מהורים שנקבעו בשנות החמישים. מפלגת העבודה, המפלגה החזקה ביותר בקרב הערבים. עדיין נשענת על יסודות שספק רב אם הם הנגים מתמיכת הבוחר הערבי. בשנות החמישים היתה הצדקה למנות אישים אלה או אחרים, אך כיום קם דור חדש, דור שאינו רואה בעסקנים של אתמול את מנהיגיו.

„דמוני שעסקני האתמול אינם מסוגלים להתמודד עם רק״ח. הדור הצעיר תוהה, בהלקו מחפש דרך. רק״ח מוציאה עתונים וכתבי־עת שונים בשפה הערבית. „אל אתיחאד", „אלגד", „אל ג׳דיד", „אלדרב" ועוד, והממשלה מוציאה רק עתון אחד בשפה הערבית, „אל אנבאא".

ג׳מיל שלהוב סבור שיש צורך בשינוי יסודי. „ראשית, יש לדאוג להגדיל בתוך זמן קצר את מספר המשכילים במנגנון הממשלתי והציבורי; יש להגדיל את מספר הסטודנטים הנוצריים במוסדות להשכלה גבוהה. „כיום — הוא טוען — יכול להתקבל ללימודים גבוהים רק מי שהוריו נמצאים בקשרים עם מוסד זה או אחר, ולאו דווקא המוכשרים מתקבלים. גם בעיית השלוחי הפיצויים לעקורים חייבת למצוא את פתרונה בהקדם" — הוא אומר.

הוא סבור, שמפלגת העבודה חייבת לקבל לשורותיה ערבים נוצרים. „אני מעז לומר" — הוא מוסיף — „שהמפלגה חייבת לשנות חלק מתקנונה כדי שתוכל לאפשר לאזרח ערבי נוצרי להצטרף אליה ולהגן על עמדותיה. דומה שבם התסברה בקרב היהודים לקויה ולעתים מתפרסמים דברים הפוגעים בכבודו של האזרח הערבי הנוצרי. אם ישלו ברצינות לפתרון הבעיות הללו, ייטב לנו ולמדינת ישראל כולה", הוא מסיים.

יואל דר

שיפורים בקוי „דן" 6 - 88

החל מיום ראשון 1.12.74, יחולו השינויים הבאים במסלולי:

קו 6: כיוון מגמה שרת — רחוב רמה — בית אל — דבורה הנביאה — כביש הזורים לרחוב הגולן — הגולן — קם — מרכוס — פתחיה — מילר — מבודלה — אשכנזי — דרך הרצליה — קהילת יסי — קהילת ורשה — הדר יוסף — בני אפרים — רשפון — אוניברסיטה — איינשטיין — ברודצקי — רידינג — אוניברסיטה — חוצה את כביש חיפה לשכון „ל" — אשכול — אפטר — ברלא — תחנה סופית.
כיוון משכון „ל": רחוב ברלא — אפטר — אשכול — אוניברסיטה — חוצה את כביש חיפה לרבת אביב — רידינג — ברודצקי — איינשטיין — אוניברסיטה — רשפון — בני אפרים — הדר יוסף — קהילת ורשה — קהילת יסי — דרך הרצליה רחוב אשכנזי — פתחיה — מרכוס — קם — גולן — כביש הזורים — רחוב דבורה הנביאה — בית אל — רמה — תחנה סופית.

קו 88: כיוון לכפר גנים כ׳ עד רחוב רוטשילד במסלולו הרגיל ממשיך רחוב רוטשילד עד לאמפיתיאטרון ימינה לרחוב כץ מיכאל ליב (בית השרון) רחוב היבבר (חוצה את רחוב טרומפלדור) רחוב ויצמן חיים, הרב ראובן כץ, לוחמי הגיטאות — תחנה סופית.
כיוון לסגולה: רחוב לוחמי הגיטאות, רחוב הויבר ימינה טרומפלדור, הנשיאים, רחוב האחים יעקובי, רחוב מיכאל ליב (תחנה בית השרון למגן סגולה ברח׳ מיכאל ליב פינת האחים יעקובי) אמפיתיאטרון שמאלה לרחוב רוטשילד ובמסלולו הרגיל.

המחלקה ליחסי ציבור

הופיע הספר

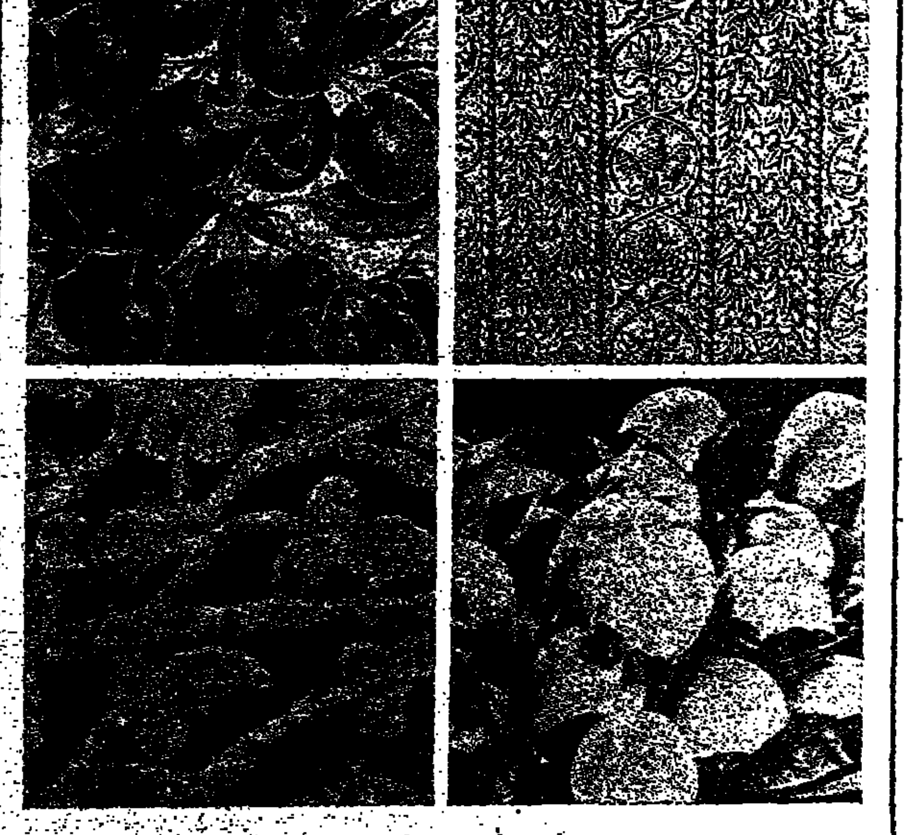

פירות ארץ־ישראל

מאת אסף גור
תולדותיהם של פירות ארצנו במרוצת הדורות
הדפסה משובחת. עשרות תמונות מפרי ארצנו
הפצה בלעדית ספרית „דבר"
הוצאת הקבוץ המאוחד
הפצה בחנויות סוכנות א. ערמוני, רח׳ בלפור 2, תל־אביב

לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199 ת״א
תאריך ___
אבקש לשלוח לביתי את הספר „פירות ארץ־ישראל"
רצ״ב שיק (המחאת דואר) ע״ס 46 ל״י.
שם ___
כתובת ___ חתימה ___

פיתוח מזרח ירושלים בע״מ
East Jerusalem Development Ltd.
רחוב ממילא 18 — ירושלים

מכרז פומבי
לחכירת נכס
בשכונת נוה משה
ירושלים

„פיתוח מזרח ירושלים" בע״מ מודיעה בזה כי היא מוכנה לדון בהצעות לרכישת זכויות חכירה לדורות לגבי 8 נכסים בשכונת ימין משה בירושלים בהתאם לפרטים על תנאי החברה שאפשר לקבלם במשרדי החברה, רחוב ממילא 18 ירושלים — טלפון: 224404 / 224403.

הצעות יש להגיש כמתואר בתנאים הנ״ל עד ליום 1.12.74, שעה 14.00.

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 740/74
בעניין: עזבון המנוחה עליזה אבריגנה מיסדוף ת. ז. מספר 30307 מירושלים, שנפטרה ביום 26.6.74 בפרדס חנה.
ובעניין: הבקשה של אביריגה גולדפרב מגבעת בית הכרם, ירושלים, ע״י ב״כ עו״ד חיים חס שכתובתו להמצאת כתבי בי דין היא: שמואל הנביא 19, ירושלים.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט למתן צו הכברה על ירושת המנוחה הנ״ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ״ל והרוצה להתנגד למתן הצו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדותו למתן הצו המבוקש. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.
ד״ר אייזן, שופט
רשם בתהמ״ש המחוזי ירושלים

הלוח החדש
דבר

נאה דורשים

פרסומים בריבוע

חבילה נכבדה הניח השליח על שולחן מזכירות המערכת. מה הביא: הנה 55 עותקים מן הגליון האחרון, גליון מס' 20 של „אוניברסיטה", ירחון אוניברסיטת תל־אביב. 55 עותקים מיועדים לחברי המערכת שיש להם נגיעה בנושאים הנדונים שם, וגם לחברי מערכת שאין להם נגיעה כזאת; לפי שהיו חברי מערכת, אך עברו למקום עבודה אחר, או פרשו לגימלאות וגם לכאלה שהלכו לעולמם.

ואם כך בשליחות למערכת „דבר", הרי בלי ספק כך גם במשלוחים לעתונים אחרים ולמוסדות שונים. כמה נייר ועבודה יוצאים כאן לריק, ללא כל תועלת לאיש, ללא כל ספק?

אך לכבוד האמת צריך לומר, כי אוניברסיטת תל־אביב אינה יוצאת־דופן כלל. המצב אינגו שונה במאומה כאשר בגליונים השותקים מעתון האוניברסיטה העברית בירושלים, שגם אותו מביאים לכל „כי" שמעוניין ולכל מי שאינו מעוניין. ואף יש להודות, שהם אינם יחידים.

בכל יום ביומו, פעמיים או שלוש פעמים ביום, מניחים לי על שולחן המערכת עלונים ומכתבים, ירחונים של גורמים שלמעת עליהם וגורמים שלא שמעת עליהם המוציאים במאונים קבועים, שספק אם קוראים אותם מאה איש, אבל הם מעסיקים עורך ומזכירה ואולי מסכתב ושליח, והקיימים משרד וצורכים נייר ומשלמים לדפוס ומוציאים כסף על דמי משלוח ואריזה, וכו' וכו'. בדק־בית במשרדי הממשלה (ובמשרד ההסברה) ובמוסדות ציבור אשר בנושא שלהם מופיעים פרסומים אלה, יעלה כי אפשר כאן לחסוך מדי חודש רבבות אם לא מאות אלפי לירות — והכבון שאינו כרוך בפיטורים, מפני שאיש לא יסבול מן הקיצוץ הזה.

יש פרסומים שאינם נפוצים, אבל הם מביאים תועלת למספר מסויים של אנשים העושים בו שימוש לתועלת הרבים. אולם גם את הפרסומים האלה צריך להוציא רק במספר הטפסים המבוקש. גורמים זרים המוציאים פרסומים כאלה מלוים אותם מדי פעם במכתב־חוזר, בערך בזו הלשון: „את נמצאת ברשימת מקבלי פרסומנו ואם את מעוניינת להמשיך ולקבלו, נשמח להמשיך ולהמציא לך אותו. אולם אם אין את מעוניינת בו, אין בכך טעם. אנא תודיעי לנו בטופס המצורף בזה אם את מבקשת לקבל את הפרסום גם להבא, או לאו".

כלומר, גורמים עשירים מאתנו אינם רואים את עצמם חפשיים לבזבז ללא צורך; רק אנו יכולים להרשות לעצמנו — מתוך שיגרה, מתוך הזנחה, ומתוך ניפוח החשיבות העצמית של פלוני ושל אלמוני — לבזבז כסף ולבזבז חומרים להנאתו ולתועלתו של אף אחד.

חנה זמר

המשקף האינדקס את ההתייקרויות

מאת דן בבלי

סימן מדאיג במיוחד למשבר הכלכלי בו נמצאת ישראל כיום ועוד יותר בעקבות הפיחות האחרון, הינו העדר מכשירי בקרה של הנהגת המשק על הנעשה במשק והתפתחות משמעותית של חלקי ייצור במשק החוצה משליטת המשרדים הכלכליים. כך אין משלמים מסים ישירים על חלק בהכנסות הציבור האגד בפריטים של עד כשליש ויותר מההכנסות החייבות במס. כך גם אין לאבות הכלכלה מושג מדוייק מה הינו התוצר הלאומי של המדינה שכתוצאה ישירה, קיימת עליהם הגבלה בהכוונת המשק לשעת חירום.

בהעדר המכשירים הנאותים, לאור הצרכים הגדלים של הממשל למקורות תקציביים בגלל הצורך לקיים בנוסף לתקציב בטחון גם את מערכות השירותים האחרים בחינוך ועד לסעד, פונה האוצר ללחוץ על אותם החלקים עליהם עדיין נשאר בידיו מכשירי פיקוח ואלה הם בעיקר התעשיה והציבור המאוזוק אותה, בעלי הבניות המנהלים, וציבור הפועלים. אין כל חלק במשק הישראלי התורם יחסית למסים כה רבים כמשק התעשייתי כסקטור הכולל ציבור השכירים. ספק באיזה מידה יוכל התעשיה להמשיך לשאת בעול זה, ולמלא את המשימות היסודיות המוטלות עליה, דהיינו ייצור ויצוא, באם מעלות המיסוי והחסכון ימשכו בגבוה הנוכחית. כבר כיום ברור כי עיקר התעשיה המשלמת מס על רווחים נומינליים אינה מסוגלת בתוצאותיה היא לחדש עצמה, וכי קיים דילול מכשותי בערך הנכסי הנקי של חלק רב מהתעשיה שגדלה בקצב כה מהיר בשנות ה־60.

לא פחות בעייתית הינה בעיית המשכורות שמשולמות לציבור השכירים בתעשיה. הירידה הבלתי נמנעת ברמת חייו, במידה ומשכורותיהם משולמות במסגרת החוק ולא כמה שהולך ומוכר בשנים האחרונות כ„שקר מוסכם" במשכורת מתחת לשולחן. שיטה זו נתקבלה גם בחלק ניכר בהחברות הממשלתיות ואליהם מתייחסים גם שרים בממשלה כתופעה בלתי נכונה. הנורה בנוהלים אלה הינה כשלעצמה מאיץ לאנרכיה, שבין סימניו המובהקים הינו אי־בירור יעילות מכשירי הישוב מהו אותו תוצר לאומי החייב במדינה מתוקנת להנחות את השרים הכלכליים גם בהצעותיהם ותכניותיהם לקיום מדיניות כלכלית.

סימן אחר לאנרכיה זו שגורית ונגררת על ידי פיקציות שונות היא איבוד האימון במדד יוקר המחיה. מאז תחילת שנות ה־50 היה מדד זה מכשיר בו נתחייבו מעבידים ושכירים, הממשלה והציבור והאזרחי למימון תביעות ודרישות נגדיות בכל הקשור לצריכת הפרט. אמנם היום אין מכשיר הצמדה טוב ממנו. ההסתדרות וציבור העובדים תובעים לקבל תוספת יוקר המתבססת על מדד זה. והמאבק בימים אלה לאחר הפיחות, בעיקר להבטיח הצמדה זו, גדול ללא ספק. תנאי יסודי להצלחת השימוש בו הינו האמינות בו. אף אם היו אמוציות לא מעטות על דרכי הרכבתו, כללית קיבל הציבור את דו"ח הגידול החודשי המתפרסם ב־15 שלאחריו ללא עוררין. ספק באם ללא תיקון מהיר בשיטת הכנתו אמנם יש מקום להמשך האימון במדד זה.

היש ליקויים במדידה?

מאז סתיו 1972 עלה המדד מ־135 בספטמבר 1972 ל־228 בספטמבר 1974, דהיינו גידול בכ־60 אחוזים. כמה שני שלישים בשנה האחרונה. כמעט ברור כי גם בשנה הקרובה יעלה המדד הרשמי בעוד 40 אחוז. מעשית אין עקרת בית ובעלה הנשים חשבון נפש שיחשבו כי אמנם גידול עצום זה הינו מדוייק. הם לבטח יגיעו למסקנה כי עלות צריכתם הקמעונית למעלה מהוכפלה במשך השנתיים האחרונות, וכי פשוט לא היו מסוגלים להתייחס למספרים הנקובים בסל המדד. חלק אחר במדד בו לא היה להם כל אימון, לו היו מעמיקים הינו עלות הדיור, החזקת הדירה וריהוט וציוד לבית. סעיפים אלה עלו במשך השנתיים החולפות במאות אחוזים

בחלק מהתשלומים במוצעים במוצבים ללא מסירה קבלה וללא סימנים אחרים הניתנים לביקורת, עליות התחבורה, לבמה אצל אלה להם רכב פרטי. אף הוא יותר מאשר הוכפל במשך השנתיים החולפות ויבטיח לעלות כעת לאחר הפיחות.

קיימים סימנים מעידים כי אנשי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

לית של השכירים קטנה, הניתן להבין קשיים אלו. הכלכלה הישראלית יותר מבעבר הפכה להיות כלכלת מוצבים, בלתי רשמיים, שאינם ניתנים למעקב. בביה זו במידה ותתאגת כקשה ללא ספק על דיוק עבודת הלשכה. אך פוגעת בעיקר בשכיר לו אין מקורות הכנסה מחוץ ל„לוקש" שלו.

עד כה מקובל היה כי בתום

בדומה לליקויים בבדיקותיהם, כפי שהשתקפו בשנתיים האחרונות וקשה להם לצרף חלק מהנתונים לבדיקתם. לגבר לא ברור להם כיצד בצריכה הצריכה לגדול כי על פי נתוניהם ההכנסה הרא־

תציון לאחר שהמדד עלה ב־3 אחוזים, יתוקנו המשכורות הבסיסיות של השכירים. כשתוספת כמשכורת מינימלית זו פטורה ממס. כך שהפיגור בתיקון המשכורת הביא לכך כי תרומתו המשוערת

במיתון האינפלציה היתה מוגבלת לכ־15 אחוז בממוצע. אך באם האינפלציה האמיתית בארץ הגיעה בשנתיים האחרונות ללמעלה מ־100 אחוז. לשרמת פרסומי הלשכה המתכתמים כאמור ב־60 אחוז, הרי יתברר כי מעשית החזר לשכיר לא 85 אחוז מהעליה במחירים אלא בקושי מחצית או אף פחות. ותוכח טענת נציגי האיגודים המקצועיים כי האינפלציה פוגעת מאוד בשכיר. יתרה מכך, יתברר כי תביעתם הנוכחית להשתתפות בהתייקרות בעקבות הפיחות רחוקה מלהיות מלאה ובקושי מהווה הדבקה על מחצית קצב ירידת כושר הקניה.

קונצפציות שכר בלתי ריאליות

יש מקום לטענה כי בתהליך הבנה זה של מדד יוקר המחיה, זהו צעד אנטי־אינפלציוני מובהק. אין ספק כי לו המדד היה מוכן נכונה, והמשכורות מצמדות במלואן, היתה השפעת המשכורות מאיצה את האינפלציה בהרבה. מעשית אין ההצמדה למדד מהווה כנראה תשתית למשכורות של כלל פועלי התעשיה ולבטח לא של פועלים בסקטורים אחרים של המשק. חלק הולך ורב של הפועלים בחקלאות, בבניה ובשרותים מקבלים בצורה זו או אחרת משכורת סמויה, בין מאותו מעביד, ובין ממעביד שני, כתוצאה מעסוקם אצל יותר ממעביד אחד. על שכיים אין משלמים מס או מס מלא, המאפשרים להם שלא להפגע מעליית המחירים המואצת.

חזונו, כי יתוקנו מערכות המיסוי כדי שהציבור יתשחרר לפחות באופן חלקי מקונצפציות השכר הבלתי ריאליות. סביר כי צעד חיובי לקראת שנת המצור הכלכלי הצפויה למדינה הינו דווקא בהורדת גבל המס הרשמי, העלאת שעורי המשכורות הרשמיות, עידוד הסכון תוך חיזוק משמעותי של שיטות הבקרה ומנהלי ההרתעה. אלה יכולים להתבצע לכשיהיה הציבור משוכנע כי המנהיגים נוהגים דוגמא לכך.

יעקב ארנון

הויכוח המוזר בין ההסתדרות לאוצר

בשבוע שעבר הצבעתי על מה שחסר בצעדים הכלכליים שהממשלה נקטה ב־10.11.74, כדי להגיע לשוויון בהכבדה. מסקנתי היתה שיש להטיל עול נוסף על השכבה החזקה בחברתנו, במיוחד על ידי שינויים מתאימים במערכת המיסוי.

הפעם נדון במדיניות שיש לנקוט ביחס לשכבות־הביניים כדי שהמשק הישראלי יוכל לעמוד ב־1975 באתגר הקשה של הקטנה משמעותית בגרעון במאזן התשלומים השוטף. אין לי ספק, שהנושא המרכזי במדיניות זאת הוא כיום הבעיה של השלום תוספת יוקר הנוגעת במישרין ליותר מ־70 אחוז מהאוכלוסיה ובעקיפין לכולנו. אין זה מפתיע שנושא זה הפך להיות נקודת המחלוקת בין אלה האחראים לביצוע המדיניות החדשה לאלה הרואים שתפקידם הראשון הוא הגנה על רמת־החיים של השכירים. אין גם צורך להבהיר לקוראיו הקבועים של טור זה, שעמדתי העקרונית ביחס לחישוב תוספת־היוקר מצדדת במדיניות הממשלה, שאין לקחת בחשבון בחישוב תוספת היוקר את ההתייקרויות שמקורן בהעלאות מסים, בהקטנת סובסידיה או בהתייקרויות של מצרכי יבוא.

האמת היא שעמדתי בנושא זה היא קיצונית יותר, מכיון שאין אני רואה כל סיבה לחשב את תוספת היוקר עד נובמבר לפי השיטה המסורתית המקובלת עד כה. שיטה זו מעוותת את מערכת המחירים במשק הישראלי בצורה גוברת והולכת ומוסיפה תנופה מאיצה להדים האינפלציוניים הקיימים במשק הישראלי בלאו הכי.

דברים אלה הייתי כותב גם בימים כתיקונם במקרה של הטלת מסים חדשים או בימי פיחות. במצב הנוכחי אין אני יכול להסתפק בתמיכתי העקרונית בעמדתה של הממשלה, הרוצה להוציא מחישוב תוספת היוקר לשנים 1974־75 את ההתייקרויות הנובעות מהצעדים הכלכליים מנובמבר 1974. עם זאת, עלי להסתייג גם מעמדתה של הממשלה, כאחר שהיא מציעה פיצוי גדול בהרבה לציבור הרחב מעבר לכך שיכלתו של המשק ומצבנו החמור במאזן התשלומים מצדיקים.

כדי להמחיש עמדה זו, נבחן מה היו התוצאות במשק הישראלי אם התקבל הצעתה של ההסתדרות ולעומת זאת אם תתקבל הצעת הממשלה בתחום הרגיש של הצריכה הפרטית. הערכתי היא, שאם תוספת היוקר תשולם לפי החישוב המסורתי — כפי שדורשת ההסתדרות — יגיע לכ־40 אחוז משכר היסוד עד לתיקרה של 1,000 ל"י לחודש, כאשר אין זה חייב במס־הכנסה. כלומר, בחודש שיוחלט על תשלום תוספת היוקר לפי חישוב זה, יגדל כוח־הקניה של השכירים בסכום של כ־240 מיליון ל"י לחודש, אשר יוצא לצריכה פרטית. לזה יש להוסיף את הגדלת הפטור של מס־הכנסה לעצמאים המתבטא בסכום של כ־40 מיליון ל"י, כך שיוזד האמצעים שבידי הציבור, המיועדים לצריכה פרטית, יגדלו בכ־280 ל"י לחודש. סכום זה מספיק כדי לנטרל כמעט את כל המאמצים להקטנת הצריכה הפרטית כמטרת הצעדים הכלכליים החדשים ולמעשה יסכלו מימוש המדיניות הכלכלית של ה־10 בנובמבר.

הדבר החמור ביותר בוויכוח זה הוא, שגם אם תתקבל הצעת הממשלה לגבי עיקור ההתייקרויות הנובעות מהפיחות מתשלום תוספת היוקר החדשה, עדיין תשולם לשכירים תוספת יוקר בסכום של כ־180 מיליון ל"י לחודש. לזה יש להוסיף פטור ממס הכנסה שיינתן לשכירים המגיע לסכום של כ־35 מיליון ל"י, כך שתוספת ההכנסה שיקבל הציבור הרחב יסתכם ב־215 מיליון ל"י בחודש. נכון ש־215 מיליון ל"י הוא סכום קטן מ־280 מיליון ל"י, אבל גם תוספת זו עולה בהרבה על מה שמותר לשלם עתה כשחייבים להגיע להקטנה משמעותית של הצריכה הפרטית, שהיא הכרחית כדי להקטין את הגרעון במאזן התשלומים. לא מובן: על כן, מדוע הממשלה הסתפקה במאבקה על ביצוע תכניתה הכלכלית בעיקר כה קטן של תוספת היוקר החדשה. גם אם היתה הממשלה סבורה שיש לשמור על עקרון תשלום תוספת היוקר כדי להגן, במידה האפשרית, על חלקם של השכירים בהכנסה הלאומית, עליה היה לתבוע להוציא מחישוב תוספת היוקר את הגורמים של מיסוי וייקור מוצרי היבוא לא רק בעת הפיחות, אלא במשך כל השנה. נוסף לזאת, על האוצר היה לקבוע שתוספת יוקר חדשה זו לא תהיה פטורה מתשלום מס־הכנסה, כפי שמקובל עד כה.

שני שינויים אלה בחישוב ובתשלום תוספת־היוקר היו מביאים לעליה פחות תלולה בהיקף תשלומי־שכר ע"י המשק מצד אחד, והיו מעניקים עדיפות לכך שהשכבות החלשות יותר תקבלנה את הפיצוי בשלמותו, בעוד שהשכבות החזקות יותר היו משלמות חלק מן הפיצוי לאוצר המדינה מצד שני. נוסף לזה, לא היו מגדילים את ההכנסה הפנויה של העצמאים, כתוצאה מהקלות למס־הכנסה. התוצאה הכוללת של שינויים אלה תהיה סבירה גדולה יותר על ביצוע נכון יותר של התכנית החדשה והגדלת העול על הציבור, במידה שהכנסתו גבוהה יותר.

הויכוח הנוכחי בין „המקילים" (קרי: ההסתדרות) לבין „המחמירים" (קרי האוצר) רק מראה שעדיין חסרה אצל שניהם המודעות למצבנו הכלכלי האמיתי וכיצד אנו ממשיכים באשליה של פתרונות קלים, שיביאו למשבר חמור אשר יפגע בציבור כולו, ובראש וראשונה בשכירים.

בודקים ההפקדות ה„סיבוביות" של „החברה לישראל"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שלטונות המס החלו בבדיקת ההפקדות ה„סיבוביות", אשר בוצעו ע"י המנכ"ל לשעבר של „החברה לישראל", מיכאל צור, כדי לבחון את השקעותיה של הקבוצה הגרמנית ב„חברה לישראל", באם אינן נוגדות את החוק על חברות עתירות־הון שמעניק פטור ממסים ל„חברה לישראל". בבדיקה זו יצטרכו לקבוע אם ההפקדות ה„סיבוביות" היו מיועדות להבטיח את סכום ההשקעה המינימאלי שהבטיח ל„חברה לישראל" את המעמד שקיבלה.

החקירה של שלטונות המס תתרכז בשאלה אם לא נעשתה עבירה ע"י הצגת השקעה פיקטיבית כהשקעה אמיתית, כפי שמשתמע מדו"ח ועדת החקירה של „צים". על פי דו"ח הוועדה מתברר, שאלמלא ההלוואה שניתנה לקבוצה הגרמנית באמצעות „צים", לא יכלה „החברה לישראל" לגייס את הסכום הדרוש לה בתוקף החוק על מנת שתהיינה מכל ההטבות הפטורים ממסים למעך 40 שנה.

בינתיים, הכחיש פרקליט הקבוצה הגרמנית שכאילו נהנתה מהלוואה כדי להבטיח את השקעתה. הוא הצביע על כך, שקבוצת המשקיעים הגרמנית השקיעה, במניות ובהלוואות, יותר מ־50 מיליון דולר ב„חברה לישראל".

ההוצאות הפיקטיביות של הח"כים

תוספת? ועדת הכספים של הכנסת, החליטה כי ייתרו על תשלום תוספת־היוקר במוקדמים לשנת 1975. לכאורה יש לפנינו דוגמה ומופת של נבחרי־העם. אולם למעשה אין כל מופת בוויתור זה לגבי חלק ניכר מהח"כים. אלה שאין ברשותם האמיתית על הכנסות, אם משום שיש להם הכנסות נוספות כעצמאים, אם משום שהם חברי קיבוצים ומושבים, אם שהם בעלי־דרכים, או נהנים מהוצאות אש"ל על חשבון גופים ציבוריים אחרים. לעומת זאת יקבלו מהוויתור אותם חברי־כנסת שמקור פרנסתם היחיד הוא חברותם בכנסת, אלה שעושים מלאכתם נאמנה במליאה ובוועדות, שגרים בריחוק מירושלים, לנים בבירה שניים־שלושה לילות בשבוע, הוצאותיהם בעיקר במונית־שירות על חשבונם הפרטי. כי האמת שעבר חברי־הכנסת והוצאותיהם מבוססות על שוויון פיקטיבי. כל חברי־הכנסת מקבלים סכום גלובאלי של 360 ל"י כהוצאות נסיעה פטורות ממס: בין אם הם בעלי רכב פרטי ובאים לכנסת מקריית־שמונה, דימונה, או באר־שבע, ובין אם הם גרים בירושלים או בתל־אביב ונוסעים באוטובוסים לכנסת, כאשר על־פי החוק הם פטורים מתשלום דמי נסיעה בתחבורה הציבורית. תשלום זה הם מקבלים בלי כל קשר למידת נוכחותם בכנסת ובירושלים, וללא כל רישום הוצאות.

נוסף על כך מקבלים הח"כים 100 ל"י בחודש הקצבה לרכישת ספרים ועתונים. וגם זה ללא דיווח וללא קבלות. כברירת הם מקבלים אש"ל גלובאלי של 80 ל"י ליום מליאה וכ־60 ל"י ליום ועדה. אמנם כאן כרוך התשלום בהצהרת נוכחות, אך בניגוד לכל משלמי המס בישראל פטורים חברי־הכנסת מחובת הגשת קבלות.

משום כך, אם חברי ועדת הכספים רוצים לשמש דוגמה ומופת לציבור, בל יוותרו על תוספת־היוקר, כפי שתשולם לכל ציבור השכירים. לעומת זאת, מוטב כי יקבעו לעצמם אש"ל, כפי שמקבלים עובדי מדינה ובהתאם לתקנות מס־הכנסה, החזר הוצאות נסיעה ורישום הוצאות, גם זאת בהתאם לתקנות מס־הכנסה ותשלום ספרות ועתונים כעובדי־מדינה, וגם זה על־פי תקנות מס־הכנסה. נוסף על כך מן הדין שהתשלום לח"כים יהיה צמוד לנוכחותם במליאה ובוועדות, וחבר כנסת הנעדר, שלא מטעמי מחלה או שליחות ממלכתית, יופחתו שכרו ותשלומי הוצאותיו.

דניאל בלוך

עידוד ממשלתי יגדיל ייצור הסוכר המקומי

מאת א. סדומי

השטחים החדשים סלק־סוכר בשלחין, אשר יבולם ייאסף החל בחודש מאי 1975, משתרעים על 38,000 דונם. אליהם יתוספו עוד כ־4,000 דונם בעל במשק הערבי הישראלי. שטחים אלה עשויים להניב יבול של כ־230,000 טונות סלק־סוכר, מהן אפשר יהיה לייצר כ־25,000 טונות סוכר, שהן כ־12.5 אחוז מהצריכה השנתית שהיא 200,000 טונות (כולל הכמתים). בשנה שחלפה נאסף סלק־סוכר מ־18,000 דונם בלבד. יבול הסלק היה כמחצית מהיבול הצפוי השנה וכך גם ייצור הסוכר.

מזכיר התאחדות מגדלי סלק הסוכר, אברהם פרלמן, מציין, כי אלמלא התנהל ויכוח ממושך בין ההתאחדות לבין השרים הכלכליים על המחיר שיובטח לחקלאי לכל טונה סלק, ההתאחדות דרשה להעלות את המחיר מ־96 לירות לטונה ב־1972 ל־170 לירות לטונה ב־1973. מאחר שהממשלה התקשתה להכריע ולא היתה מוכנה להיענות לתביעה זו „הצביעו החקלאים ברגליים", נטשו את גידול הסלק ועברו לגידולים אחרים.

יוכפל ייצור הסוכר

בינתיים חלו מחירי הסוכר בשוקי העולם לעלות בקצב מסחרר. החליטה הממשלה להבטיח למגדלי הסלק את המחיר המבוקש — 170 לירות לטונה סלק. אולם, החלטה זו נתקבלה באיחור זמן והיא לא יכלה עוד להשפיע על הגדלת השטחים לשנה שעברה. לשבחה של הממשלה ייאמר כי היא למדה משהו משגיאה זו והחליטה מיד להבטיח מחיר חדש לסלק של שנת 1974, שיהיה 240 לירות לטונה. הודות להחלטה זו הגדילו החקלאים את השטחים וכך יהיה השנה יבול סלק כפול וייצור כפול של סוכר, שיחסוך יבוא של מיליוני דולרים.

עתה, לאחר הפיחות, כאשר מחירי הסוכר בעולם האמירו עד 1,400 דולר לטונה והמחיר לצרכן הועלה פי שלושה, כבר ברור כי 240 לירות לטונה סלק (מכל 8 טונות סלק מייצרים טונה סוכר), שוב אינו מחיר ריאלי שיש בו כדי לכסות את הוצאות הייצור העולות. מחיר זה אינו מותיר לחקלאי רווח סביר דוגמם, שיהיה בו כדי להתחרות עם גידולים אחרים, כמו הכותנה והבוטנים.

ניתן להגדיל כושר ייצור המפעלים המקומיים

שני בתי־החר"ר לסוכר, בעפולה ובקרית גת, מסוגלים בכושר תפוקה מלא לעבד בין 320 ל־350 אלף טונות סלק ולייצר 40,000 טונות סוכר, שיהוו 20 אחוז מהצריכה. קיימת אפשרות, בהשקעה מעטה בלבד, להגדיל את כושר הייצור של שני בתי־החר"ר עד ל־60,000 טונה בעונה. אבל אז צריך להבטיח כי החקלאים, אמנם, ירחיבו את שטחי הסלק בהתאם, כדי שבתי־החר"ר יוכלו לנצל את השטח המורחב ולייצר בתפוקה מלאה.

במה תלוי הדבר? שטחי הקרקע קיימים, המים נמצאים, אמנם, בצמצום. אבל, כיוון שסלק הסוכר הוא גידול חורפי, שצורך פחות מים מהכותנה, הבוטנים ושטחי שלחין אחרים, ובנוסף לכך הוא מספק תוצרת לוואי כמספוא מבוקש לבעלי החיים (העלים וקודקודי הסלק מהשורש, הכתיש (פולפה) המולאסה מבתי־החר"ר) — הרי ילכו החקלאים להגדלת השטחים, על חשבון ענפים אחרים, אם יקבלו מחיר מתאים בעד הסלק. לא ניתן לייבא את סלק הסוכר כמו כותנה ובוטנים. אבל החסכון ביבוא עשוי כאן לעלות בהרבה על ההכנסה מהיצוא בענפים אלה. אם תשכיל הממשלה לראות את הדרכים לעידוד גידול סלק הסוכר ואם תבטיח למגדלי הסלק תמורה מתאימה בעד תוצרתם תהיה אפשרות להפוך את „הסוכר המר" שבעבר לסוכר מתוק גם לחקלאים וגם למדינה.

פניה להרחבת שטחי סלק הסוכר

בימים אלה פנה משרד החקלאות אל התאחדות מגדלי סלק הסוכר והציע למגדלים להגדיל עוד בעונה זו את שטחי הסלק בכמה אלפי דונמים. מזכיר ההתאחדות ציין, כי הדבר אפשרי וניתן עוד לזרוע סלק בדצמבר ובינואר. אך ברור כי אין לצפות ליבול גבוה, כמקובל בשטחי שלחין, שהוא 5.5 טונות לדונם. משרד החקלאות הביע הסכמתו לתת תמורה מיוחדת לסלק שיזרע במאוחר, כפיצוי על היבול הנמוך יותר, ונראה כי המגדלים יקבלו, לפחות עוד 100 לירות לטונה.

ההצעה הועברה אל המגדלים, בהמלצה להיענות לה. עם רדת הגשמים יחושו בוודאי גם החקלאים הערביים הישראליים את זריעת הסלק בבעל, כפי שתוכנן.

עובדה תכנית להרחבת „מספנות ישראל"

מאת יוסף מיכלסקי

משרד התחבורה עומד להגיש לדיון בכינוס תכנית לפיתוח צי הספנות לטווח ארוך. בתכנית יהיו כמה שלבים והיא תקיף גם את נושא בניית האניות.

במקביל לכך הוגשה ב„מספנות ישראל" תכנית מפורטת של הרחבת המפעל בשני שלבים תלת־שנתיים; בראשון יעלה מספר העובדים מכ־700 ל־1500, וכושר הייצור של המספנה יגיע ל־60 מיליון דולאר בשנה. הרחבה כזאת תחייב השקעה של 32 מיליון דולאר, מזה כמחצית במטבע חוץ. נוסף על אניות המסילה הבינוניות של 9,000 טונות והכלים למערכת הבטחון תוכל המספנה לבנות גם מיכליות בעלות 100,000 טונות משקל, בערך נוסף של כ־40 אחוז. על מימוש השלב השני יוחלט בהתאם לתוצאות השלב הראשון. בשלב הסופי יושקעו במספנה 63 מיליון דולאר נוספים, מזה 25 מיליון במטבע חוץ. המספנה תוכל אז לבנות מיכליות של 200,000—230,000 טונות משקל. כושר הייצור השנתי שלה יהיה 100.000 מיליון דולאר לפחות ומספר העובדים יהיה 3,000—3,500, לרבות אנשי צוות מנהלי ומכני ופועלי ייצור. בשלב הראשון תוחזר ההשקעה במטבע חוץ במשך 3—5 שנים, בשלב השני במשך 2—3 שנים.

החישובים נעשו על סמך המחירים בשוק הספנות העולמי ובארץ עד ספטמבר 1973, כלומר לפני התייקרות הדלק. אולם ההנחות הבסיסיות תופסות גם במצב החדש, ובתכנית הובאו בחשבון תקופות־שפל בספנות.

מימוש התכנית תלוי במזמינים שתקבל המספנה. הכוונה להזמנת דרכים המקובלים לגבי מפעלי יצוא מאושרים מאחר שהריחוק הגיאוגרפי של ישראל ממקורות חומרי גלם לבניין האניות מייקר את ייצורן ב־7—8 אחוזים. המזמינים המקובלים במשק ישאירו בידי המספנה עודף המריץ של כ־15 אחוז לעומת המספנות היעילות ביפאן, שוודיה, הולנד וגרמניה, שאינן מסובסדות.

במבוא לתכנית כתוב שצי הסוחר הישראלי, בדגל ישראלי ובדגל זר, הוא בעל נפח של כ־4 מיליון טונות ונמצא במקום ה־16 בין המדינות הספנותיות בעולם מבחינת כושר ההובלה שלו. מבחינת גדלו וגילו עשוי הצי להיות בסיס סביר לשוק לכלי השיט שייבנו בארץ. המספנה תהיה מוגנת מתנודות בשוק המספנאות העולמי. בניה במספנות המוצעות בחו"ל ישלימו את הייצור המקומי הפנימי. תחזית זו אינה מוגזמת. בשש השנים שלאחר מלחמת ששת הימים רכשו חברות ישראליות אניות בכ־580 מיליון דולאר, ובשנת 1973 בלבד הוזמנו אניות נוספות, במחיר כ־180 מיליון דולאר.

לפי התחזיות יש מגמת גידול סבירה וקבועה בהובלת המטענים לישראל וממנה ובשוק ההובלות הבין־לאומי. שמירת מצמדה הלחקה של הספנות הישראלית בשווקים אלה תביא לגידול גם בהיקפו של צי הסוחר הישראלי. הגידול הצפוי בהובלת הדלק בעקבות צינור הנפט יביא לגידול גם בענף ספנות המיכליות.

כיום נרכשים בחו"ל כמעט כל אמצעי הייצור של הספנות הישראלית והמרכיב הגדול ביותר בעלות התיפעול של כלי השיט, עלות ההון, בשולם במטבע חוץ למוסדות זרים. לדוגמה: מיכלית בינונית, במשקל של 100,000 טונות, שמחירה כ־21 מיליון דולאר, לפי מחירי ספטמבר 1973. הוצאות התיפעול הכוללות של מיכלית כזאת היו כ־9,600 דולאר ליום, ומזה כ־5,900 דולאר ליום הוצאות ההון, פחת וריבית. תרומת הספנות למאזן התשלומים של מדינת ישראל קטנה יחסית. בניית כלי שיט בארץ תגדיל את הערך הנוסף ל־32—43 אחוז מעלות ההון, לפי סוגי האניות הנבנות. זאת מתוך הנחה שכל הציוד המיועד לבניית כלי השיט נרכש בחו"ל; אולם אין ספק שאפשר לרכוש חלק לא קטן מהציוד המיועד לבניית אניות מהתעשיות המקומיות, וכך להגדיל באחוזים נוספים את תרומתה של תעשיית בניין האוניות למאזן התשלומים של המדינה.

ההשקעות בהקמת מערכי הבניה לכלי השיט גבוהות מההשקעות במפעלים תעשייתיים אחרים בישראל, אולם הן סבירות בהשוואה למחיר כלי השיט שייבנו. כאמור ההשקעות בהקמה מערך לבניית מיכליות בעלות 100,000 טונות הן כ־32 מיליון דולאר, מזה מחצית במטבע חוץ, והמחזור של שתי מיכליות מסוג זה הוא כ־42 מיליון דולאר. ייבנו שתי מיכליות בשנה. כלומר: ההוצאה במטבע חוץ תוחזר תוך שנה וחצי עד שנתיים וחצי, לפי סוג האניות שייבנו.

הקושי העיקרי בהרחבת המספנה היה תמיד האשראי בייצור של כ־80 אחוז וריבית נמוכה שניתן לכל לקוח המזמין אניה. מדובר בעשרות ואף במאות מיליוני דולאר, של אשראי. במקרה שהמספנה תורחב עד לכושר ייצור של מיכליות בנות 230,000 טונות (ביפאן ובשוודיה בונים 4—5 מיכליות כאלה על משטח בניה אחד בשנה, ופירוש הדבר אשראי של כ־160—170 מיליון דולאר למזמיני המספנות. המספנה המורחבת תהיה בעלת כושר תחרות רק אם היא תיתן למזמינים את תנאי המימון המקובלים בשוק בניה זה.

לכן מוצע להקים קרן למימון ההלוואה למזמיני האניות, שתמומן באגרות־חוב מובטחות במשכנתא על האניות. המוסדות בשוק המקומי צמודות לדולאר. וגם בשוק העולמי.

ב„מספנות ישראל" יש בסיס להקמת מפעל גדול. המספנה בונה כלי שיט מודרניים במחיר סביר, ומתחרה במספנות שבצפון מערב אירופה. גובש בה צוות הנדסי ומינהלי, ופריון הייצור בה שווה לפריון הייצור במספנות מתקדמות בצפון מערב אירופה. הבונות מוצרים דומים. שכר העבודה בישראל נמוך קצת משכר העבודה בצפון מערב אירופה.

אין ספק שפתיחת תעלת סואץ תגרום להאטה בגידול הצי העולמי, אולם האטה לא תהיה גדולה. הגידול בצי הסוחר העולמי תימשך. הסקרים והתחזיות מצביעים על יתרונה של קווי צינורות הדלק במהירות התיכון על תעלת סואץ, ובכלל זה קו הצינור אילת—אשקלון. על קו זה מתבסס פיתוח ענף המיכליות בצי הסוחר הישראלי. יש לציין שקווי הצנורות האחרים הונחו ופעלו כאשר היתה התעלה פתוחה.

לקו-אופ תל-אביב דן-השרון
לפתיחת הסופרמרקט
בנאות שושנים
ברכת הצלחה ושגשוג
צרכן

הופיע!
כולל נתונים מעודכנים
והשוואתיים על האוכלוסייה,
המשק והחברה בישראל
בשטחים המוחזקים.
מכיל כ־950 עמודים
המחיר — 35.— ל"י
להשיג בחנויות הספרים
ובמשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
בירושלים, בתל־אביב ובחיפה.

להזמנה בדואר גזור ושלח
לכ׳:
שירות ההפצה של פרסומי הממשלה
רח' ב', 29, הקריה, תל־אביב
נא שילחו לי ___ עותקים של „שנתון סטטיסטי לישראל" מס' 25—1974.
רצ"ב המחאה ע"ס ___ ל"י.
(נא צרף דמי משלוח 1.— ל"י עבור השנתון).
שם מלא ___ כתובת ___
תאריך ___ חתימה ___

בנין וקונסטרוקציה, מכונות וציוד, חלקים
טרומיים ומתועשים, חימום
ומיזוג אויר, מכונות לעבודות ציבוריות
יוצגו ביריד הבין-לאומי של תל-אביב.
המעוניינים בהצגת ציוד הבניה החדיש שלהם, יכולים
לרכוש בחודש זה שטחי תצוגה בביתן הענפי.

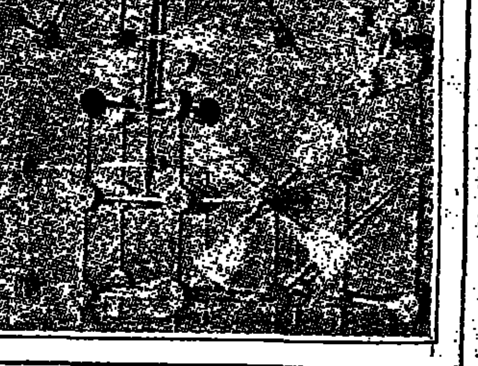

טכנולוגיה 75
20-27.5.1975
יריד המזרח - גני התערוכה
ת.ד. 21075, טל. 474131

שי
נאה
ספר מספרית דבר
ספרית דבר

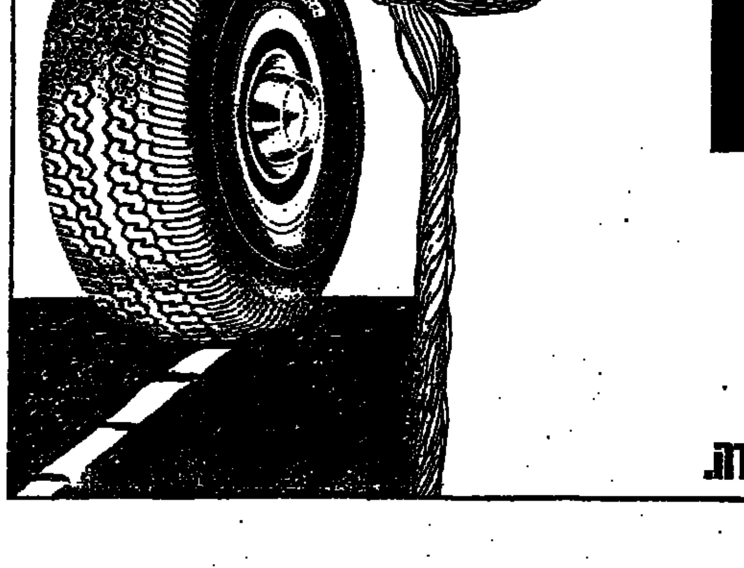

הקשר היחיד
בין מכוניתך לכביש
הם הצמיגים
עתה, עם בוא החורף,
החלף את צמיגיך
בצמיגים ודיאליים של אליאנס.
בכך תבטיח לך ולמשפחתך
את הבטחון המירבי.
לבטחון וחסכון מכסימלי
צמיג אליאנס ודיאלי
אליאנס מפעלי צמיגים וגומי בע"מ, חדרה.

هكذا امن الاجل

הלוח החדש בכל דחף

מכוניות למכירה

● לנו 1975 I רק ב"רבבישראלי" סוכנות רנו צומת אבו כביר 59. במקום אולם תצוגת הדוגמה!!! יש לכל מזמין. 821473.

● סוסיתא בשופנה — קנה רק במקור. רק אצלנו תקבל סוסיתא כמו חדשה, כי אצלנו השיפוץ והשרות זה העיקר. אנו לשרותך בכל עת. מ.ל.מ. רח' בן שמן 10 ת"א (יציאה מבסר גחלת יצחק) טל. 251980. מוסך סוסיתא קרית אריה. אזור התעשיה פתח-תקוה. רח' אריה שנקר 3 טל. 914725.

● ב. מ. וו. 2002 אוטומטי שנה 73 מזגן ורדיו, גג חשמלי נפתח — 35.000 ל"י. טל' 220395 — 261958.

● פג'ו 404 .67 מצב מצוין. 28.500 טל' 737417.

● אלפא רומיאו ברלינה 2000 משוכללת + רדיו האביזרים — 348627.

● פג'ו 504 1971 במצב טוב מאד 285406 בערב.

● דופין 57 מצויינת צבע ריפוד בהזדמנות טלפון 625664.

● קרייזלר 160 לא אוטומטי — 1973 — 29.000 ק"מ — ססס לי שנה טל' 230123 — 475605.

● סוסיתא סטיישן 1971 במצב מצויין. לפנות טלפון 870217.

● סנגר דודג' די"100 1973. לשלמן בשעות העבודה 758880.

● סוסיתא מסחרית 1964 יד ראשונה ססס יוני. 909007.

● ברזיליה 73 26000 ק"מ 43.000 ל"י. 474129 בשעות 20—22.

אופנועים וקטנועים

● ב.ס. א. + סירה מודל 52 במצב טוב. 882648 שרה.

● בהזדמנות סילון אוטומטי שנת 1971 מצב חדש. 55673.

● הלה וספה — ריקשה 63 בהודעה ושיפוצים קלים 248290.

דירות למכירה

● 3.5 חדרים ביפת-השרון קומה ב' — 190.000 ל"י למסירה תוך שנה. לטלפן בבקר 03-297102 ; אחה"צ 03-474337.

● למכירה דירה בת שלושה וחצי חדרים חדשה, מזוג אויר, בהרצליה פיתוח ברחוב הנשיא. 270.000.— לטלפן בשבת 932894.

● דירה 2 חדרים + הול ק"א בסביבות הילטון 200.000, 454410 237329.

● למכירה ליד ככר דיזנגוף 3 + פ"א ק"ג 284454 מ-18.00.

● ברמת-גן 2 + הול + 2 ארונות קיר + 2 מרפסות סגורות ברחוב הרצל 30 ק"ב 165.000.— טל' 03-31503 הלוי.

● בפתח-תקוה חדשה 3 + פ"א בסביבה נהדרה סילוכן 8. 440103 726615.

● בר"ג 3½ חדרים ע"ע חדר שינה מסתור ופנד. 189.000 ל"י 246301.

● דירת 4 חדרים + חדר על הגג בשיכון דן ת"א. טל' 784741.

● ברכת יוסף 3 + פ"א + תוספות ושיפורים בהזדמנות — 866297 — עיניה.

● ברחובות 3 חדשה בניה פרטית 125.000 ."דרליני" בצ"פ בית הפרצלים 6.

● במרכז ראשל"צ 3 חדרים גדולים + פינת אוכל. 948630.

● 3 חדרים 94 מ"ר ק"א ע"ע חזית. דרור 47 שהורי ראשל"צ.

● בצפון דירה יפה תקרת עץ 2 + הול 3 כיווני אוויר ק"ב רח' פינלס 456602.

● ברמת אביב 3 חדרים נחמדה עם שיפורים. 477492.

● בבתים 3 תוית סיכות + חניה דירה מסודרת. 878308.

● בגבעתיים 2 חדרים + הול כרוחת קומה ב' להתקשר אחה"צ 367829.

● בהזדמנות 2½ ימים ובשדרות מקבנתא אפשרית רמת-גן 333314.

דירות להשכרה

● בראשל"צ להשכרה דירה 2½ כניסה מיידית נורדוי 98.

● 2½ קומפלט בשכ"ח טלפון פריגידר גז טלויזיה. בשדרות יק 283100 בערב — 457588.

● בהרצליה נוה עמל 3 (שבעי) נבחיות. ליבוק בלירות 68 31268.

● בפ"ת 3½ חדשה, ק' 7, הסקה. שרותים כפולים. 417699.

● דירת 3½ חדרים חדשה ב' סביבות בילינסון (מתאים לרופא) טל' 35164 בשעות הערב.

● 3 בדמ"פ גדולים ק"ב חזית לאלנבי יונה הנביא. 443447.

● בדמ"פ 2 נהדרת ק"ב בערב' אליגס 11 כניסה ב' גרין רק בימי חול 8—9 2—3.30 בערב.

● להשכרה דירת ריקה 3 חדרים בראשון-לציון 473329 מ-16.00—20.00.

● דירה חדשה, 4 חדרים ברמת-גן ע"י רמת-חן, 248597 788897 פרים לשבת.

● דירת 2½ לוקסוס + טלפון + הסקה + מעלית 236896 מ' 16.00.

● ברחובות דירה חדשה 3 חדרים + הסקה ומעלית ליד כתן וייצמן 951528.

● 4 חדרים בתל-גנים גבעתיים בעלית נחיות בצילה. 613748 — 769216.

● בחולון 2 חדרים מיידי + גן לארון קיר. 843060.

● חדר בשכ"ח 25 מ"ר רח' הי חשמל פינת ברזילאי. 621110.

● 3 חדשה + מעלית 550 שכ"ח בבנין הכייקים 760946.

● דירה בת 4 חדרים בגאותי רחל חדשה. טלפון 850256.

● 3½ מרוהטת ויפה, חזית קומה ב' גליקסון—דיזנגוף 04-524119.

● מיידית 3½ לזקוקם חדשה (ריקה) נאות אפקה ב' טלפון — 03-411319 03-756629.

● בבת ים בעמידר 2 חדרים בשכ"ח טל' 866853.

● להשכיר דירה 2½ חדרים בצפון + טלפון להתקשר 04-45872.

● ברמת השיטים (נוה חן) 3 חדרים ופינת אוכל מוארת. 412766.

● בבבלי 3 חדרים גדולים, שרותים כפולים הסקה, מעלית 800 ל"י לחודש. 03-56511.

דירות מרוהטות

● בחולון להשכיר 2 חדרים מרוהטים כיד 400, 854378.

● דירת חדר קומפלט מרוהט במרכז גבעתיים. טלפון 256681.

● 4 בדיו משפחתי מרוהטת + טלפון שכון דן 470542.

● מייד! דירת 4 חדרים, מרוהטת מלא/חלקי. טלפון, הסקה, חניה, גג צמוד, מעלית, 445438 ביום ראשון.

● בבבלי 3 חדרים — מעלית — 850 ל"י. טלפון 457355.

● דירת 3 מרוהטת + טלפון בצפון ת"א — 750. 330264.

● שותף מחפש שותפה לדירת 2 חדרים שקטה ואינטליגנטית — 457896.

● 2 חדרים ופ"א ברידינג ליד ברודצקי, מיגואר. 470146 מ-4.00.

חדרים מרוהטים

● בצפון חדר נאה ונפרד ליחיד/ה לזוג טל' 238711.

● חדר מצוין חינם לצעירה תמורת טיפול רפואי. 729945.

● חדר לגבר כניסה נפרדת על גג טלפון 57937.

● חדר קטן מרוהט להשכיר לבודד/ת קשיש/ת מטפל/ה. לטלפן 457708.

● במרכז חולון חדר ומטבח מרוהטים ליחיד / לזוג. 840350.

קבלני בנין

● למגות צעירים 3 חדרים ליד סוס מלא. "בודרן לייף" הרצל 74 ראשל"צ.

● בראשל"צ דירות בכל הגדלים בבתיים היפים. "בודרן לייף" הרצל 74.

● למכירה דירות 3 חדרים בבניה ברח' אורלוב 42 פתח-תקוה. — 784741.

● למכירה דירה 3 חדרים ברחוב הנקין 49 רעננה. כניסה מיידית. 784741.

וילות ובתים

● "אירם "80 — שכונת וילות יוקרה בתוכננה להפליא. ברמינגה ברחוב השיטים באיזור וילות. 3—4 חדרי שינה, סלון, שירותים כפולים, בסבה ברוחה, גינה, חצר עירות וקירוב התחדשים השכלולים. "בניה" ניהול תכנון פיתוח. פנקס 28 תל-אביב. טלפון 451319 450270.

הצעות עבודה

● צורת פנס פעפעים בעבודת אשפרי אחה"צ. טלפון 424105.

● דרושה מטפלת ליום קטנה לחצי יום ברמת אפעל. להתקשר 752979 ביום שבת.

● בנות למוסך דרושה מטפלת לתינוקת טלפון 443650.

● לקונפקציה צעירה דרושה תופרת לעזרה. במקום. של אחר לטלפן 39 בחצר.

● דרוש/ה גזבר/ית. א"א לקבל פקיית גברות תנאים טובים. וגאל בהלת בגבין 3 612372.

● לבית לילדים נכים דרושה עובדת פדגוגית נא לפנות יהל 471457 בין השעות 8—12 לפנה"צ.

● למשרד הנדסי ליד עזי' גורדון דרושה מזכירה בצילה. נסיון 5 שנים. 15.00—8.30 230567.

● פקידה למכור צ"ד לחצי יום — בוקר. להתקשר 285793 בשעות 16—19.

● כשפלה להשקה + ילד בגן. 451473.

● דרושה ספרית מכל הסוגים. פדיקוריסטית — מניקוריסטית. טלפון 257160.

● דרושים מסגרים ורתכים אחרי צבא לעבודה קבועה ובתנאים טובים. לפנות מרדכי פלומין ורד ההגנה 5 תל-אביב. טלפון 31950.

● דרושות פועלות לעבודות יד לניתוק. טל' 822779.

● מורג/ה או מתלמד/ת למכונת עגולה דרוש לבוטיקסם. דיבוטינס קי 9 בבני-ברק. טל' 780041 14—7.

● להפעיל התכה בפרדס כץ (בני ברק). נחוצים פועלים תנאים טובים. להתקשר 7—13 784630.

● דרושה עובדת בנוסעה לשפעת כלים, בשעות היום. 629900.

● כוורת מהטעה מטפלת דתית ומסורת 5 ימים. 791140.

● פקידה למכור צ"ד לחצי יום — בבוקר. להתקשר 285793 בשעות 16—19.

● אסיסטנטית בנושה לרופא שיניים לאחה"צ תנאים טובים — 286319.

● בתכנית ל' דרושה עובדת אחראית למשק בית + המלצות. פעמיים בשבוע ל-8 שעות. 415866 אחרי 14.00.

● בשיכון בבלי דרושה מטפלת לתינוקת בת שנה ל-8 שעות ביום. תנאים טובים. למתאימה. — 443897 בערב.

● מחפש טרקטוריסט על טרקטור

● דרוש שליח עם קטנוע. גלבנסקי רח' מרכז בבלי בלאבת 12 א' ת"א.

שריראה עם שופל ועל טרקטור גלגלים עם כף, דחף, רצוי בתל אביב. 870430.

● יהלומים!!! דרושים תלמידים ללימוד. גליאור בצלאל 6 רמת-גן מאחורי המדיבה לפנות למשה.

● דרושות תופרות מנוסות לאוברליק. רח' הצגורה 14 אופנת רוכן 283820 ת"א.

● עבודת אבטחה קבועה למתאימים. תנאים טובים וקידמה. — 03-615865 03-621378.

● דרוש מנהל עבודה לעבודה הרכבה ונגרת לפנות הרמת בצ"ב 733514.

● דרושות תופרות אוברלוק י"2 מחסים. לפנות רוגוניס לבנדה 36 קומה ג'.

● מטפלת מנוסה לילדים בני 4 ו-7, עבודה בית קלות, רצוי נסיון עם תינוקות (המלצות). טל' — 752261 בשעות הצהרים והערב.

● דרוש נער מגיל 16 כעוזר למרכיב תריסים, רצוי בחולון — 850675 מ-19.00.

● דרושה מפעילה מנוסה למכונה הנהח"ש אדו X 6 שעות ביום. 741761 (עד 16.00).

● דרוש שליח לגומברג ביאליק 11 ת"א.

● למפעל מתכת דרוש חרש בוגר בי"ס מקצועי. בעל נסיון. טל' 32386.

● דרושה פועלת חדרנית למלון 7—14. בתנאים טובים. מלון מונופול אלנבי 4 55906.

● לביח"ר לקונפקציה דרושה תופרת + לעבודת יד + מתלמדת תל-אביב שנקין 37 טלפון 290906.

● דרוש גוזר להלבשה תחתונה ובגדי ים לפנות טלפון 35277.

● דרוש עוזר לגוזר בתנאים טובים. טלפון 55317.

● דרושה מזכירה מעולה ותק 5 שנים לפחות. שעות העבודה 8.00—14.00. הצעות בכתב לשלוח אל מיקס ושות' — סוכני ביטוח בע"מ רחוב מודיעין 251 רמת-גן.

משרדים

● במרכז ראשל"צ למכירת משרדים בני 2 חדרים + שרותים. "בודרן לייף" הרצל 74 ראשל"צ.

● בשכ"ח 3 חדרים פרטר ובנוך 2 טלפונים ע"י עירית תל-אביב בלי בתווכים 737074.

● 5 חדרים בדמ"פ בפינסקר ק"ק, 2 טלפונים, 2 כניסות נפרדות. — 266901.

חנויות

● דרושה חנות לקניה בדמ"פ בשכ"ח בסביבות קרליבך אבן-גבירול יהודה הלוי 222689 — 450130 לביתן.

● בשכ"ח חנות 33 מ"ר + יציע 36 מ"ר אלנבי 31 (ליד איגניר) טל' 03-56511.

● חנות בדמ"פ במקום טוב בן-יהודה 13 לפנות אלנבי 86 "ארנקי דיבהי".

● בשכ"ח חנות 32 מ"ר בפסגי קולנוע לימור 841694.

● להשכיר בשכ"ח חנות ברחוב הרצל בלב רמת-גן טל' 731601 (לא בשבת).

עסקים

● מחפש שותף לקנית סופרמרקט באזור מצוין בראשל"צ 648847.

● למכירה אולם להתעמלות ולמסיבות פעיל ורווחי בשטח עירוני באזור תל-אביב, + חניון, ת.ד. 2863 תל-אביב.

● למכירה + הכברה משכורה איטלקית + קיוסק + הציה. בבתיים 444364 בלילה הראל.

● למכירה כם מכונות תפירה לקונפקציה סכולה + אפשרות השכרת האולם. 34112.

● להרחבת הוצאת ספרים, עתונים וספרי ילדים דרוש משקיע — (250.000 ל"י). רצוי צעיר ואינטליגנטי. רציניים בלבד יפנו לת.ד. 28056 ת"א.

● ברקוחי חדר ופקידה + טלפון במקום מרכזי בת"א. פרטים — 479184.

● בוגר (28) ערבויות מצויינות. רכב, משרד. שפות: עברית, גרמנית, אנגלית וצרפתית: קשרים ענפים בחו"ל. מעוניין בהצעה. ת. ד. 723 תל-אביב.

● פרטי בוכן להת כסף ב-5.000 ל"י ועד 500.000.— בריבית גבוהה! תמורת ערבות בנקאית — 299904.

מגרשים

● בפתח-תקוה — בהזדמנות גדולה! — 26.000.— ל"י בלבד אחרי פרצלציה! "השקעה" — אלנבי 55 תל-אביב.

● ליד טבריה — יבנאל — 5 דונם — 4.000.— ל"י הדונם — 03-297506.

● בשכ"ח מגרש ריק בפרדס-כץ לחניה ולכל מטרה 286557.

● מגרש ½ דונם בגאות סוקנים בחולון, בכוחר ההזדכות. 798567.

● להשכיר מגרש 3.225 מ"ר באזור התעשיה פתח-תקוה. 613748 781538.

מחסנים

● מיידי בשכ"ח 12 מ"ר כל הגרמות. סוקולוב תל-אביב. 03-241931.

● מחסן בדמ"פ 22 מ"ר בסביבת שנטרי לפנות לתנפלד הירקון 5 מ"ס 445492.

טרקטורים

● למכירה שופלדוזר 955 מודל במצב מצוין לטלפון 03-280795.

ביקוש עבודה

● יצוא יבוא ושיווק בארץ ובחו"ל התכתבות בסהדית אנגלית, צרפתית עברית מפעלים מאושרים, גם כעצמאי. 859054 — יורם מ-2.00.

חקלאות

● מזלג להובלה מיכלים הרמה הידראולית על גלגלים. 946959.

● למכירה תאי מטילות ופיטים קונה 70 כלי שתיה אוטומטי ו-60 קונטים מצביס קינקו 4 קווים 50 מטר. 965510. שולץ — מושב בני צבי.

צילום

● למד כל עבודות צילום פרילנסר קק"ל 26 221479.

שרותים

● ברק ת"א מלטשים ומבריקים מרצפות ובקיון יסודי. 761833.

● פרליט — לא מתחלקים + נקיון בצילה באחריות 912692 — ה.ש.ב.

מכירות

● וילון במצב טוב (עם מסילה וקפיץ, להתעביב לבד) ברוחב 2 מ' (2 חלקים) ובגובה 2.70 מ'. טל. 728886.

● למכירה פריגידר אמקור 11 אוטומטי במצב מצוין טל. 945408.

● זוג כורוני גומי אויר כפר סבא 190 X 75 טלפון 457889.

● מזגן כפואר 4100 1½ חיכוס. 473734 — לא בשבת.

● מבחר רכיבים תמצא בקטלוג הסופרמרקט האלקטרוני ת. ד. 1099 ב"ב.

● בהזדמנות טלויזיה סאבא במצב טוב — 1.200 ל"י. 220211.

● בהזדמנות גדולה לדיראפלייפייר ושני רמקולים 20 ווט "סוני" 252366 .2.500 — טייפ 3.000.—

● ארון בגדים עתיק מגוחה עיר מדת התצים עתיקים אחרים — 751089.

● רדיו פטיפון גרונדיג מכונת כביסה גיגל אלקטרק. 945356.

● למכירה עגלת תאומים. טלפון 730097 ישראה.

● לגגרים בהזדמנות מכבש הידראולי עם חיכום חשמלי. 829829.

● תבונות אוריגינליות בהצירה בבריאה אברהם חודש זה בהוי בחיר. 735312.

● אמפליפייר פרפיצה 25 ווט אחריות לשנה — 1200 ל"י רשי 13 תל-אביב.

● למכירה מקרר, רדיו, רהיטים משומשים טלפון 862612 בערב.

רהיטים

● בהזדמנות למכירה 2 מיטות 80 / 190 ס"מ ושלד ברזל — מסגרת עץ) ושני מזרנים אורטופדיים. טל. 357703.

● ריהוט סלוני + שטיח + טלוויזה במצב כמעט חדש. 250872.

● ספה כפולה וארגז — 500 ל"י טל' 442307 בערב.

● ריהוט לסלון ספה + 2 כורסאות + שולחן. טל' 246867.

● בהזדמנות ספה 2 כורסאות ושולחן במצב טוב 861304.

מקררים

● פרידבן 11 קוב מצוין בהזדמנות 962576 964903.

טלויזיות

● פיליפס הולנדית — 950 ל"י בהזדמנות 201457 מ-17.00 — 20.00.

כלי נגינה

● ב."צליל" ראשל"צ אמני מיצרע צעירים המבינים עיון ארענים ספסנתרים אקורדיונים וגיטרות. ביאליק 10, 949229 אחה"צ.

● פסנתר צימרמן חדש 8,000 ל"י סבולנסקין 7 דירה 1 16—20.

● פסנתר צימרמן, לא כנף, כהה, הרוא"ה 226 רמת-גן.

● אקורדיון "אקסלסיור" איטלקי חדש לגמרי, בהזדמנות טל' — 416886.

תריסים

● התקנת תריסים פלסטיק וזכוכית יצור מבית התרופשה "הדר" טל' 228213, ובערב 757898.

מטבעות ומדליות

● מיכר מטבע בן-גוריון וקונה מטבעות ומדליות כסף. 445442.

סירות

● בהזדמנות כנוע גיונסון 25 כ"ס 40 שעות 477871.

שעורים

● אנגלית מורה אקדמאית מארה"ב מקבלת תלמידים לשיעורים פרטיים. 234026.

● למד לרקוד ב-5 שיעורים אצל סמי קק"ל 26.

● נותן שיעורי עזר באנגלית וחשבון. טלפון 03-412268 בערב.

חוגים

● במוצ"ש מועדון סמי קק"ל 26 מזמינכם לרקוד ולהתחבר.

● קלוב 74. למבוגרים ריקודים בכל מוצ"ש אחשר המלכה 5.

● קורס ליחסי אנוש בחברה, במשפחה ובאהבה בהדרכת פסיכולוגים. טלפון 03)459370).

● קורסים דו חדשיים: 1) ציור (כולל סמן) 2) עבודות זכוכית (ויטראז'ים) — 400 ל"י כל קורס 735312 גבריאלה.

● "צברים" — מתארגן גרעין הפסיכותי / עיוני לצליה ליסית ופיתחת רפיה) כתבו לת. ד. 1291 רהצבת הולדה חיים ובקצרה ותנו.

חיות בית

● למכירה כלבת קולי יפה בת שנה שבועות 476320.

● גורי בוקסר נהדרים מגומרים ותואים המלכה ראשונה. נא להתקשר 03-756733

שידוכים

● פרטי מעונינ/ת באירופאי רציני צברית, נאה, רזוקה 31/170 ת.ד. 61 חולון.

● למעדיפים היי כפר! ל."רעים" קשרים היוקים עם התנועה הקיבוצית המקרבות. הצעות רבות מכל הגילים בכל הארץ. "רעים" ת"א, בן יהודה 58 א', 282932 ; חיפה, ירושלים 16 667348.

● לקיבוצניקים וקיבוצניקים. ב"רעים" הצעות לנישואין מתאימים לכם בכל הארץ. תל-אביב. בן יהודה 58 א' 282932 ; חיפה, ירושלים 16 667348.

● למבוגרים/ות המעונינים/ות בנישואין עם רציניים/ות ובבוסטים/ות הצעות רבות ב."רעים" ת"א 282932, חיפה 667348.

● פרטי 42 מעוניין באשכנזיה לנשואין. ת.ד. 2404 תל-אביב.

● בה הי! התיך לילד הסינעבודה, ללא מספיה בן 29 בוקן להתקשר. בתבי לספח ראלבקי רח' פתח-תקוה 22 נתניה.

● אלמן 3 + 42/175 מנהל עבודה במוסד מעוניין במתאימה ללא ילדים ת. ד. 97 ערד.

● 35 מעוניין להכיר ידידה ת.ד. 7316 רמת-גן.

● פרטי! צעירה 23 אינטליגנטית ובניה, מעוניינת בנאה מאוד. משכיל ואינטליגנטי. ת.ד. 215 רמת-גן.

● ידידים לכולם! תיירים, אקדמאים, פרוטה. אידלסון 20, ת"א טל' 291004.

● פרטי! נחמדה 163/26 מעוניינת בבחור מצוין ומסודר למטרה רצינית. ת.ד. 36131 תל-אביב.

● אקדמאית אירופאית נחמדה + דירה מעוניינת בבתאים בגיל 29—35. למטרה רצינית. ת. ד. פרט"ת 7148 רמת-גן.

● פרטי, עצמאי רווק 30/170 מחפש בחורה למטרה רצינית. נחימה במפגשה טובה עם דירה. ת.ד. 2317 ר"ג.

● הי, בעל ממון מרוצע מעוניין באשה עד גיל 35 אפילו עם ילדים. ת.ד. 11039 ת"א.

● פרטי. רווק 32 הנדסאי אלקטרוניקה. ת.ד. 30955 ת"א.

מסג'ים

● איפה היית כל הזמן!! בלי שאלות. הזכנת 227270 רחוב אמסטרדאם 1, דירה 3 (אחרי סדר פרנקס ארלוזורוב).

● התרפיה הפתח מסביסטית מקבלת באותו פרטי ובאווה ב-9—21, טלפון 298204 רחוב הבוק 6 "מבגין".

● מסג' כהנה והספורט. הרב קוק 13 דירה 5 "טלייס". 56753.

● מסג'סטית לגברים ונשים, אבי גיל 12 ר"ג. "חבבי". 222044.

הלוח החדש בכל דחף

הלוח החדש בכל דחף חיפה והצפון

מכוניות למכירה

● היפרישית 73 בכבב חדש — 12.000 ק"מ. טל' 523967.

● פיאט 124 ספיישאל ש' 1972 37.000 ק"מ, ססס לשנה + רדיו קסטות 42.000 ל"י 532272.

● רנו קופה 15 טי. אס. צהובה. כמעט חדשה. 16.000 ק"מ. — 04-232805.

● פולקסוגן קרמנגיה 1961 מנוע חדש. מצב מצוין. 81074.

● אופל רקורד 1960 מנוע 1967 טלפון 534943.

● היפרשית 1200 שנת 1962 מצב פנטסטי טלפון 253071.

● היפרשית 1200 שנת 1962 מצב פנטסטי טלפון 253071.

● פיג'ו 404 אוטומטית. 1969, למכירה במצב מצויין. 717875.

● לנדרובר מנוד 1954 במצב נסיעה טוב טל' 234486.

● מכונית וספה 400 חסכונית ביותר במצב טוב. 251839.

● פרינץ 1000, 70, יד ראשונה + ססס, 77.500 ק"מ. 18.000 ל"י. 712275.

● פג'ו 504 שנת ייצור 1970 במצב טוב. 224838.

● היפרשית 1300 1974 10.000 ק"מ במצב מצויין טלפון 221654 משעה 00.·.

● אופל ק' סטיישן 1968 + רדיו. 30.000 ל"י. 221776.

● פיני סובארו קופ 1972 14.000 ק"מ. טלפון 254182.

● פג'ו 403 .60 מנוע 70. 50.000 9.500 טל' 85540.

● פולקסוואגן 1600 ואריאנט מסחרי נסוך 1970 יד ראשונה — 04-711436.

● טאונוס 20 1966 אוטומטי מצב מצויין חסכונית 04-251363.

● בהזדמנות טאונוס 1600 אק. אל. בה. 255083 בעבודה 539305 אריק.

● פורד קורטינה 1969 + רדיו 61.000 יד ראשונה 534285.

● אאודי 75. 1971 לרגל נסיעה במצב מצוין 251844.

דירות למכירה

● כוצצת בהשקעה דירה 2 חדרים בבית בשיתוף בקרית אליעזר בה ירצב דייר נוח טלפון 664555, 664575.

● דירה בת 2½ חדרים למכירה ע"י הגן הפרסי טל' 537357.

● בקרית טבעון 3 חדרים (ניתנת להרחבה) 04-932949 065-23484.

● בקריאליה פינתית 3 חדרים ק"ה. פינוי ב-1.3.75 טל' 233003.

● במרכז הכרמל 110 מ"ר בבית במשרד 83321 523315.

● בקרית מוצקין 3 + פ"א ותוספות קיר מקום מרכזי תכנון מצויין 717918.

● בכרמל הצרפתי 3½ חדרים + שיפורים + תוספות + גנה. 536674.

● קרית אתא 117 מ"ר, 4 חדשה 190.000 + תוספות 726677.

● דירת 2½ חדרים + ארונות קיר. דוד רזיאל 32, ונבזורה.

● באחוזה דירת לוקסוס 4½ חדרים, חדשה, כמבנה גדול חדיש. ארונות בכל חדר, חיכום, חניה, כחהן. טלפון 04-243467. שעות 14—22.

● בעבאס 2 + שיפורים, במצב מצויין, נוף, תוך שנה. 528754.

● יורעאליה דירת 3 חדרים טלפון 223325 ימי חול אחרי שעה 17.00 ובשבת כל היום.

● דירת שנים 78 מ"ר, בקרית חיים, 715136 בשעות 4—6 8—12.

● בקרית אתא דירה למכירה 3 חדרים פינסקר 57 729608.

● ברמז 3 חדרים + פינת אוכל + 2 מרפסות ק"א. 234304.

● 3½ חדרים + פינת אוכל קרית אליעזר משופצת טל' 538324.

● בכרמל דירה 5 חדרים מפוארת חדשה. 03-624796.

דירות להשכרה

● להשכיר דירת חדר וחצי גדולה + מטבח ושירותים בנוה-שאנן טל' 324814 לא בשבת.

● להשכרה דירת 2½ חדרים בנוה-שאנן, מול הסטכיון. 223012.

● להשכיר דירת 2½ ליד הטכניון לשנתיים טל' 231388.

● להשכרה דירה בת 2½ חדר בכרמל פרסים 729095.

● דירת 2½ חדרים במוצקין באזור שקט טלפון 710245.

● להשכיר חדר בדירת רווק עדיף לשעות היום בלבד. לפנות טלפון 82572 בין 18.00—19.00.

● דירה מפוארת להשכרה בכרמליה ארונות קיר. 223388 אחה"צ.

● להשכיר 3 בכרמל מרוהטת + טלפון אפשרות לבבת שנים טלפון 87394.

● בדמי מפתח 100 כתר 3 חדרים בקרית אתא 55.000 ל"י. 528824 בעבודה חנה.

● בכרמל צרפתי דירה 3 חדרים להשכרה 524810 — 235366.

● להשכיר דירה 3½ חדרים, בגי"ס 224838.

● באחוזה נהדרת 4 חדרים נוף טלפון 800.— 04-245847.

● באחוזה 3 חדרים ריקה חדשה נוף יפה טלפון 063-88902.

דירות מרוהטות

● בהדר הכרמל, 3 חדרים מרוהטת טלפן לפנות 665622.

● דחוף, 3 מרוהטות טלפון בקרית חיים מזרחית 640360, 729645.

● בנוה שאנן 3 חדרים מרוהטת רח' הגליל 115, 334651.

חדרים מרוהטים

● חדר גדול לסטודנט/ית כניסה נפרדת הל"ה 18 669841.

● להשכיר חדר יפה במרכז אחוזה לסטודנטית טל' 242461.

הצעות עבודה

● דרוש מפעיל מחשב יבמ. קבוע אפשרות עותשות 712258.

● דרושה מטפלת לילדה + עבודות בית חלקיות. לפנות 88685.

● מסגר רתך דרוש. לאי.סי.אס. במפרץ חיפה. טלפון 712660.

● דרושה מטפלת באחוזה לילד אחד כל עבודות בית עם המלצות טל' 720733 עד 15.00. יפה.

● מכון הרצמן ד"ר גוף רח' הרצל 2, מחפש עזרה לא מקצועית לשעות הבוקר.

● דרושה מטפלת ליום שלם תנאים טובים טל' 82070 בערב.

● דרושה אשה לעבודות בית 4 שעות ביום. טלפון 254020 מ-14.00.

● דרושה אשה דתית לבישול ועזרה קלה בבית 245580.

● מאבטחים לעבודה במפעל מעוניינת תנאים טובים. 04-640170 04-661712.

● דרושה מטפלת לשעות הבוקר לילדה 1½ טלפון 80051.

● דרושה אסיסטנטית מנוסה לרופא שיניים במשרה מלאה. טל' 521373.

ביקוש עבודה

● מעוניינת לקבל הדפסות עבריות. ביצוע מעולה. 661313 עד 14.00 לאורית. 241371 אחה"צ.

וילות ובתים

● בגבעת דאונס, 5 חדרים נוף מרהיב, שכלולים רבים. המחיר — 420.000. טלפון 04-253320.

● קוטג'ים דו-משפחתיים בבנית סטנדרס בבה דניה א' רח' אשי לה 93—43. פרטים טל' 86351 254227/6.

קבלני בנין

● במת שאנן דירות 4 חדרים כניסה 14 חדש. 664858 234225.

● במרכז קרית חיים מהר דירות שלושה חדרים (שלב גמר) — 720235.

מבני תעשיה

● במפרץ למכירה אולם 170 מ"ר עם גג בטון 251173 אחה"צ.

● נגנבה קמסטה אדומה מפ' — 860—717. המוצא הישר יבוא על שכרו. כל השיקים צהיר במצבית בטלים ומבוטלים. טלפון 664597 234572.

עסקים

● לעסק העוסק בשיווק ויבוא דרוש שותף פעיל עם השקעה גדולה. נא לציין עבור משקיע. לפנות לת.ד. 1694 חיפה.

מכירות

● למכירה, סטרכת סטריאו ומכשירי חשמל שונים לבית, ביום ששי ושבת. טלפון 510359.

● ברק חצי אוטומטית כמעט חדשה במצב מצויין. 668912.

● תנור אפיה ביגול "פירוסיר" כמעט חדש, גג, חשמל גריל. — 1.000 ל"י. טלפון 242403.

● רוויס עתיק סיגונו, חדר שינה, פריגידר גבול אלקטריק, דיפאר, בהזדמנות. 253124.

● משק חקלאי בבית לחם הגלילית + סוס רכובה למכירה. טלפון 712391.

מקררים

● למכירה למקרר אמקור 9מ' במצב טוב. — 750 ל"י טל' 254785.

● אמקור 9מ' במצב מצויין בג 3 חצי אוטומטי. 522109.

מכונות כביסה

● מכונת כביסה פריסון אוטומטית 700 לירות. טלפון 255430.

● בהזדמנות קנרי אבגרת — 600. בגלל העברת דירה. 04-80414.

[illegible]

● בהזדמנות גוד גריל למכירה מ-4—6 אחה"צ. 658039.

הלוח החדש בכל דחף ירושלים והדרום

מכוניות למכירה

● אסקורט 70, 1100, 2 דלתות, 71.000 ק"מ. 523680.

● פיג'ו 404 1965 מצב יוצא, מנוע 1974. טל. 228851.

● אופל קדט 1971, יד ראשונה, במצב מצוין. 225523.

● אודי 80 אל. 1974, חדשה, 222666, ביום א', מ-8.00—18.00.

● סוסיתא סטיישן 1966 מנוע מורה, אוברול, מצויינת. 64323.

● ב.מ.וו. 1800 אוטומטית 1971 מצוינת. 85.000 ק"מ 528169.

● קדט 1972, אוטומטית, מצב מצויין. 41.000 ל"י. 36621—02.

● פיאט 850, 1968, 70.000 ק"מ. יד ראשונה. 62880.

● פרינץ 4, 1968, צבע, צמיגים, ריפוד חדש. מצוינת. 415806, 233479.

● קונטסה 1300/67 במצב מצויין — ססס. במחיר מיוחד. טלפון 02—30396.

● אסקורט 70 71.000 ק"מ 1100/2 עם רדיו וססס לשנה. 26,000 לירות. 523680.

● סיטרואן פורד, סטיישן, 1963 8.500 ל"י. 416892 בערב.

דירות למכירה

● למכירה בהזדמנות 3½, 4½, 3½. טלפון 523338.

● בתלפיות, 2½ חדרים, לבני קוהם — טל' 532887, 221769.

● בקרית-יובל, בהזדמנות, 3 חדרים + חדר ארונות, מרפסות, נוף, אפשרות בניה. 412553.

● ברחוב כורזאל, 3 חדשה, יפה ומטופחת — הסקה — 280.000.— 536047.

● בהזדמנות! 3 + פ"א, שכלולים, חדשה, ברוב השכלולים. 229923.

● בשכונה 3 — 3 + מעלית והסקה, חדשה, מיידי, בנין דולנסטיין. 254484.

● דירות למכירה 3½, 4½, 3½. טלפון 5233338.

● ברמת אשכול, 4½ חדרים, הסקה, מיידי. 04—235758.

● בליבקין 2 חדרים גדולים — הול, ארונות קיר. 223930.

● קרית-יובל 3 כרוחות ק.ד. בשלבתא גבוהה. קרית-ענבים 3 כסודרה ק.א. בהזדמנות. "ביסקי הבוך ברנד' 23. טלפון 238358.

● מיידי!!! בתלפיה 3 מרוחות + תוספות. כל הקודם זוכה. "גיבוקיה 228258.

דירות להשכרה

● בדמ"פ בהזדמנות בביתר-ים, לדתיים, 2 חדרים. — 85.000. טל. 535792.

● בגילה — 3 חדרים + הסקה ריהוט חלקי. בערב — 527406.

● בשכ"ח, בקרית-משה — 2 חדרים, ריקה, לשומרי שבת. טל. 524886.

● דירה 2 2 חדרים ונוחיות. 284627 מ-8.00—9.00 ומ-15.00—17.00, ובערב.

● בקטמון הישנה דירת 3 חדרים — סלון, הסקה. 225236.

● בקרית-מנחם, 3 חדרים + ארונות. — 600 לירות, ריקה. טל. 412496.

● דחוף! במסחדריה — בית מובי + גינה — 2 שותפים ל-3 מרוהטים (200.—). 840577—03, מ-18.00.

● בשמואל הנביא דירת 3 חדרים, ריקה, הסקה. 271412 — 286975.

● קרית-משה, 4½ חדרים (ריק), הסקה, לתקופה ארוכה. טל. 285546.

● בקטמון דירת 2 ריקה. 425 מיידי! לפנות 68749.

דירות מרוהטות

● בקרית שמואל דירת 3 חדרים לשנה וחל מבוץ 1975. טלפון 34705 אחה"צ.

● בשיכון-רוזוולט 3 חדרים מרוהטים בשלמות + טלפון + הסקה. 61486.

● בקרית-יובל 3½ חדרים, + טלפון הסקה. 419370 גם לסטודנטים.

● דירת 3 מרוהטת + הסקה + טלפון, ברזיאל, מ-9.00 535530.

● בקרית מנחם, 3 חדרים + הסקה וטלפון. בתחם. קוכפלס. טל. 533775 419019.

● בתלפיות (ע"י כלבן "רמה") — 4 מרוהטים + חניה, טלפון + הסקה. — 1.000, 227080.

● דירה מודרנית שלושה חדרים בנהרייה, ריהוט חדש, להשכיר כולה / חלקית. 285921.

● ברכת-אבבה — שותף/ה לדירה הבודה, מרוהטת + טלפון הסקה. 280532.

וילות ובתים

● למכירה: קוטג' 8 חדרים, רמת אשכול, הסקה, טלפון, 282123.

הצעות עבודה

● לטיפול בילד ולמשק בית, בי תלפיות. להתקשר בערב 362165.

● דרושה מטפלת ל-4 שעות בקרית יובל. 410455 אחה"צ — 233171/34.

● בבית-גן דרושה מטפלת לשני תינוקות ל-8 שעות ביום. טל. 535089.

● דרושה אשה לניהול משק בית, 5 ימים בשבוע. טלפון 68592.

ביקוש עבודה

● מטפלת מנוסה מקבלת ילדים לטיפול בביתה בגונן. 68201.

● 2 כתבניות משלות בעברית, מעוניינות לקבל עבודות. טל. 536048.

מכירות

● בהזדמנות, תנור וכיריים, כמחיר הישן. — 750 ל"י. 527253.

● ארון ילדים פורמיקה ושידה במצב מצויין. טלפון 415607.

● בהזדמנות, תנור גז, אפיה וגריל, 4 להבות. 233639.

● תנור גז והספה, אמקור, מצב מצויין. 528169.

● מקרר 8 קוב, ספה כפולה, 2 כורסאות. 228309.

אופנועים וקטנועים

● למברטה 1965, 2 כ"ס, שמורה היטב. טלפון 62897.

אולמות

● אלמניה תעשיה עד 500 מ"ר. כניסה מיידית. 228856.

חנויות

● חנות — 60 מ"ר, בלב מרכז מחנה-יהודה, בדמ"פ. 233650.

● להשכרה חנות גדולה עם מרתף ליד הדוידקה. בתנאים נוחים. טלפון 528777 או 222682.

מחסנים

● להשכיר מחסן 7 מ"ר בבית-גן. 531747.

טלויזיות

● בהזדמנות טלויזיה "טלפונקן" חדשה + אחריות. 526835 בין 14.00—20.00.

עסקים

● בהזדמנות! למכירה זכות הפיקה, כנון + מכונות עם ברוך דתיים. 262679.

משרדים

● להשכרה דירה 3 מרוהטת, מתאימה למשרד. אוסישקין 14. טל. 68562.

● בשכ"ח, בלב ירושלים — צובעת חדרי משרד, טל. 02-289737.

● בדמ"פ — 4 חדרים בחזית, בבכר ציון. — 430.000. טלפון 227555 30895.

● להשכרה דירת 3, מרוהטת, מתאימה למשרד. אוסישקין 14. 68562.

צילום

● בהזדמנות! מצלמת ריש"ר אל.אמ. כבלמה "סיקורט" (ברנוית). 02—526512.

כלי נגינה

● למכירה פסנתר משומש במצב מצויין. טל. 02-225860 בערב.

רהיטים

● ארון סיפולים לתינוק, מזרעי קה. 330 ל"י. טל. 535654.

מקררים

● מקרר אמקור 10 מנוע חדש במצב מצויין. 234898.

● מקרר פרידמן 9 קוב במצב מצויין. טלפון 262414.

שידוכים

● ארופאי, הגענה נאה, מבוססת, 43/170, מעוניין בנאה, אלמנה או רווקה. ת.ד. פרטי 5225 ירושלים.

● "קשרים" הוגים לשבוקוח בדעות שונות ולכל הגילים, אשתר תוכל/י למצוא את בן/ת זוג לעתיד. ת.ד. 13128 ירושלים.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.42 — סדרת טבע — „הציפורים באיי פרו".
20.00 — מורשה — „בשתוף — נשים משוחחות על מצבה היהדות בציבור ועל אופטימיות יהודית".
21.00 — קולומבו — „הוצאה לאור או להורג", עם פיטר פאלק בתפקיד הראשי.

רדיו

18.05 — „אליף ומוראי" — הצגת ח"ן ראשית. אליש רוה דיסקל, בשיתוף עם חיילות על של תכנית בצה"ל בארבעה חד־שים, על הקריירה של החיילות, על הכשרת חיילות לתפקידים נוספים ועל דמותה של החיילת בשנות ה־70. מנחה: רפאל בשן (גלי צה"ל).
21.05 — „זה קרוב ללבי" — אורח התכנית הוא אורי אבנרי בנושא: בעלי חיים (ב').

קולנוע

ירושלים

„מרגליבי" (חן) — פארסה על מרגלים — לא מעט שדופה ישקר־פה. כפורה בבחינה דראמאטית רצינית. אך קיימת בזכות כמה סצינות נהדרות ושילוב המאומן ומשוכן היטב של הצמד גולד סאדרלנד.

„אמריקן גראפיטי" (סרן) — לילה אחד בשנת 1962, כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטאלגי־אירוני בלום וקר. מעניין מאוד ובנוי על „אנדרסטייטמנט". שנראה כנופל בין תקופות ותגמיות. אך שותף אותך לפעות באמנות מרכבת והיצועים.

„גודי" (אינון) — סרט־מתח מרתק מאוד וחיצוני לחלוטין, שיש להימנע בו מכל שאלות — לא רק מעמיקות, אלא גם מרחיבות את הנושא — כמו, למשל, בעיות ה־אפארטהייד הדרום־אפריקאי ה„קופצות" מעצמן. עם זאת — מי שמסוגל להתבדר ללא כל משמעות, כמו ילד בן 12 — בבקשה.

„הלילה האמריקאי" (ירושלים) — סרטו הפיוטי המרהיב־מתוק הנפלא של טריפו על מקצועו — שהוא יצירה. אולי קצת ממוקד יותר על המיזה בעולם מיוחד. אבל יש בו קסם ורגנות והתלהבות וכל ה„שאמפאניה" הנהדרת הזו.

„אהאבט" (רון) — בילי ווילדר אינו נכבה. גם בימים אלה, הוא מגיר מבריק. אספרי מהודר, דקות של בדיחה. הוליבוד בתחותה. „הרנקה" (אליבא דווילדר) ביטי הסרט הצינו. הציניקן הוותיק מד־מר על סגנונו ועל חלקו. תודה לאל.

„הצמדיי" (אורנה) — סרט־גנגסטרים אישלקי קטן, חסר־יומרות. משעשע מאוד ובלתי־מחייב.

„עקבות והרישות" (ממרה) — ברגמן מנתח את הבדידות. התגובות, החלוכות והסיטים בתוך מציאות פאסטוראליה עשירה ויבצל המוות וכל המשתמע ממנו.

תל־אביב

„אכפים לוהטים" (אורדו) — הומור יהודי מאוד. מוגזם מאוד, גס מאוד. פאראדוקסלי ביסודו — ובסופו של דבר, גם אם משעשע לפרקים בלבד — ראוי להתכבד.

„מגרש השדים" (אבנר) — אינו כמליץ על הסרט מתוך שני היבטים. הוא סרט־אימים בעולה (למי שאוהב זאת), מבוצע היטב, שיש בו מרכיבים קוליזים רבים. כסרט בעל משמעות הוא לא רק פשרני, אלא גם מגוחך, ממש מעורר צחוק. ראייתו הובעת עצבים כאיכבים וגבירה בפני הה־פעות כגביליה.

„מאאה מוהת" (הקל, פוני־רמי) — סרט־מתח חברתי מרתק. המבאר ליבירה. הנוקם את מות אשתו בידי הבריונים. נקמה שנהיית לא רק תכלית חייו, אלא גם מקור הרוה רעולות. ניתוח סוציו־פסיכולוגי של המבנה „במצור" ובני־צדע יעיל אין בהם בדי לחסל כימוד מלאכותי מאוד ושמור לגבי עומק ומשמעות הבציה החבורה.

„קאזאבלאנקה" (סינמה 1) — הוליבוד בהפארתה משנות הארבעים — סרט עשוי היטב, על פי כל הקריטריונים הטובים של „עבודת־אולפן". בוצר בסהרי שהוא „יצירה בזעיר־אנפין". סרט נוסטאלגי ומלבב — כשבו עם האמפרי בוגארט ואינגריד ברגמן.

„השפעת קרני־גאמה על צפורני התחנונים" (פריז) — דראמה פסיכולוגית חזקה ואפלה על בציה מקום בחיים ובחברה, על חינוך ילדים, על תקוה ואשליה בתוך הזוהמה היומיומית. ברם דק ומשכנע עם הופעה נדירה של ג'ואן וודווארד.

„המשחק בירוחים" (מאיר) — דרישית מרתק ומצליח בין לוצה לבין קרבה. כשהתפקידים מכתיבים על פי „פארסיאירה". סרט שמון ואינטלקטואלי, שיש בו השלכות חברתיות חשובות וביצוע בלתי רגיל של לורנס אוליביה. כשמייקל קיין מצליח שלא להוגרה, אלא לשמור על אישיותו.

„אמריקן גראפיטי" (גת) — ראה „עדן" ירושלים.

„גודי" (הדר) — ראה „ארנה" ירושלים.

חיפה

„איזאמבי" (חן) — ראה „רון" ירושלים.

ברידג'

השוואה בין סיכויים

מאת רחל מסלון

המשחק הבא נלקח מתחרות של אלופים שהתקיימה בדובויל. הזוג הצרפתי הנודע ג'אייז־טרל הגיע לחוזה המיזבי של 7 דיאמונד לאחר הכרזה בת ארבעה סיבובים. אם ההגנה אינה יוצאת בשליטים יכול הכרוז להשלים את החוזה בלי כל בעיות. אולם השחקן האיטלקי שישב במערב מצא את הקריאה היחידה שמכשילה את החוזה וטרל נכשל בביצוע הסלאם הגדול. לאחר ניתוח מדוקדק של יד זו אפשר לראות שאילו בחר הכרוז בקו משחק אשר סיכוייו גדולים יותר, היה מצליח להשלים את החוזה.

	♠ 8 ♥ A K 5 ♦ Q J 9 2 ♣ K 10 9 4 2	
♠ 10 9 4 ♥ J 10 7 4 ♦ 5 3 ♣ 8 6	צפ מז מע דר	♠ K J 2 ♥ Q 9 6 ♦ 8 6 4 ♣ Q 7 5 4
	♠ A Q 7 6 5 3 ♥ 8 ♦ A K 10 7 ♣ A J	

אם מערב אינו יוצא בשליטים יכול הכרוז להשיג 13 לקיחות על ידי חיתוך ושתי לקיחות בקלאב. כאמור מערב יצא בשליטים וטרל שיחק כדלקמן: הוא זכה ב־7 דיאמונד בידו ומשך את האלוף ואת המלך קלאב. בהמשך שיחק קלאב מהדומם וחתך אותו עם האלוף סליט. היות והקלאב לא היו מחולקים 3:3 היה זקוק לחיתוך נוסף של קלאב כדי להגבית אותם. לכן עבר לדומם עם המלך דיאמונד וחתך קלאב נוסף. בצורת האלוף הארט עבר שוב לדומם ומשך שליטים. כדי להיפטר מהארט מפסיד היה עליו לנסות עקיפה בספייד, אולם זו נכשלה. מה היו סיכוייו של הכרוז לזכות במשחק?

א) מלכה בודדת בקלאב.
ב) מלכה שניה בקלאב.
ג) הלוקה מאוזנת בקלאב על 3:3.
ד) מלך ספייד במזרח.

הכרוז יכול היה לשפר את קו משחקו באופן ניכר אם היה מנצל את האפשרות להגביה גם את סידרת הספייד.

לאחר שזכה ב־7 דיאמונד בידו על הכרוז לשחק את האלוף ספייד ולחתוך ספייד. אם המלך שני, אין לכרוז יותר בעיות. אם המלך ספייד אינו נופל עליו לשחק את המלך קלאב ואת האלוף קלאב. אם המלכה קלאב שניה החוזה מובטח. אולם אם המלכה קלאב אינה נופלת הכרוז ישחק ספייד נוסף ויחתוך אותו. אם הספייד מחולקים 3:3 יותר הלקיחות בטוחות. אם הספייד אינם מחולקים, יחתוך הכרוז קלאב בידו. המשחק יבוצע אז אם הקלאב מחולקים 3:3 והדיאמונד 3:2.

ברור שתכנון זה מגדיל את סיכויי של הכרוז היות והוא מנצל שתי אפשרויות להגבהת שני צבעים במקום לנסות להגביה צבע אחד. נכון הדבר שעל־יד השולחן (משחק זה הוקרן על מסך הברידג'ראמה) ובזמן הקצר יחסית העומד לרשות הכרוז קשה לתת את כל קוי המשחק השונים ולבחור בסביר ביותר.

קולנוע

נאמנות הסרת־השראה

מאת זאב רב־נוף

(„סידהארתא"; תכלת, ת"א)

בשדה הפרוזה הגרמנית מיצג את הסופר הרמאן הסה (1877—1962) לא אחת, מבחינת דקות הסגנון ועמקות המחשבה, לתומאס מאן ולקאפקה. הסה היה גם הוגה דעות, משורר, כותב מסות ודפבות, אגדות וסיפורים קצרים. הגרמני הבא שברח מהמוסכנית „ירבית השכלה פורמאלית", התיישב ב־1912 בשווייצריה (כדי לא להיות בפורע איבית בשום סכסוכים פוליטיים) והשפעתו העדיה על דור קוראי הגרמנית היתה רבה. להכרה כלל־עולמית זכתה יצירתו רק אחרי מלחמת העולם השניה, תחילה כאשר זכה בפרס נובל לספרות ב־1946 ואחר כך משהורגבו יצירותיו בהמון והיו לפופולאריות כליכך עד שהתופעה הוגדרה כ„שגעון הסה" בקרב האינטלקטואלים האמריקאיים.

הדיה של גישה זו משתקפים בסרטו של קונראד רוקס „סידהארתא" (ארה"ב, 1972), שהוצג בוונציה לפני שנתיים. הסרט הנחיל אכזבה קשה הן לחסידי הסה והן לאלה שציפו גבנים עצם. אלה שלא הכירו את הסופר הנודע נאבקו בבורותם אחרי שראו את הסרט. ואם נדמה להם שקיבלו מתנגמה על יצירתו מתוך סרטו של רוקס, אינם אלא טועים.

הבמאי, בציר עשיר וחבימנג, שהיה משורר ותלמידו של לי סטראסברג, ניהל אורח־חיים פראבאזי, שנתן לו ביטוי בסרטו הראשון „צ'אפאקה", מתוך תיאור דרך לנירוונה, לשלוות־נפשו העילאית. הגיע אל הסה. את מבוקשו מצא דווקא באחד מספריו „סידהארתא". ספר שהסה עצמו התייחס אליו כאל מלאכה נסיונית, רחוקה משלמות רעיונית וספרותית. „סידהארתא" (1922) היה פרי התעניינותו של הסופר בסוציו־פסיכולוגיה ובתיאולוגיה של הודו (הסה היה בנו של כומר ואף למד תיאולוגיה עד שהתמרד) והוא נכתב בעקבות מסע לשם ב־1911.

את התסריט לסרט זה כתב רוקס עצמו. הנושא הוא — חיפושים אחר החלום הגדול. סידהארתא, בן למשפחה אמידה של בראהמינים בהודו העתיקה, מחליט לחפש דרך חיים אחרת. הוא מצטרף יחד עם ידידו גובינדה אל כת „הנודרים הקדושים", המתקיימים מן היד אל הפה. תחילה לומדים השניים אצל אדם קדוש, שהוא בודהא עצמו. אלא שלספקותיו של סידהארתא אין תשובה ופתרון. הוא נוטש את המורה הקדוש, מגיע אל העיר, מנסה להשתלט על חונה המפוארת קאמאלה, ובשאינו מצליח בכך נהיה בתוך זמן קצר לעשיר ולמכובד מכל, כי במוחו המבריק אין לו מתחרה בעולם המסחר. קאמאלה המוקסמת נופלת לזרועותיו. אולם גם האשה היפהפיה, גם הממון והכבוד וגם הבן שנולד לו אין בכוחם לשים קץ לאי־השקט, לאי־שביעת הרצון המכרסמים בקרבו. ושוב הוא בורח אל חיי התנזרות ונדודים, עד שיום אחד הוא פוגש איש־מעבורת קשיש, העובר על הנהר. הוא מוקסם מחכמתו ובעיקר מפילוסופיית החיים שלו, שכולה שלוה ושביעות־רצון. סידהארתא הופך לעוזרו, וברבות הימים ליורשו. אחרי שנים רבות פוגש בו גובינדה, ידידו מימי הנעורים, והוא מבין כי סידהארתא מצא את אשר חיפש, מצא את סוד החיים המאושרים.

הרמן הסה

רוקס מתייחס אל המקור לא רק כתלמיד חכם המוקסם מתורת רבו (סידהארתא דוחה את מורו מבליט וחיפש לו דרך בעצמו, במקומות בלתי צפויים; רוקס אינו תופס את העקרון הזה) אלא כמי שאוהב את כוחותבת שלו והיה לתוכי. אולי בגלל התאבנות זו, ואולי מתוך חוסר נסיון קולנועי משלו, הפך הוא את „סידהארתא" לספור ארוך וחדגוני, שטוח ונטול השראה (מי יאמין כי אורכו 94 דקות בלבד?). דווקא מתוך הרצון להיות נאמן „ללא סטיה" למקור, הוא מסלף את כל המובות הטובות שאולי היו לו.

חבל שהסרט הופק עשר שנים אחרי מותו של הסה; אילו היה נעשה בעודו בחיים, אולי יכול היה הסופר עצמו לתרום את התרומה הציניה־ספרותית (לא פילמאית. כאן הכישלון הוא כולו של רוקס) לסיפוריים שמתחייבים מן המציאות, כשבאים להמחיש על הבד חיפושים והוויים ובלה' בעדבעים מלפני 50 שנה.

הסרט, שצולם בהודו, כשלצת של הבמאי צלמו הקבוע של אינגמאר ברגמן סוון ניקוויסט, צולם באהבה והוא לופע יפה. השחקנים אינם „תחליפים" מערביים, אלא הודיים, בעלי הבעה מקורית (בראשם שאשי קאפור וסימי גארואל), אך זה פיצוי בזובג.

התוצר הסופי אין בו לא להט של שכנוע, לא רוח של חיפוש ולא שלווה של פתרון. יש בו רק מאמץ מרסים מאוד וכן מאה, שהוליד משהו שהוא הגרוע מכל מה שאפשר לזכור על הצגת דברי הגי דעות, ובכללם הסה — ערקות.

מועצה אזורית עמק חפר

מכרז 74/25

מוזמנות בזה הצעות לסלילת כבישים פנימיים במושב עולש באורך 5 ק"מ בערך (לאחר שמכרז מס' 74/19 בוטל).

פרטים נוספים אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה בכל יום חול בין השעות 08.00—13.00 במשרדי המועצה האזורית בכפר ויתקין.

רשאים להשתתף במכרז רק קבלנים הרשומים לנשוא המכרז ב„פנקס הקבלנים" לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט 1969, ועל המציע לצרף להצעתו העתק תעודת רישום כזאת, לפיה הוא רשאי לבצע עבודות בהיקף הכספי של הצעתו.

את הצעת המחירים יש להגיש על טופס אשר אפשר לקבלו אצל מזכיר המועצה בשעות העבודה, יחד עם תכניות העבודה ופרטי תנאי התשלום. מחיר תשלום — 200 ל"י אשר לא יוחזר. ולשלוח בדאר רשום ב„מעטפת הצעה" שתסופק על ידי המועצה אל כתובתה על מנת שתגיע אל תעודתה לא יאוחר מיום ראשון 8.12.74 שעה 12.00 בצהריים.

המשכורות והנסיון של המציע יובאו בחשבון על בסיס מסירת העבודה. ואין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא, והיא שומרת לעצמה את הזכות לחלק את העבודה בין הקבלנים כראות עיניה.

ת. בן־צבי
ראש המועצה

כפר ויתקין, 26.11.74

מחפש עובד? עיין בלוח החודש דרושים

מועצה אזורית הדר־השרון תל־מונד

מכרז מספר 4/74

המועצה האזורית הדר השרון מודיעה בזה על הארכת המכרז הזה ומבקשת בזה הצעות מחירים מקבלנים מורשים אך ורק לסלילת כבישים פנימיים בבנין שריה.

פרטי המכרז ותנאיו, סיכות התווה ושפטי המחירים, אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה, בכל יום בשעה 08.00 ועד 12.30, תמורת סך של 150.— ל"י אשר לא יוחזרו.

על מגיש ההצעה: —

א. להגיש הצעת מחירים בהתאם לתנאי המכרז וכל שנוי בהם עלול לגרום לביטול הצעתו.

ב. לצרף להצעתו שיק בנקאי או ערבות בנקאית לפקודת המועצה בשיעור 5 אחוזים מגובה הצעתו לתקופה של ששה חדשים, אחרת לא תובא הצעתו לדיון בפני ועדת המכרזים.

ג. לצרף להצעתו אישור מהאיגוד — שהוא קבלן מורשה בכל 500,000.— ל"י.

ד. בכל מקרה של טעות; מחיר היחידה מחייב ולא הסכום הסופי.

העבודה תבוצע תוך התקופה כמוגבלת כפי אשר תקבע ע"י המהנדס / המפקח, וכל איחור בבצירת העבודה הגורר אחריה תשלום פיצויים כנקוב בחוזה.

תנאי התשלום:

א. 60—70 אחוז מכל חשבון חלקי שיוגש תוך חודש לאחר בדיקתו ואישורו ע"י המהנדס / המפקח.

ב. 30—40 אחוז הנותרים, תוך חצי שנה מיום מסירת העבודה כולה, קבלתה ואישורה ע"י המהנדס / המפקח.

את ההצעות בצירוף הערבות הנדרשות בלבד יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדו של מזכיר המועצה עד יום 10.12.74 בצהרים ולא יאוחר או לשלוח בדואר במעטפה סגורה שתשא ותאמת הדואר של אותו תאריך, ואילו את המעטפות חתומות ע"י המציע יש למסור למזכיר המועצה באותו מועד.

אין המועצה מתחייבת לקבל הצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
צבי הרות
יו"ר המועצה האזורית

הלוח החודש דבר

הודעות לציבור

חוק ההגבלים העסקיים תשי"ט — 1959
הודעה על רישום הסדר כובל

בהתאם לסעיף 23 לחוק ההגבלים העסקיים, תשי"ט — 1959 אני מודיע שנרשם הסדר כובל שצדדים לו עסקי האגודות השיתופיות „המשביר לצרכן" הנוגע לאופן קניית הסחורות, קביעת מחירים וקבלת שירותים שונים.

הצדדים להסדר הם:

1. המשביר לצרכן — ברכה, אגודה שיתופית מרכזית בע"מ, תל־אביב, שלמה 58.
2. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית בתל־אביב בע"מ, תל־אביב.
3. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית בחיפה בע"מ, הנביאים 27, חיפה.
4. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית בירושלים בע"מ, המלך ג'ורג' 16, ים.
5. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית באשקלון — באר־שבע בע"מ, באר־שבע.
6. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית בנתניה בע"מ, הנשיא ויצמן 23, נתניה.
7. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית בחדרה בע"מ, הנשיא ויצמן חדרה.
8. המשביר לצרכן, אגודה שיתופית בקרית שמונה בע"מ, הי כרמו קמפור, קרית שמונה.
9. חברת העובדים העבריים השיתופית הכללית בארץ ישראל בע"מ, ארלוזורוב, ת"א.

ההסדר האמור פתוח לעיון הציבור במשרד הממונה על ההגבלים העסקיים, בנין כלל, ירושלים, חדר מס' 42.

מ. הורוביץ, עו"ד
הממונה על ההגבלים עסקיים
י' בכסלו תשל"ה
24 בנובמבר 1974

(1) ס"ח 286 תשי"ט, עמ' 152.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנה בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה בנין ערים מקומית אשדוד בקשה לבתן שמוש חריג מתכניה בפורסת כפי ד/455 (1150 א').

מהות הבקשה: בשמוש חריג תמשוררים לפי התכנית הגיל בחלקה א/3 גוש 2076 רח' רוגוזין.

כל מעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מבנין המוקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך 15 יום מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

אינג' צ. צירקר
יו"ר הועדה המקומית

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ה. פ. 74/ 352

בענין עזבון המנוחה פרל דוחר בעלת ת. ז. 6784472 שנפטרה ביום 22.10.71 בתל־אביב.

המבקשת שירה קסל ת.ז. 11693 כשדרות הרצל 44 ירושלים ב־אמצעות ב"כ עו"ד ב. יפת מרחוב עזרת ישראל 17 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו קיום צוואה של המנוחה פרל דוחר מיום 1.7.69. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בנכסי המנוחה הנ"ל, ורוצה להתנגד למתן הצו הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו קיום צוואתה של המנוחה פרל דוחר הנ"ל. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דב איתן, שופט
יושב בית המשפט המחוזי

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

הכרטיסים להיום בכל הסניפים

ת"א: 28.11 ● 7.12 ● 12.12
דון פסקואלה ● דוניצטי

ת"א: 26.11 ● 30.11
9.12 ● 14.12 ● 16.12
23.12 ● 25.12 ● 29.12
ירושלים: 3.12 ● חיפה: 5.12
הרוזנת מריצה ● קלמן

15.12 ● ריגולטו ● ורדי

17.12 ● לה טראוויאטה ● ורדי

31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75
ערב גאלה

הצגות בירושלים
21.12 ● 24.12 ● 28.12
כרמן ● ביזה

ת"א 8.12
נשואי פיגרו
באנו בוצרט

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

בתי־מרקחת

בירושלים

מאיר, רח' יפו 44, טל' 233592. אל סוין, רח' חאן אלזית, טל' 282040.

בחיפה

צבאות, צבאות 59, 528855.

ברמת־גן

הכגן, דבתבינג, רחוב ביאליק 30.

בבני ברק

שפירא, רבי עקיבא 80, בני ברק.

בחולון

אסיאה, רח' סוקולוב 4.

בבת ים

הופמן, בת ים, רח' דניאל 4.

בפתח תקוה

בריאות, חובבי ציון 13.

בנתניה

גבע.

הרצליה, כפר שמריהו

„כפר ריבליק", הרצליה פיתוח, רח' ויצגם 142, (ל' מלון שרון).

מוזיאון תל־אביב

שד' שאול המלך 27

הערב (26.11.74) בשעה 7

תיפתח התערוכה
בעקבות העת העתיקה

ציור שני מדשלה מתנג רציצע באשה בר אל מורם הקיצו

דברי פתיחה:

מ"ר יצחק ארצי — בימ ראש עירית תל־אביב־יפו

התערוכה תיפתח לקהל הרחב מחר, יום ד', 27.11.74.

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית
מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

מתקיימות ערב ערב, מליל שבת ותג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ"ש עד 11).

1. מרפאת התקוה ב' רחוב זיו פינת רח' ברגר טלפון 31132 — לחברים מסניפי: התקוה א' רבי נסקה וכפר שלם.
2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת ורשה מספר 12—10, טלפון 478095 — בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה. לחברים מסניפי הדר יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת חייל, תל ברוך ובן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים הללו.
3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת לוינסקי טל. 33483 — לחברים מסניפי: נוה שאנן, ושיינסון ופלוסקין.
4. מרפאת קטוביץ, רחוב ועידת קטוביץ 36 פינת יהודה המכבי טל. 444494 — לחברים מסניפי: קטוביץ, רבינוביץ ורמת אביב.
5. מרפאת תל גורדון, רחוב דב הוז 1 טל. 243233 — לחברים מסניפי: תל גורדון, אליהורי, בארי, אחרונים, גלביק, הגמל ורפעטים.
6. מרפאת קרית שלום רחוב דיזנבסקי 12, טלפון 822715 — לחברים מסניפי: קרית שלום וקרית שלום (שמן צבא קבע).

ב. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גלבויץ	טל' — 242870
התקוה א'	טל' — 32579
ופינגסון	טל' — 838180
הדר יוסף	טל' — 478095
יד־אליהו	טל' — 34278
יונה הנביא	טל' — 55979
כפר שלם	טל' — 31546
מגולברג	טל' — 614467
נוה שאנן	טל' — 33483
קרית שלום	טל' — 822715
קטוביץ	טל' — 444494
רמת אביב	טל' — 412294
רמת חייל	טל' — 471162
תל גורדון	טל' — 243233

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימות תורנויות במבנן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טל. 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל הגיפי המהוה, מרפאה בני דלברג, רח' אלנבי 75, טל' 614467.

א. רופאי א.א. וגרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.
ב. רופא כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

3. תורנות מעבדה — לכל סניפי המחוז במרפאת זבני הות, רח' זבנהוף 34, טלפון 284242, בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחה"צ.

בית מרקחת במרפאת מגי דלברג, רח' אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה:
בית מרקחת מזרחית, רח' אלנבי 75, פתוח בי־מי א—ה משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

ג. בית מרקחת במרפאת זבני הות, רח' זבנהוף 42, טלפון 289221, בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ ובמרפאת מגולברג רח' אלנבי 75, טל. 614467, בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ.

ד. עבודת, במרפאת זבנהוף רח' זבנהוף 34, בין 5—6 אחה"צ.

הערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד 7.00 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במד"א רח' מזא"ה 13, טל. 101.

ב. החברים מסניפי: אילון, יד־אליהו, רמת חן, עממי ג', רמת ישראל, מגולברג, בר און, אליפנט, שבזי, יונה הנביא, ומונטיפיורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו לבגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טל. 101.

ב. תורנויות ערב שבת

בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במבנן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

„רפואפון"

שירות מידע על תורנויות רופאים, בתי־מרקחת, מעבדות, בתי־חולים ותורנויות לילה לחברי קופ"ח במחוז תל־אביב.

דן, יפו טל. 229777, פועל בכל ימות השבוע מ־8.00 עד 22.00 בלילה ובימי ו' מ־8.00 בבוקר עד 17.00 בערב.

מפקדת ראש הג"א

ביום רביעי 27 בנובמבר ייערך

תרגיל הג"א במרחב שטח השיפוט של טבעון

בתרגיל יופעלו צופרים, יעתיכו תקריה וישתתפו כוחות הג"א.

התושבים מתבקשים לשתף פעולה, לפנות את מקירית ההקרית ולהישמע להוראות אנשי הג"א.

במקרה של אזעקת אמת — ישמעו צפירות עולות ויורדות לסירוגין.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: „החוק")

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 להוק, כי בר באיר כהן הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים (להלן „הועדה המקומית") בקשה להתרת שימוש חורג ו/או הקלה בגבם גוש 30011 חלקה 54 ברחוב צמק רפאים בירושלים דהיינו: הקלה בקו הבנין הקדמי.

את ההתנגדויות להתרת השימוש החורג ו/או ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרד מהנדס העיר ברחוב הלל 23, ירושלים.

מ. בנבנשתי
מ"מ יושב ראש הועדה המקומית

טלוויזיה לימודית

8.15 ייעוץ הסוק ה' — תלמודים בספרים (חינוך בקבוצי); 9.25 אנגלית ה'; 10.00 אנגלית ז'; 10.20 אנגלית ו'; 10.45 תבניות 9.05 משפט ז' — הפיכה חוזרת; לגיל הרך — גן הפלא: הבה גלה בעלי החיים; 11.05 אנגלית ד'; 11.25 מוסיקה ל' — לבנצה; 12.00 אנגלית ס' 12.20 אנגלית ח'; 12.40 מבעולוגיה ט' — טיפול תרבותי; 13.00 אזרחות ז' — תצפולת בחוי רוח; 16.00 אנגלית ס'; 16.16 הדרוך ההצלה; 16.39 שיפור בי צרפתית; 16.55 הקבוצה של קולה.

קולנוע

תל־אביב

בשעות 4, 7.15, 9.30
אופיר — הדילה בקופנהגן
אסתר — מגרש השדים
אורלי — אהבה ראשונה
אלנבי — בראש פורה
אורדן — אכפים לוהטים
בן־יהודה — מעגל האהבה
גורדון — הילך רגל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — מסאלת מוות 8 — 10
דרייב אין —
5.00: התחיל בנבפיים
7.15: מגע גדלה
9.45: מבת השטן
הוד — גודי
הברנש — המפילה
9.30, 7.30, 4, 2, 12, 10
זמיר — סופה מין בסובן
חן — פרשת נלסון
לוסקר — הרכבן המקסים
מוגרבי — מסאלת מוות
מקסים — אהובני הפסחה
סינרמה — שלום למלם
9.30, 7.15
סינמה 1 — קזבלנקה
כפודיו — יחסים בגבורה
פאר — משחקי בילדיב
9.30, 7, 4.30
פריז — 10, 12, 2: קדמת כהן
4.30, 7.15, 9.30: השפעת קרני גאמה על צפורני התחול
צפון — בני גברים בעיר
רמת־אביב — אכפים לוהטים
תכלת — סידהארתה
תמר — הסוקהה של בריאן
9.30, 7.30, 4, 2, 12, 10
תל־אביב — ביר הנזוקה ד' לאחיו המסוכר
יפו
נגה — הכול צילה 4, 7, 9.15
צ'יק — מורפת הגברים 7, 9.15

בתי־ים

רמת יוסף — הקירה המרושעת
9.30, 7.15

הרצליה

ארמון — גורלה של אשה יפה
9.30, 7.15
4.00: בעבור הצחוק הגדול
דוד — חיה וחן למות
9.30, 7.15, 4
סביון — הוזה במרסי 7.15, 9.30
4.00: שלגית

כפר־סבא

הכנסת — כלה־סבין זכר ה' 7, 9
עמל — קיד בלוו 8.15
תן — סדרו של אבא 8.30, 6.30

רמת השרון

בית הפועלים אלבטרוס 8.15
ההלילה, הזכיר בבלילה 4.00

חדרה

תמר — צילרו הוני 7, 9.15
פתח־תקוה
הדר — נשים בלבונים
9, 7, 3.30
היכל — הנחש 3.30, 7, 9
שלום — 7 גיבים אגדיים 7, 9
4.30 כלכת הקרמה
רמתאן והכפיילים
אורדן — בני גברים בעיר
9.30, 7.15

באר־שבע

אואזיס — העוקץ
ארמון — ירה של בייר
גלאור — הלוידי פרה בלוט
הדר — לפקה 7.15, 9.30
דירי — הלילה הגדולה
רמה — השוקתה של בתולה
9.30, 7.15
שביט — הפוכה עד הפוה
9.30, 7.15

נתניה

אסתר — הקנוניה הפרוסר
ייהעית 5, 7, 9.15
בעודי — הלילה הגדולה 7, 9
שרון — מגרש השדים 7, 9.15
4.15: יפורים

חיפה

אורה — אגדוציב של אנגלנד
ארמון — אגרופי הכהן
אורגל — הנער
ארמון — נורל
אור־גיל — מאלה
הבירה — הלוידי חוסקת ביהלוכים
חן — הברגלים
ירושלים — הלילה האמריקאי
כפוד — זעקיה ולחישות
מנורה — אמריקן גראפיטי
רון — אוהבט
שמריהו: 5 הזוקבנים מהבורה
אורנה — הילד ואביצי הקרבה
אדמה — ברבלים
אוריון — ירה של נייר
אמפיטיאטרון — קיד וקסידי
ארמון — האיש שלגו בולפ
אורון — ב... ...
...
הגנגי האחרון בפריז 6.45, 9.00

טבריה

הן — אורטבי
סירון — נס החיים
11, 12, 4, 7, 9
רמבה — צילרו הוני
גלבגן — התוך רגל
פאר — התלבטנית האחרונה
רון — לילות אלף תיימים
שביב: הר הבכל —
בני בלכת המכסים

קרית־טבעון

גבעת אלו — שלום לנצח 6.30
זוהר — ציילרי ואריק 6.30, 9.00

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכניות ילדים; 17.32 — מסדר קילולה; 17.42 — סידרת טבע — „הציפורים באיי פרו"; 18.10 — פנאי לי: 18.25 — שירי אלף־ביה; הבנייה ערביה; 18.30 — לקיצור החדשות; 18.32 — תחזיות ופרסים; 18.45 — גבות קומיה; 19.00 — למשפחה; 19.30 — חד־שות; 20.00 — מורשה — „בשתוף"; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — קולומבו — „הוצאה לאור או להורג"; 22.10 — מוקד; 22.55 — פסוקו של יום; חדשות.

הגל הקל

6.00 בת טובה; 5.10 התעמלות בוקר; 6.20 „שעון מוסיקלי"; 6.59 רגע של עברית; 7.00 „תבר קר ההד" — סקירת עתוני הבוקר; 7.35 „זכור זכור לך"; 7.55 „אור ירוק"; 8.15 „בקר טוב"; 8.55 „בעקבות ההיסטוריה"; 9.05 „בוקר שבי" — המשך; 10.05 „כאן בי־ת"; 11.40 לאן הערב; 12.05 „בקצב יובל"; 12.30 שירים בי־שלבו; 13.05 „בחצי היום"; 14.10 „על גלית יבואו"; 15.05 מצליליה מהרה „בבקשתך"; 15.52 „על רגל אחת"; 16.10 רגע של עברית; 16.11 „בהדורה עברית"; 16.30 „בתקוית שהבין את הרגב"; 16.35 „בהדורה עברית" — המשך; 17.10 „אותי זה במחיק"; 18.05 „סובב לו הכיור" — המשכ: „צבע המדי" — צבדי זכרים ישראליים שהיו רעודים; 18.45 היום בספורט; 21.05 „זה קרוב ללבי" — בעלי־חיים — מגיש: אורי אבנרי; 22.05 „דעה קהלי" — הייד פארק לדיונים; 23.05 „אני שלך ואת שלי" (חדשות כל השעה).

רדיו רשת א

8.10 „מגדנים מוסיקליים": ליסט: פרלוד ופוגה על אותיות שמו של באך (ביום פריגס — בהפ — אורגן), שוסון: רפסודיה בלהרבגור לסקסופון ולתזמורת (רביעיית ריצ'ארדס); 9.05 „שעה בבחישה של חגבה דני טוראל"; 10.05 „אבצעי הגבלה" (שידור שני); 11.00 עברית לעם; 11.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: הבעה בכתב: הבעה רבת בשבעציה; 12.05 שיר וזמנן; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס התיכוניים: אנגלית לתלמידים; 12.35 „שירה הפקתה"; 13.05 „קונצרט בצהריים": הנדל: קונצ'רטו גרוסו מס. 9 בפה־מג'ור (מנצח: יהודי מנוחין), פרסל — בריקו: שני שירים (ג'ייבס באר־גן, פיטר פירס וכנן ביי"ל — קוורים ע בוגנפין בריטן ליד הד פסנתר), מוצארט: סונטה בדו־מג'ור ק. 309 (הפסנתרן גלן גולד), הינדמית: מוסיקה קמרית מס. 1 ל־12 כלים („קונצ'רטו אמסטרדם"); 14.10 לאם ולילד — א) ל־פעוטות — „ניסן ורחמים משפטי": ים כנביסה. ב) „ידידי בהגיב ארגון" — מאת לאה גולדברג. לילדים הגדולים: ג) „בת השאלה" — חידון; 15.05 „רדיודדי" — משדרים להרחבת הדעת מוגשים לצב בשיתוף המוסדות להשכלה גבוהה — בבוא לעאלונגיה — פרק ב' — מרצה: פנחס אמיהי מהאוניברסיטה העברית. הנושא: על המגדלים של בעלי־החיים למקום חיותם; 15.30 סדרת השאלות והתשובות; 15.50 שיחה בהלכה — מפי ד"ר יהודה כורנאל; 16.10 רגע של עברית; 16.11 „צלילי־עזרה": „צלילים בספרים" — פרקים במוסיקה הבניתית: „מים הרמוניים" 17.10 „צלילי בת"; 17.50 „אינגמהי" — שבעשגוף בי־סקלי; 18.05 „על אנשים ומספרים"; 18.55 להקלאי; 19.00 „היום הזה"; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: שמואל ב', פרקים ב"א, כ"ב, קריאה כפי שלמה ברוגצ וששה כאת בן־ציון לוריא: הארץ התקיף המבפקד ביום זה; 20.05 „צליל הבדים"; 20.30 התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות־השידור (שעראו), שידור ישיר מאולם האומה ירושלים; מנצח: מנדי רוחה, סולן: כורים ברנן (צ'בלו), בתכנית: בני באך — י.כ.פ. באך: סימפוניה ג' בח, ק.פ.ע. באך: שבה ברחים להגבורה כלירבירסה, ו.פ.פ. באך: קונצ'רטו להתזמורת. י.כ. באך: קונצ'רטו בסי־במול בגור לצ'בלו ולהתזמורת. י.כ. באך: סימפוניה קונצרטנת בגדו לחליל, אבוב, כנור, וילה ותזמורת; בהפסקה: 1) „קונצ'רט הבי־רבל"; 2) „אגיגבה" (שתרון); 23.05 „ראיון ההרדי"; 00.10 רגע של שיר.

גלי צה"ל

6.05 — צלילי בוקר; 6.05 — יומן הבוקר; 9.05 — דיש עם שיר; 9.55 — לאן לצאת; 10.05 — הגים ועצים; 10.30 — אני ודודי — עם אפי נצר; 10.45 — חגים ושבים — הבטון; 10.55 — בלה בשלב; 11.05 — חברים ושדים — המשך; 11.55 על אש קטנה; 12.05 — יומן הצהריים; 12.35 — כיבב בצהריים — גבמר עם בדונהי; 12.55 — זה כוכבי לי — פיגוה של תנת זכר; 13.05 — דן אלמגור בגיש את פוזמני היום נחמן ביאליק; 14.05 — שירים עד ארבע עם נחלה אלמגור; 16.05 — נא לצלצל; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים די בילבם; 18.05 — „אליף ומוראי" — קצינת הח"ן ראשית אליש רות דיסקל עם חיילות; 19.05 — בי־קום שם מאבבצי — בגזין לגגרי ני הרבית ובידוד; 21.05 — בי רביבבכ; 21.35 — שינה הניו; 22.05 — בוא נדבר; 23.53 — קיצ־ות תצות; 00.05 — יומן חצות; 00.30 — ציפורי לילה; 02.00 — בזבק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב־03.00, 04.00, 05.00); 02.05 — שעה קטנה של נציגות; 03.05 — פזמונים אל תוך הזהר (חדשות כל שעה).

פרסם בלוח החודש דרושים

תיאטרון ישראל
הערב 26.11

הבימה:
מסע אינר — באולם הקטן
חן, חי יולי — רמת הבימה.

הקאמרי:
חיים חיים — ת"א.

התיאטרון העירוני חיפה:
הצגת גבורה — אל העבנה.
נפר הפרטיזה — גבעת חיים.

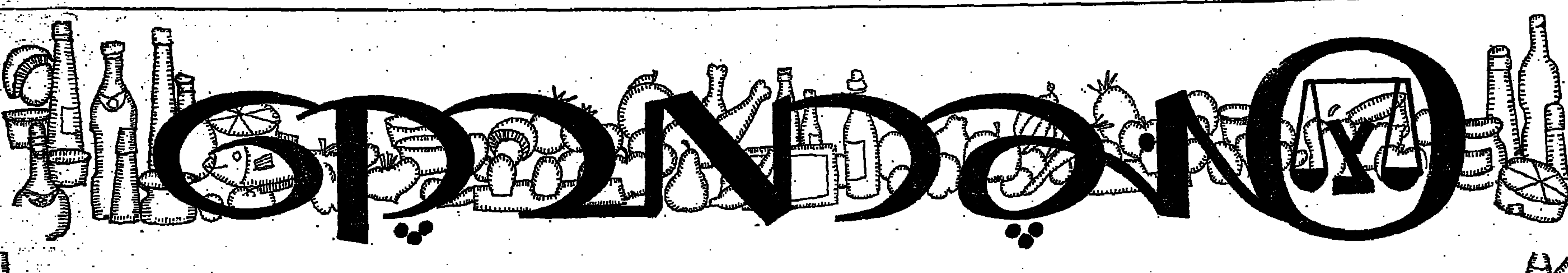

חולון - נאות שושנים

יפתח היום בשעה 5 אחה"צ לשרות הקהל

תנופת הפיתוח של קו-אופ. תל־אביב דן השרון נמשכת. וזו חוליה נוספת בשרשרת הסופרמרקטים מנתניה עד אילת

מאת: יעקב בחיימי

תנופת הפיתוח של קראופ. תל־אביב דן השרון נמשכת. מאמציה להביא את הסופרמרקט המודרני לכל איזור מאוכלס יתנו היום פרי נוסף, כאשר בשכונת נאות שושנים בחולון ייפתח הסופרמרקט המודרני. סופרמרקט זה יהיה חוליה נוספת במדיניות הפיתוח של האגודה, הגורסת שיש לפרוס את סניפי האגודה באיזורים שם הולכים ומוקמים יחידות דיור לקליטת זוגות צעירים ועולים חדשים.

הסופרמרקט בנאות שושנים יהיה הסניף הרביעי של האגודה בחולון. מיבנה הסופרמרקט הוקם על ידי חברת רובינשטיין, על פי תיכנון של משרד האדריכלים פרלשטיין.

שטחי המכירה והשירותים של הסופרמרקט יהיו כ־800 ממ"ר. דגש מיוחד הושם, הפעם, בהתקנת מיתקני קירור עמוק. בהקמתו ובצידו של הסופרמרקט בנאות שושנים השקיעה הנהלת קראופ. תל־אביב דן השרון כ־3 מיליון ל"י. בסופרמרקט זה יועסקו כ־30 עובדים, חלקם עולים חדשים שהגיעו לאחרונה. כן יועסקו בסניף זה מספר עובדות, מעקרות הבית המתגוררות בסביבה, שעברו הכשרה מקצועית מתאימה. עם פתיחתו של הסופרמרקט בנאות שושנים יצטרף הוא לשלושת הסניפים הקיימים בחולון: בכיכר וייצמן, בנאות רחל ובשכונת הוותיקים.

הסופרמרקט בנאות שושנים הנו הסניף השלישי הנפתח השנה על ידי האגודה, לאחר הסניפים החדשים שנפתחו באשדוד ובבני־ברק.

קראופ. תל־אביב. דן השרון מתכנן השנה את פתיחתו של סופרמרקט רביעי. יהיה זה סניף חדש בדרום־גבעתיים, בשטח של 900 ממ"ר. בראשית 1975 מתכננת האגודה את פתיחתו של סופרמרקט גדול בנאות אפקה המאוכלס מספר רב של זוגות צעירים.

עם פתיחת הסופרמרקט בנאות שושנים החליטה הנהלת האגודה להכריז על שורה של מבצעי הוזלה למצרכים חיוניים, בענף המכולת, הבשר, הירקות והפירות.

מספר נתונים על סופרמרקט נאות שושנים

השטח: 800 ממ"ר שטח כולל
550 ממ"ר שטח מכירה
250 ממ"ר מחסנים

הצוות: 30 עובדים מוותיקי האגודה ועולים חדשים שהוכשרו במיוחד בשיטות השיווק החדישות.

מיטב הברכות לפתיחת הסופרמרקט

ר. אוזיצקי
סוכנויות ויבוא לכלי בית, קרמיקה ומוצרי נוי
תל־אביב, רחוב זבולון 29

אלברט בוטון בע"מ
כלי בית ומטבח פיירקס אנגלי
תל־אביב, רחוב פרץ 5, טל. 612705

"אל־על" רמות־השבים
משווקי ביצים, אפרוחים, פרגיות ותערובת
טל. 928-802

אנין תעשיות בע"מ
יצרני אינסטנט חומוס ופלאפל
ראשון־לציון, אזור התעשיה, טל. 941103

ארדי בע"מ
הרצליה

אריה לאור בע"מ
מפיצים בלעדיים של מפעלים כימיים
ד"ר וייגרט בע"מ
תל־אביב, רחוב מזרחי 16, טל. 821553

אריקו טרדינג ישראל
תל־אביב, דרך יפו 44, טל. 828447

ביסקויט כפר־סבא בע"מ
כפר סבא, אזור התעשיה ב', טל. 923455

מפעלי ברוקה בע"מ
מוצרי גלעם
תל־אביב, קרית המלאכה, שביל המפעל 2, טל. 828551

גרבורג בע"מ
בית־חרושת "יומבו" לכיבושי זיתים
חולון, רחוב התרש 6, טל. 841913

ש. גרינברג
תל־אביב, דרך יפו 13, טל. 55870

הארגז בע"מ
מפעל לרהיטי מתכת
תל־אביב, רחוב החרש 4, טל. 32231

"הדר"
יצרני ביסקויטים, עוגיות ופלים
ירושלים, אזור התעשיה תלפיות, טל. 7—32216

הזית
חברה לפיתוח
עמק בית־שאן, טל. 065-88293/4

החברה המאוחדת
להפצה ולמסחר בע"מ
מפיצי קפה "מקסוול"
תל־אביב, רחוב הגדוד העברי 2, טל. 612034, 613976

המחלבות המאוחדות בע"מ
טנא־נגה בע"מ
טנא־ניר בע"מ
רמת־גן, ת.ד. 3230, טל. 724141

"המברשת" בע"מ
רוחמה — ש. רוזנברג
תל־אביב, רחוב החלוצים 29, טל. 822572, 827084

המשביר המרכזי
האגף למכולת

זיזו בע"מ
בני־ברק, רחוב השלושה 5, טל. 782104

טחנות אורז חיפה—אשדוד
תל־אביב, רחוב לבונטין 7

טית־בית בע"מ
יצרני שמנים וסבונים על טהרת הצומח
פתח־תקוה

יד־כי בע"מ
יצרני מזון קפוא בלינצ'ס, בורקס
הרצליה, אזור התעשיה, טל. 930336

יכין —
חברה לתעשית שמורים בע"מ
תל־אביב, ת.ד. 332

ינ־גול בע"מ
סוכני "וילדה", "קיור" ומוצרי דלק לבית
תל־אביב, רחוב קיבוץ גלויות 79, טל. 828804

יפאורה בע"מ
יצרני מיץ פז ושוופס
רחובות

יצהר
חרושת שמנים ישראלית בע"מ
תל־אביב, רחוב נחלת יצחק 52, טל. 252444

יצחק דיסקין בע"מ
תל־אביב, רחוב נחלת בנימין 96, טל. 824673, 826484

א. לנדוי
יצור ויבוא כל סוגי דגים מלוחים וקפואים שימורי ירקות ודגים
תל־אביב, רחוב פינלטו 13, טל. 611705

אינג' ש. לוסטיג
מהנדסים יועצים בע"מ
תל־אביב, רחוב בארסובה 5

מונטנה מפעלי נייר בע"מ
יצרני מוצרי Molett, מוצרי טישיו, נייר טואלט, מפיות, מגבות נייר ומגבונים
תל־אביב, רחוב לויתן 8

מוצרים כימיים בע"מ
תל־אביב, שד' רוטשילד 18

מחלבת בני־ברק כפר בע"מ
בני ברק, רחוב השומר 94—92, טל. 742362, 747512

מחלבת נהריה שטראוס בע"מ
נהריה, ת.ד. 5

N.C.R. י.א. מיטווך ובניו בע"מ
שיטות וציוד לעיבוד נתונים וקופות רושמות
תל־אביב, רחוב בלפור 1, טל. 282115

ה. מילטנברג בע"מ
מכונות וציוד לתעשית המזון
תל־אביב, רחוב החשמל 3, טל. 612380
חיפה, דרך אלנבי 8, טל. 04-524337

מעדני יחיעם
קבוץ יחיעם, ד.נ. מעלה הגליל
מרכז שיווק:
תל־אביב, רחוב החשמונאים 95, טל. 263033

מפעלי סוכר ישראליים (1951) בע"מ
יצרני ואורזי סוכר באריזות קמעוניות 1 ק"ג ו־2 ק"ג
עפולה, ת.ד. 21, טלפון 065-23046/7

מצות ישראל בע"מ
מצות אביב־ישראל דנגברג בע"מ
פתח־תקוה, טל. 915425, בני־ברק, טל. 782151/2

מצות "ראשון לציון"
ראשון לציון, אזור התעשיה, טל. 948497

מרבק תעשיות (1970) בע"מ
קרית מלאכי, טל. 055-96834

מרבק—בית מטבחים בע"מ
קרית מלאכי, טל. 055-96465

מרכז ייצור סלטים
תל־אביב, שביל המפעל 2, טל. 825049

"נון" תעשית שימורים בע"מ
נוה־ים, ד.נ. חוף הכרמל, טל. 942025/6

חברת נייזר בע"מ
יבואנים של דגי פילה, דגים מלוחים ודברי מזון קפואים
תל־אביב, רחוב מרחביה 10, טל. 823186

אריזות סוגת בע"מ
אזור התעשיה קרית־גת

סנפרוסט בע"מ
מזון איכות מוקפא
אשדוד, אזור התעשיה, טל. 055-22141
משרד מכירות: תל־אביב, טל. 03-840131

עסיס

קונדיטוריה ערגל בע"מ
גבעתיים, מרכז המלאכה, טל. 760601

פוליפרינט בע"מ
ייצור פוליאטילן ואריזות
חולון, אזור התעשיה, רח' המגע 27, טל. 843152

"פלניאון"
חברה א"י לאור־ניאון בע"מ
תל־אביב, רחוב מרחביה 17

"פרדס"
מוצרי הדר בע"מ — יבנה
רחובות, ת.ד. 82, טל. 03-950191

מ. פרופ ובנו בע"מ
הנציגים והיבואנים של:
תה טטלי

פרי טעים בע"מ
שימורי איכות
חדרה, אזור התעשיה, טל. 063-24885

ק.ד.ח. (מיסודו של ו. קורנגולד) בע"מ
מפרץ חיפה, רחוב המעגר 34, טל. 6—04-727077

קו־אופ "זבולון"
מיסודה של קרית־חיים
קרית חיים, ת.ד. 2

קו־אופ ירושלים
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
ירושלים, רחוב הלל 8

"קלמזין" בע"מ
ארוחות מבושלות מוקפאות בידע שוויצרי
הרצליה ב', אזור התעשיה

רובינשטיין ושות', חברה קבלנית בע"מ
(בונה הסופרמרקט).
תל־אביב, רחוב מקוה ישראל 8, טל. 622621

"רוטשילד"
בית־חרושת לאריזת קמח וצרכי מזון
תל־אביב, מגרשי התערוכה, טל. 226306

אחים ריבק בע"מ
בית־חרושת לנעליים
תל־אביב, רחוב שערי תשובה 12, טל. 821805

ריבק בצלאל
ייצור הלבשה לגברים, גברות וילדים
תל־אביב, רחוב המשביר 4, טל. 820083

שאלתיאל יצחק ושות'
יהוד, רחוב יהודה הלוי 2, טל. 756148, 757990

STOCK
יצרני ברנדי, ליקרים, וורמוט
נתניה

"שובע"
ביח"ר לנקניק כשר
בני־ברק, רחוב הושע 21, טל. 785291

שלמה ברגמן
חיפה, רחוב הקישון 6

שמן תעשיות בע"מ
חיפה

חברת תה ו. ויסוצקי ושות' ישראל בע"מ
תל־אביב, רחוב החשמונאים 103, טל. 265222

תנובה
מרכז שתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ

תעשית טחינה ישראלית בע"מ
טחינה "זהב"
יפו, דרך ברצבי 8, טל. 822702

תפוד
מפעלי עיבוד תפוחי אדמה
שער הנגב בע"מ

תשלובת מפעלי טמפו ירוחם בע"מ
חולון, אזור התעשיה, טל. 3—840131

מוגש בברכה ע"י פרסום צורה בע"מ